

Daha yaşanabilir bir dünya için
gelişime öncülük ediyoruz.

Sürdürülebilirlik Raporu
2012

Rapor Hakkında

ÇİMSA Sanayi ve Ticaret A.Ş.'nin (Çimsa), 2012 yılı ekonomik, çevresel ve sosyal performansını içeren üçüncü sürdürülebilirlik raporumuzu paydaşlarımıza sunuyoruz. Çimsa olarak, bugünkü iş ve operasyonlarımızı yürütürken, sürdürülebilirlik adına paydaşlarımızın gelecekteki ihtiyaç ve beklentilerini karşılayabilmek için gerekli aksiyonları alma noktasında azami özen gösteriyoruz. Dolayısıyla bu rapor bir anlamda paydaşlarımızın sürdürülebilirlikle ilgili önceliklerini inceleyeceğimiz ve çözümleri paylaşacağımız en önemli platformlardan biridir.

Raporun Amacı ve Sınırları

Bu rapor, çimento, hazır beton ve agrega sektörlerinde faaliyet gösteren Çimsa'nın, Türkiye'de yürüttüğü faaliyetleri sırasında yarattığı ekonomik, çevresel ve sosyal etkileri ele almaktadır. Bu raporla, faaliyetlerimiz sonucunda ortaya çıkması olası tüm etkileri, asgari düzeye indirmek adına, gerçekleştirmeyi öngördüğümüz aksiyonlar konusunda paydaşlarımızı bilgilendirmeyi hedefliyoruz. Bu sayede paydaşlarımız, Çimsa'nın üçlü raporlama sürecinde sürdürülebilirlik performansını ölçme, izleme ve iyileştirme adımlarını izleyebilecekler.

Stratejik konuların belirlenmesinde ve verilerin toplanmasında, tüm çimento fabrikalarımıza ek olarak belirli agrega ve hazır beton tesislerimizi inceledik. 31 Mayıs 2012 tarihinde satın aldığımız Afyon Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş.'de sürdürülebilirlik çalışmalarımız henüz başlamakta olduğu için raporun sadece 'Kurumsal Profil' kısmına eklenmiştir. Bununla beraber sürdürülebilirlik verileri içinde Afyon fabrikamız yer almamaktadır. Ek olarak yurt dışı terminallerimiz ve tedarikçilerimizle yürütülen lojistik faaliyetler haricindeki tüm operasyonlar bu rapor kapsamında yer almaktadır.

GRI Küresel Raporlama Girişimi

Çimsa Sürdürülebilirlik Raporu'nu; küresel düzeyde geçerliliği olan GRI Sürdürülebilirlik Raporlaması Rehberi'nin (G3.1) tüm ana ve ek göstergelerini temel alarak ve GRI A seviyesine uygun olarak hazırladık. Bu rehber, şirketlerin sürdürülebilirlik çerçevesindeki çevresel, ekonomik ve sosyal

etkilerini, bu etkilere yönelik hedef ve faaliyetlerini ve bu faaliyetlerin sonuçlarını raporlayabilecekleri bir çerçeveyi oluşturuyor.

A+ raporlama gereksinimi olan GRI sektör eklerinden 'Madencilik ve Metal' ekini temel olarak sektörümüz ve şirketimiz ile ilgili olan alanları raporumuza ekledik. GRI'a ek olarak, Dünya Sürdürülebilir Kalkınma İş Konseyi'nin (WBCSD) Çimento Sürdürülebilirlik İnisiyatifi (CSI) prensiplerini de dikkate aldık. www.globalreporting.org www.wbcscdcement.org

Sunduğumuz verilerde bütünlük ve şeffaflığa önem verdiğimiz için raporumuzdaki verilerin denetimi konusunda Deloitte ile beraber çalıştık.

Rapor İçeriğinin Tanımı ve Paydaş Diyaloğu

Raporumuzun hazırlanmasında ve kapsamının belirlenmesinde GRI'ın; önemlilik, paydaş katılımı, sürdürülebilirlik bağlamı ve bütünlük prensiplerini dikkate aldık. Rapordaki başlıklar, Çimsa'nın en önemli paydaş grubu olan çalışanları ve müşterileri ile yapılan anket ve çalıştaylar sonucunda belirlendi; üst yönetimle yapılan çalıştay ve toplantılarda incelenerek onaylandı.

Üst yönetimin geri bildirimlerini takiben, çalışanlarımızın, müşterilerimizin, tedarikçilerimizin, kamu kurumlarının, sivil toplum kuruluşlarının, finansal kurumların, hissedarlarımızın, akademik kuruluşların ve sektördeki kurumların görüşlerine başvurduk. Paydaşların fikir ve önerilerinin alındığı çalışmalarda, Çimsa'nın sürdürülebilirlik çerçevesindeki ekonomik, sosyal ve çevresel etkilerini, şirketin bütünü için ele aldık. Belirlenen tüm başlıkları, önem ve öncelikleri oranında ve raporlama dönemine uygun verilerle sunuyoruz.

Raporun Dönemi ve Sıklığı

Bu rapor, Çimsa'nın 2012 faaliyet dönemini kapsıyor. Her yıl düzenli olarak yayınlanacak olan raporumuzun gelecek sayısını, 2013 faaliyet dönemini kapsayacak şekilde, 2014 yılında yayınlamayı hedefliyoruz.

İçindekiler

04 Yönetim Kurulu Başkanı ve Genel Müdür Mesajı

Giriş

Çevresel Performansımız

33 Çevresel Ürün Yaklaşımı

37 Çevre Projelerimiz

37 Lojistik Faaliyetlerimiz

38 Çevre Ödüllerimiz

39 İklim Değişikliği

48 Doğal Kaynak Yönetimi

52 Çevre Dostu Yatırımlar ve Çevre Harcamalarımız

06 Çimsa Hakkında

10 Değer Zincirimizdeki Sürdürülebilirlik Konularımız

Kurumsal Profil

Sosyal Performansımız

55 Çalışanlarımız ve Toplumsal Performans

65 Çimsa'da Sosyal Sorumluluk Çalışmaları

12 Misyonumuz

13 Sürdürülebilirlik Vizyonumuz

17 2012 Yılı Sürdürülebilirlik Hedefleri

20 Kurumsal Yönetim

22 İş Etiği Yaklaşımımız

Vizyon ve Strateji

Sürdürülebilirlik Performans Tabloları

68 Ekonomik Performansımız

68 Sosyal Performansımız

71 Çevresel Performansımız

23 Paydaşlar

Paydaşlarımızla Diyaloğumuz

GRI İçerik Tabloları

74 Profil Açıklamaları

76 Yönetim Yaklaşımı Açıklamaları

77 Performans Göstergeleri

28 Ekonomik Performansımıza Yönelik Yönetim Yaklaşımımız

29 Risk Yönetimimiz

30 Sürdürülebilirlik Çerçevesindeki Yatırımlarımız

31 Yarattığımız ve Dağıttığımız Ekonomik Değer

Ekonomik Performansımız

Ekler

83 Ödüllerimiz

83 Kurumsal Üyeliklerimiz

84 Veri Ölçümleme Teknikleri ve Hesaplama Temelleri

Değerli Paydaşlarımız,

Hepimizin yakından gözlemlediği üzere, iklim değişikliği nedeniyle karşı karşıya kaldığımız sorunların şiddeti gün geçtikçe artıyor. Üstelik iklim değişikliği sadece gezegenimizin geleceğini şekillendirmekle kalmıyor; doğal hayatın zarar görmesi ve biyoçeşitlilik niteliğinin bozulması nedeniyle sosyal, ekonomik ve çevresel alanlarda da derin riskler oluşturuyor.

Oluşan olumsuz etkilerin bertaraf edilmesi, daha yaşanabilir dünya yaratılması adına iş dünyasına büyük sorumluluk düştüğüne inanıyoruz. Bu nedenle ülkemizin önde gelen sanayi şirketlerinden Çimsa olarak, faaliyetlerimizi bir sürdürülebilirlik stratejisi doğrultusunda yürütüyor; sektörümüzün içerdiği hassasiyetlerin farkındalığıyla, gelecek nesillere daha yaşanabilir dünya bırakmak için çalışmalarımıza tüm hızıyla devam ediyoruz.

Aynı şekilde sürdürülebilirliğin şirketimizin her aşamadaki fonksiyonlarına entegre edilmesiyle, yenilikçi gücümüzün arttığını büyük memnuniyetle gözlemliyor, hedeflere ulaşmamızda sürdürülebilirlik anlayışının yön gösterici olduğunun bilinciyle faaliyetlerimizi sürdürüyoruz.

Rekabet koşullarının ve müşteri beklentilerinin sürekli değişimi önümüze her zaman yeni fırsatlar

çıkarmaktadır. Bunları, gelecek nesillerin ihtiyacı olan yaşam alanları ve gerekli altyapının tesisi için değerlendiriyor; bugün olduğu gibi gelecek için de sorumluluk taşıyoruz.

Son yıllarda, Türkiye çimento sektöründe iç talep olumlu bir gelişim gösteriyor. Ülke genelinde gerçekleştirilen büyük altyapı ve üstyapı projelerinin yanında kentsel dönüşüm projelerinin kısmi etkisiyle çimento tüketimi arttı, dolayısıyla sektörümüz de büyüyor. Çimento sektörünün 2013-2023 projeksiyonuna göre, üretim değerinin 2023 yılında 99,8 milyon tona, tüketimin ise 78,9 milyon tona ulaşacağı tahmin ediliyor.

İşte bu nedenle kaynakları verimli kullanmak, atıkları enerji ve hammadde olarak geri kazanmak, yenilenebilir enerji kaynaklarına yatırım yapmak, yol haritamızın önemli maddelerini oluştururken, sürdürülebilir gelecek adına sorumluluğumuzun da altını çiziyor.

Öngörüler çerçevesinde baktığımızda, sektörün önemli bir oyuncusu olarak, büyümeyi sürdürülebilir kılmak, değişen dünya koşullarında, müşterilerimizin ve çalışanlarımızın farklılaşan ihtiyaçlarına, iş ortaklarımızla birlikte geliştirdiğimiz ürün ve hizmetlerle hızlı bir şekilde çözüm üretmek hedefiyle tüm paydaşlarımız için değer yaratıyoruz.

Önümüzdeki üç yıl içerisinde hedefimiz; kârlı bir şekilde büyümek ve yaşanabilir bir gelecek için sektöre öncülük eden uluslararası bir çimento ve yapı malzemeleri şirketi olmaktır.

Bu yolculuğumuzda bize destek veren başta Yönetim Kurulu'ndaki değerli arkadaşlarım ve çalışanlarımız olmak üzere, bayi ve iş ortaklarımıza, tedarikçi ve yatırımcılarımıza, tüm paydaşlarımıza en derin teşekkürlerimizi sunarım.

Mehmet Göçmen

Yönetim Kurulu Başkanı

Değerli Paydaşlarımız,

Çimsa olarak, Türk çimento sektöründe 40 yılı aşkın süredir fark yaratan ürün ve çözümlere imza atıyoruz. Bugün; geniş ürün yelpazemiz, yenilikçi çalışanlarımız, insana ve çevreye saygılı yaklaşımımızla sektöre öncülük ediyoruz. Uluslararası bir çimento ve yapı malzemeleri şirketi olmak hedefiyle yüzümüzü geleceğe dönerken, 2010 yılından bu yana sürdürülebilirlik prensiplerini iş modelimize entegre ediyoruz.

Öncelikli hedefimiz, sürdürülebilir bir geleceğe emin adımlarla ilerlemektir. Sürdürülebilirlik hedeflerimizi kurumsal sorumluluklarımız ile ilişkilendirmek, çalışmalarımıza ilişkin performans göstergelerini takip sistemlerimize dahil etmek, yönetim sistemimizin bir parçasıdır.

Kurumsal kararlarımızı şekillendirirken, sürdürülebilirlik kriterlerinin tümünü dikkate almak, bizim için zorlu bir süreç gibi görünse de bugüne kadar kurduğumuz yönetim sistemleri ve diğer girişimlerimiz, sürekli olarak performansımızı iyileştirmemize yardımcı oluyor.

Şirketimizin değer zincirini göz önünde bulundurarak; geçmiş ve bugünden kaynaklanan ve gelecekteki faaliyetlerimizden kaynaklanabilecek sosyal ve çevresel etkilerimizi sürekli anlamaya ve iyileştirme çalışmaları yapmaya özen gösteriyoruz. Sürdürülebilirlik temelli planlarımızda, geleceğe yönelik en verimli, en faydalı ve tüm paydaşlarımıza yönelik en çok fayda sağlayacak çalışmalara ve bu çalışmaların devamlılığına önem veriyoruz.

Bu anlayış doğrultusunda 2012 yılında sürdürülebilirlik temelli modernizasyon, çevre ve yenileme yatırımlarına yaptığımız yatırım tutarı 15 milyon dolar civarında bulunuyor ve bu tutar, toplam yatırımlarımızın yaklaşık yarısını oluşturuyor. Yatırımlarımız arasından ön plana çıkanları; Mersin 1. ve 2. üretim tesislerindeki Atık Gazdan Elektrik Üretim Projesi, Eskişehir 2. üretim hattında kurulmuş olan Hot Disc Otomatik Atık Besleme Sistemi ve ATY (Atıktan Türetilmiş Yakıt) Hazırlama Tesisi, Kayseri fabrikası döner fırın elektrofiltrelerinin torbalı filtrelere dönüşümü, çimento, hazır beton ve agrega tesislerimizde tozsuzlaştırma ve çevre yatırımları projeleri şeklinde sıralayabiliriz.

Çimsa için sürdürülebilir ve kârlı büyüme, ana hedefler arasında yer alıyor. 2012 yılında sergilediğimiz başarılı mali performans, geleceğe emin adımlarla yürüdüğümüzün en önemli göstergelerinden biridir. Ülke ekonomisi için yarattığımız doğrudan katma değer, yanı sıra enerji verimliliği politikasıyla atıktan enerji üreterek tasarruf ediyor ve enerji kaynakları anlamında yurt dışına bağımlı olan ülkemizin, enerji ithalat ihtiyacını düşürerek, Türk ekonomisine dolaylı katkıda bulunuyoruz.

İnsan olgusu, Çimsa'nın sürdürülebilirlik faaliyetlerinin özünde yer alıyor. Tüm faaliyetlerimizi insan için gerçekleştirdiğimizin bilinci ve kurumsal başarımızın temelinde yine insanın yer alması gerçeğinden hareketle, çalışanlarımız, kurumsal sürdürülebilirlik çalışmalarında birinci derecede öneme ve önceliğe sahiptir. Çalışanlarımızın sürdürülebilirlik konuları hakkında donanıma sahip olmaları ve bu bilgi birikimini işlerine yansıtabilmelerini sağlayacak insan kaynakları uygulamalarına imza atıyoruz.

Çimsa olarak, geçmişten bugüne getirdiğimiz bu anlayışı, geleceğe taşımak konusunda kararlıyız. Sürdürülebilir dünya hedefiyle gerçekleştireceğimiz yeni yatırım ve projeleri, 2013 yılı Sürdürülebilirlik Raporumuzda da yine sizinle paylaşabilmek dileğiyle, tüm destekleriniz için teşekkür ederim.

Saygılarımla,

Mehmet Hacıkamiloğlu

Genel Müdür

Çimsa Hakkında

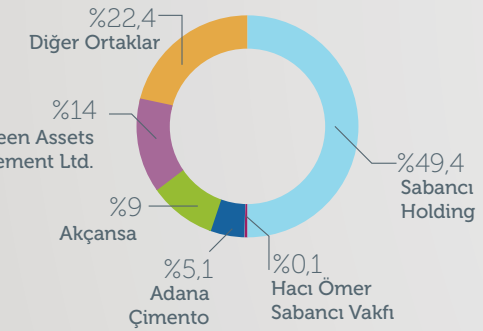
Çimsa, 1972 yılında Mersin'de kurulmuştur. 1975'te ilk üretim tesisiyle faaliyete başlayan Çimsa'nın, Mersin, Kayseri, Eskişehir, Niğde'de bulunan tesislerinin 5 milyon ton olan klinker üretim kapasitesi, Afyon Çimento Sanayi T.A.Ş.'nin hisselerinin %51'inin 31.05.2012'de satın alınmasıyla birlikte, 5,5 milyon tona ulaşmıştır. Afyon Çimento Fabrikası, 1957 yılında üretime başlamış olup, üretim kapasitesi 460 bin ton'dur. Çimsa, ayrıca Ankara'da bulunan çimento öğütme ve paketleme tesisi, Marmara ve Malatya çimento paketleme tesisleriyle de müşterilerine ulaşmaktadır. 2012 yılında 40. kuruluş yıl dönümünü kutlayan Çimsa, '40 yaşında genç' bir şirket olarak faaliyetini sürdürmektedir. Çimsa, gri çimentonun yanı sıra

beyaz çimento ve Kalsiyum Alüminat Çimentosu gibi özel çimentolar ve yenilikçi beton ürünleri üreterek, inovasyon konusunda Türk çimento ve hazır beton sektörüne öncülük etmektedir.

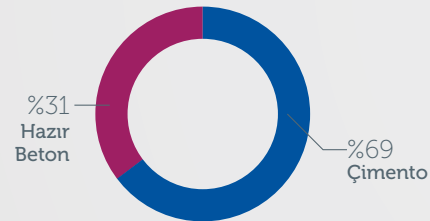
Beyaz çimento alanında dünyanın ilk üç markasından biri olan Çimsa; Hamburg (Almanya), Trieste (İtalya), Sevilla (İspanya), Alicante (İspanya), Gazimağusa (K.K.T.C.), Köstence (Romanya) ve Novorossiysk'de (Rusya) bulunan terminalleriyle uluslararası bir çimento üreticisidir.

2012 yılında konsolide net satışları 857,2 milyon TL'ye ulaşan Çimsa, ana ortaklık paylarına ait 115,3 milyon TL net kâr elde etmiştir.

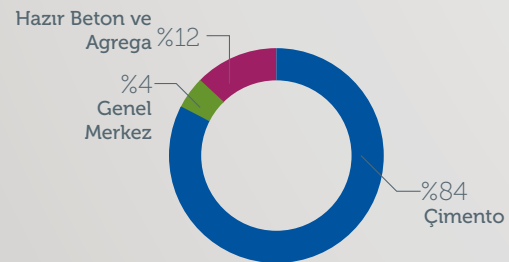
Çimsa'nın Ortaklık Yapısı
(31.12.2012)

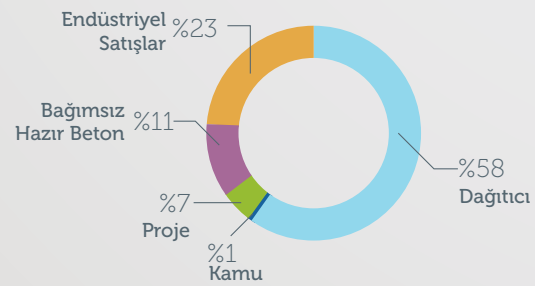
Yurt İçi Satışlar (%)
(31.12.2012)

Çimsa Çalışan Sayısı Dağılımı
(31.12.2012)

Çimsa Yurt İçi Müşteri Dağılımı
(31.12.2012)

Şirket hisselerinin belirli bir tutan, Borsa İstanbul'da işlem görmektedir.

Çimento Fabrikaları ve Öğütme Tesisi

Mersin
Kayseri
Eskişehir
Niğde
Afyonkarahisar
Ankara Öğütme Tesisi

Hazır Beton Tesisleri

Adana
Aksaray
Bilecik
Bursa
Denizli
Eskişehir
Kahramanmaraş
Karaman
Kayseri
Konya
Kütahya
Mersin
Nevşehir
Niğde
Osmaniye
Sakarya

Çimsa Uluslararası

Almanya - CIMSACEM Sales North GmbH
İtalya - CIMSACEM Adriatico S.R.L.
İspanya - CIMSACEM Cementos Espana S.A.U.
K.K.T.C. - CIMSACEM Free Zone Ltd.
Romanya - CIMSACEM Marketing Distributie S.R.L.
Rusya - CIMSACEM-RUS Cement Trading Company Limited

Çimento Paketleme Tesisi

Marmara
Malatya

Ürün Portföyümüz

- **Çimento**, kireçtaşı ve kil karışımının, yüksek sıcaklıkta ısıtılmasıyla elde edilen klinkerin, alçıtaşı ve diğer katkılarla birleştirilerek öğütülmesi ile üretilen bir malzemedir.
- Çimsa, **gri çimentoda** 32,5 ve 42,5 dayanım sınıfında katkı ve katkısız çimentolar üretmektedir.
- Çimsa, 2012 verilerine göre **beyaz çimento** üretiminde dünyada ilk 3 oyuncudan biridir.
- **Kalsiyum Alüminat Çimentosu (ISIDAÇ 40)** üretiminde Türkiye'de ilk ve tek üretici konumundadır.

- **Hazır beton**, çimentonun agrega, kum, su ve katkılar ile karıştırılmasıyla elde edilir. Beton, istenilen forma girebilmesi ve dayanıklılık özellikleriyle yapı sektöründe yoğunluklu olarak kullanılan bir malzemedir.
- Çimsa, TSE EN 206-1 standartlarına uygun, C8-C50'ye kadar standart hazır beton ile **viskobeton, dekobeton, drabeton, izoşap ve uyubet** gibi özel ürünleri üretmekte olup, toplam 38 tesisle faaliyet göstermektedir.

- **Agrega**, kireçtaşı, bazalt gibi hammaddelerin kırma ve eleme proseslerinde boyut küçültme ve sınıflandırma işlemlerine tabii tutulmaları ile üretilen yapı malzemesidir. Beton ve asfalt üretiminde hammadde olarak kullanılır.
- Çimsa, 5 aktif agrega tesisi ile faaliyet göstermektedir.

Ürünlerle ilgili üretim süreçleri ve standartları, çimento, hazır beton, agrega ürün çeşitleri ve sektörle ilgili diğer bilgilere www.cimsa.com.tr adresinden ulaşılabilir.

2012 Operasyonlarımız

Rakamlarla Çimsa - 2012

31.12.2012 tarihi itibarıyla başlıca göstergeler:

* Alt işveren çalışan sayısı dahildir.

Ham madde

(Maden Sahaları)

İş sağlığı ve güvenliği
Toz emisyonları
Biyolojik çeşitlilik
Gürültü ve titreşim
Yerel toplum ilişkileri

Üretim

(Fabrikalar)

İş sağlığı ve güvenliği
Toz emisyonları
Sera ve diğer gaz emisyonları
Alternatif yakıt ve ham madde kullanımı
Enerji verimliliği
Doğal kaynak kullanımı
Su kullanımı / Atık su
Yerel toplum ilişkileri

Satış

(Bayi, Kullanıcı ve Hazır Beton Kanalı)

İş sağlığı ve güvenliği
Toz emisyonları
Yerel toplum ilişkileri

Müşteriler

Ürün güvenliği ve sorumluluğu
Müşteriler ve son kullanıcılarla diyalog

Torbalı Çimento

25 kg ve 50 kg paketlerde (iç piyasa ve ihracat)
1000 kg ve 1500 kg'lık "big bag"lerde (iç piyasa ve ihracat)
1500 kg'lık "sling bag"lerde (ihracat)
1950 kg'lık paletless ambalajlarda (ihracat)
1500 kg, 1600 kg ve 2000 kg'lık paketlerde (iç piyasa ve ihracat)
Müşteri aracına, gemiye, konteynıra ya da vagonlara yüklenir
Nakliyeciler araçları ile dağıtıcı deposuna ya da ürünün son kullanıcısına ulaşır

Dökme Çimento

İç piyasa için nakliyeciler veya müşteriye ait silolarla ya da silovagonlarla (demiryolu ile) müşteriye ulaştırılır
İhracat için yine nakliyeciler silolarıyla gemiye yüklenir
Hazır beton tesislerimize nakliyeciler silolarıyla ulaştırılır

Müşteriler

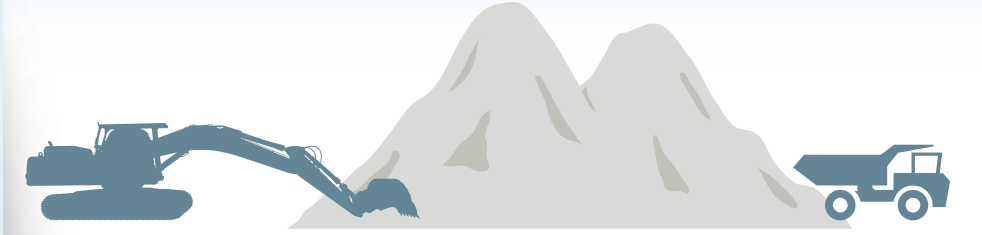
Bayiler
Hazır beton üreticileri
İnşaat şirketleri / Müteahhitler
Yapı kimyasalları üreticileri
Beton prefabrik elemanları üreticileri
Refrakter üreticileri
Kamu

Operasyon

Delme ve Patlatma
Ekskavatörle Kazı ve Yükleme
Nakliye

Ham madde:

Agrega, Kireçtaşı (kalker), Kil / Şist

Operasyon

Yardımcı Hammaddeler,
Kırma, Homojenize
Etme, Öğütme, Pişirme,
Soğutma, Stoklama

Ara Ürün:

Klinker

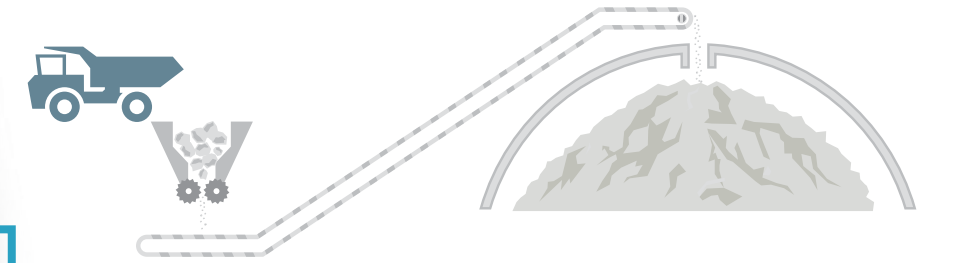

Operasyon

Öğütme
Stoklama
Paketleme

Ana Ürün:

Çimento

Operasyon

Yükleme
Nakliye

Misyonumuz

Biz Kimiz

Çimsa, 40 yılı aşkın deneyimi, geniş ürün yelpazesi, yenilikçi çalışanları, **insana ve çevreye saygılı** yaklaşımıyla, sektöründe fark yaratarak sürekli büyüyen, uluslararası bir çimento ve yapı malzemeleri şirkettir. **Pazar odaklı yaklaşımımız** ve geniş dağıtım ağıımız ile müşterilerimizin ürün ve hizmet ihtiyaçlarını **eksiksiz** ve **zamanında** karşılarız. Paydaşlarımızın **güvenilir bir iş ortağı olarak**, gelecek nesillere uzanacak yaşam alanları ve altyapıları için gerekli malzemeleri sağlarız.

Çevremizde Neler Oluyor ve Değerlerimiz

Rekabet koşullarının ve müşteri beklentilerinin sürekli değişimi, yeni fırsatlar doğurmaktadır. Bunları, **gelecek nesillerin ihtiyacı** olan yaşam alanları ve gerekli altyapının tesisi için değerlendiriyor; bugün olduğu gibi gelecek için de **sorumluluk taşıyoruz**. Esnek iş modelimiz ve ortak değerlere sahip çalışanlarımızla **fark yaratarak**, sektörümüzdeki öncü konumumuzu daha da ileri taşımayı hedefliyoruz.

Ortak değerlerimiz; başarıma arzusu, ekip çalışması ve iş birliği, müşteri odaklılık, toplumun gelişimine ve çevreye katkıda bulunmayı içerir.

Yol Haritamız

Önümüzdeki 3 yıl içerisinde hedefimiz; **kârlı bir şekilde büyümek ve yaşanabilir bir gelecek için sektöre öncülük eden uluslararası bir çimento ve yapı malzemeleri şirketi olmaktır**.

Büyümeyi sürdürülebilir kılmak için, değişen dünya koşullarında, müşterilerimizin ve çalışanlarımızın farklılaşan ihtiyaçlarına, iş ortaklarımızla birlikte geliştirdiğimiz ürün ve hizmetlerle hızlı bir şekilde çözüm üreten bir şirket olarak, **tüm paydaşlarımız** için değer yaratmayı hedeflemekteyiz. Kaynakları verimli kullanmak, atıkları enerji ve hammadde olarak geri kazanmak, yenilenebilir enerji kaynaklarına yatırım yapmak da yol haritamızın önemli bir maddesini oluşturmakta ve sürdürülebilir gelecek adına sorumluluğumuzun altını çizmektedir.

Biz, bu yazdıklarımıza tüm içtenliğimizle **inanıyor** ve gerçekleştirmek için çaba göstereceğimize **söz veriyoruz**.

Sürdürülebilirlik Vizyonumuz

Çimsa, sürdürülebilirliğin sadece ekonomik değil, çevresel, sosyal ve yönetimden kaynaklanan risklerin toplu yönetimi ile mümkün olduğunun bilincinde olan bir kurumdur. Çimsa aynı şekilde sürdürülebilirliğin şirket strateji ve çalışmalarına tüm fonksiyonlarda entegre edilmesiyle kurumun yenilikçi gücünün arttığının ve hedeflere ulaşmada sürdürülebilirlik anlayışının yardımcı olduğunun farkındadır. Şirketimizin değer zincirini göz önünde bulundurarak; geçmişte, bugün ve gelecekte faaliyetlerimizden kaynaklanan ve kaynaklanabilecek sosyal ve çevresel etkilerimizi sürekli anlamakta ve iyileştirme çalışmaları yapmaktayız. Ana hissedarımız Sabancı Holding'in desteğiyle, 2010 yılından itibaren başlayan sürdürülebilirlik yönetimi çalışmalarımızın, kültürümüzün ayrılmaz bir parçası olması konusunda önemli bir mesafe aldığımızı düşünüyoruz. Gelecek 10 yıllık dönem için belirlediğimiz dört öncelikli hedefin tümü sürdürülebilirlik çalışmalarımızı desteklemektedir.

Öncelikli Hedeflerimiz

1. Operasyonel mükemmelliği sağlamak:

Ham madde tedarik aşamasından başlayarak, üretim, satış ve dağıtımda, yani değer zinciri süreçlerimizde yer alan tüm fonksiyonlarda ve yönetim sürecinde hedefler belirlemek, bu hedefleri anahtar performans göstergeleri ile takip etmek, performans sürecinde sürekli iyileştirmeler yapmak, kurumsal bilgi/veri tabanı oluşturmak, nakit akımının senaryo bazlı yakın takibini yaparak, gerekli tedbirleri almak ve tüm bu çalışmaları "sistem yaklaşımı" disiplini ile yöneterek, operasyonel mükemmelliği sağlamak.

2. Sürdürülebilir bir şirket olmak:

Faaliyetlerimizden, sosyal ve çevresel anlamda en çok etkilenen paydaşlarımızdan başlayarak, bu etkilerimizi daha olumlu hale getirmek

için tüm paydaşlarımızla iletişimimizi etkin yöneterek, hem paydaşlarımız hem de şirketimiz için uzun dönemli değer yaratmak. Çalışanlarımız başta olmak üzere müşteri, tedarikçi ve yerel komşularımızı içeren tüm Çimsa ailesinin günlük yaşamına sürdürülebilir kalkınma anlayışını yerleştirmek.

3. Müşteri ve pazar odaklı olmak:

Pazar ve müşterilerimizi faaliyetlerimizin odak noktası yaparak, müşterilerimizin ihtiyaç ve taleplerini dinlemek, anlamak. Böylece tüm müşterilerimiz için katma değer yaratarak, müşterilerimiz tarafından öncelikli olarak tercih edilen iş ortağı olmak.

4. Kârlı büyümek:

Çimsa'nın mevcut operasyonlarıyla sinerji yaratacak yeni ve cazip pazarlarda, şirketimizin diğer öncelikli hedeflerine de katma değer yaratacak şekilde yeni yatırımlar yaparak, sürdürülebilir bir biçimde büyümek.

Çimsa'da Sürdürülebilirlik Yönetimi

Çimsa, aktif olarak yönettiği sürdürülebilirlik konularındaki olumlu gelişimi gözlemleyebilmektedir. 2010 yılında, üretim, mali işler, insan kaynakları ve kurumsal iletişim fonksiyonlarından oluşan ve Genel Müdürümüz liderliğinde 2011 yılından itibaren faaliyette olan Sürdürülebilirlik Komitemize, son dönemde strateji fonksiyonu da dâhil olmuştur.

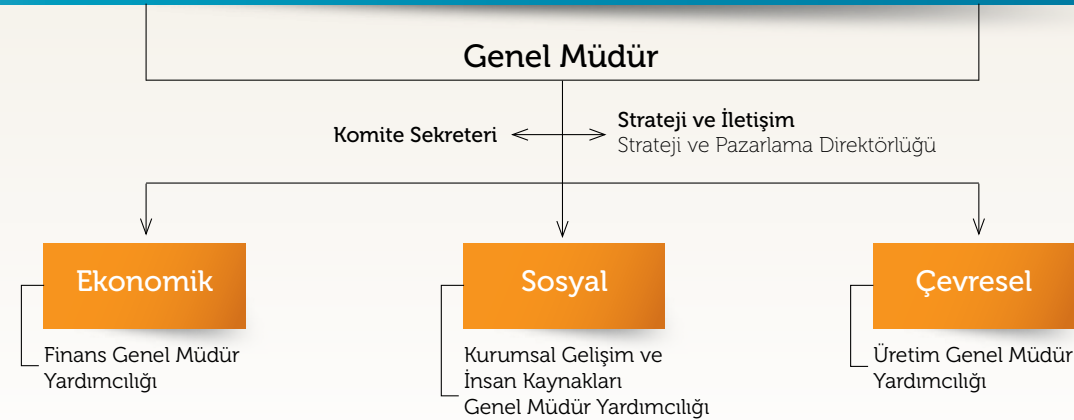
Sorumluluk ve hedefleri belirlenen komitenin, bu raporlama dönemi için yaptığı ilk çalışma sürdürülebilirlik çerçevesindeki 2013 ve 2020 kurumsal hedeflerimizi belirlemek olmuştur. 2012 yılı içinde gerçekleştirilen Sürdürülebilirlik Komitesi toplantılarında paydaşlarımızı tekrar gözden

geçirerek, "Sürdürülebilirlik Konu Matrisi"mizdeki başlıkları ve öncelik sıralamalarını güncelledik. İç paydaşlarımız ve müşterilerimizden yaptığımız çalışmalara ilişkin görüş ve öneriler alınmıştır.

Sürdürülebilirlik hedeflerimizi kurumsal sorumluluklarımızla ilişkilendirmek ve ilgili performans göstergelerini takip sistemlerimize dâhil etmek, sürdürülebilirlik yönetim sistemimizin bir parçasıdır.

Geçmişte kurduğumuz TSE-ISO EN 14001, 9001 ve TSE ISG-OHSAS 18001 gibi yönetim sistemleri ve bu yıl Kayseri Fabrikamızda işleme alınan ISO 50001 enerji yönetim sistemi girişimlerimiz, sürekli olarak performansımızı iyileştirmemize yardımcı olmaktadır.

Çimsa Sürdürülebilirlik Komitesi

Odaklandığımız Konular

Şirketimiz için stratejik öneme sahip sürdürülebilirlik konularımızı daha da ileriye taşımak amacıyla; çalışanlarımızdan, müşterilerimizden ve üst yönetimden görüş alınmıştır, anket ve çalıştaylar düzenlenmiştir. Çalışan ve müşterilerimizden aldığımız veriler ile Çimsa üst yönetiminin görüş ve katkıları, sürdürülebilirlik konularımızı daha

da netleştirmemize imkân sağlamıştır. 2013 yılında bu çalışmalarımızı çoklu paydaş platformlarına taşıma hedefi ile çitımızı daha da yükselttik. Sürdürülebilirlik aksiyon planlarımızı, odaklandığımız stratejik sürdürülebilirlik konuları çerçevesinde geliştirerek ve bu konulardaki iyileştirmeleri sürdürürken, yeni alanları da gelecek senelerde çalışmalarımıza dahil etmeyi hedefliyoruz.

Ekonomik Odaklarımız

- Kurumsal yönetim ve iş etiği
- Hissedara yaratılan değer
- Müşterilerimiz ve tedarikçilerimizle iletişim

Sosyal Odaklarımız

- İş sağlığı ve güvenliği
- Paydaşlarımızla iletişim (çalışan, müşteri, tedarikçi, yerel toplum vb.)
- Yerel topluma katkı ve iyileştirme
- Çalışanların sürdürülebilirlik yaklaşımına uyumlanması

Çevresel Odaklarımız

- CO₂ salınımının, diğer gaz ve toz emisyonlarının azaltılması
- Alternatif yakıt ve hammadde kullanım oranlarının artırılması
- Enerji verimliliğinin artırılması
- Ürün sorumluluğu ve güvenliği

Çimsa Stratejik Sürdürülebilirlik Konuları Matrisi

2012 Yılı Öncelikli Stratejik Sürdürülebilirlik Konuları

Toz Emisyonları:

2012 yılında Kayseri ve Mersin Fabrikalarımızda yapılan yatırımlar ile döner fırın elektrofiltreleri, ileri teknoloji ürünü torbalı filtreler çevrilmiştir. Söz konusu yatırımlar ve alınan emisyon azaltım tedbirleri ile toz emisyon miktarı, yıllar bazında önemli oranda azaltılmıştır. Bir ton klinkerin yarattığı toz emisyon miktarını Mersin, Eskişehir, Kayseri ve Niğde çimento fabrikalarımızın toplamında 2007 yılına oranla %59 oranında azaltarak, 2012 yılında 25 gr toz/ton klinkere düşürdük. Hazır beton tesislerimizde, kaçak toz emisyonlarının azaltılmasına yönelik almış olduğumuz aksiyonlar sonucunda, 2012 yılı içerisinde Ereğli-Karaman-Zeytinli-İncirlik-Pamukova-Tece-Yenihal tesislerinde, toplam rakamla 22 tesisimizin 13'ünde (%59), agrega stoklaması için kapalı stokholler yapılmıştır.

Madencilik faaliyetleri esnasında oluşabilecek olumsuz etkilere karşı da pek çok önlem almaktayız. 2012 yılında üst kapamalarımız tesislerimizin %75'inde tamamlanmıştır.

Enerji Verimliliği:

2011 yılında yatırımına başlanan 'Atık Gazdan Elektrik Üretim Projesi' 2012 Nisan ayında devreye alınmış ve elektrik üretimine başlanmıştır. Projenin toplam yatırım maliyeti 22,5 milyon ABD Doları'dır. Bu projeye 1. ve 2. tesis üretim hatlarından gelen atık gaz ısısının elektrik enerjisine dönüştürülerek, bu iki hatta harcanan elektriğin %50'sinin üretilmesi hedeflenmiştir. Nisan 2012'de devreye alınan tesisten 32 milyon kWh/yıl elektrik üretilmiştir. CO₂ salınımlarında ise 15.850 ton azalma sağlanmıştır.

Üretim proseslerindeki yenilikçi uygulamalarla desteklenecek teknolojiler de, enerji tasarruflarında büyük rol oynamaktadır. Çimsa Kayseri Fabrikası'nda, enerji kayıplarını ve artan maliyetleri

önlemek için enerji yönetimine sistematik bir yaklaşım sağlayan, Enerji Yönetim Sistemi ISO 50001 standardı entegre edilmiştir.

Ayrıca 6 Sigma projeleri ile de enerji verimliliği çalışmalarına katkıda bulunulmuştur.

Alternatif Yakıt ve Hammadde Kullanımı:

Alternatif yakıt ve alternatif hammadde kullanımından oluşabilecek emisyonların yönetmeliklere uygunluğunun kontrolünün, üretim prosesinin verimliliğinin, klinker kalitesinin ve iş sağlığı ve güvenliği standartlarının sağlanması amacıyla Genel Müdürlük'te, Çevre, Alternatif Yakıt ve Alternatif Hammadde Müdürlüğü tarafından Atık Yönetim Sistemi kurulmuştur. Bu sistem gerektiğinde güncellenebilmektedir.

Alternatif yakıtları kullanma amacımız; sürdürülebilir büyüme anlayışıyla toplumun ve sanayinin ürettiği atıkların bertarafına yönelik uzun vadeli ve sağlam çözümler getirmektir. 2012 yılında, Çimsa çimento grubu olarak, alternatif yakıt kullanım oranımız 2011 yılına oranla, %63 oranında arttırılmıştır.

Tesisler bazında ve Çimsa çimento fabrikaları toplamında, alternatif hammadde kullanım oranlarımız Dünya Sürdürülebilir Kalkınma İş Konseyi Çimento Sürdürülebilirlik İnisiyatifinin (CSI) metodolojisi ile uyumlu olarak hesaplanmaktadır. 2012 yılında alternatif hammadde kullanım miktarımız Mersin, Eskişehir, Kayseri ve Niğde Fabrikalarımızda arttırılmıştır. 2011 yılına oranla %51 artan alternatif hammadde kullanım oranımızla, doğal kaynak tüketiminde azalma gerçekleştirilmiştir.

2012 Yılı Sürdürülebilirlik Hedefleri

Konsolide Sosyal Sürdürülebilirlik Hedefleri

Çimento	Birim	2012 Gerçekleşen	2012 Hedef	2013 Hedef
Ölümlü Kaza	Kişi	0	0	0
Ölümlü Kaza (Alt işveren)	Kişi	0	0	0
Ölümlü Kaza (3. şahıs)	Kişi	0	0	0
Kaza Sıklık	Oran	%7,40	0	0
Kayıp İş Günü	Gün	922	0	0
Kaza Harici İşe Gelememe	Gün	2,341	0	0
Hazır Beton	Birim	2012	2012	2013
Ölümlü Kaza	Kişi	0	0	0
Ölümlü Kaza (Alt işveren)	Kişi	0	0	0
Ölümlü Kaza (3. şahıs)	Kişi	2	0	0
Kaza Sıklık	Oran	%7,36	0	0
Kayıp İş Günü	Gün	129	0	0
Kaza Harici İşe Gelememe	Gün	0	0	0
Agrega	Birim	2012	2012	2013
Ölümlü Kaza	Kişi	0	0	0
Ölümlü Kaza (Alt işveren)	Kişi	0	0	0
Ölümlü Kaza (3. şahıs)	Kişi	0	0	0
Kaza Sıklık (Çimsa)	Oran	0	0	0
Kayıp İş Günü	Gün	0	0	0
Kaza Harici İşe Gelememe	Gün	0	0	0

Çimento Fabrikaları Çevresel Sürdürülebilirlik Hedeflerimiz

Çevre Yönetimi ve Raporlanması								
Çevre Verilerinin Sistematik Olarak Toplanması ve İzlenmesi								
Alternatif Yakıt Kullanımının Arttırılması								
Hedef Tanımı	Anahtar Performans Göstergesi	Birim	Gerçekleşen 2010	Gerçekleşen 2011	Gerçekleşen 2012	Hedef 2012	Hedef 2013	Hedef 2020
Fosil yakıt kullanımının azaltılması	Atık ile ikame edilen yakıt oranı (kalorifik bazlı)	%	3,36	4,6	7,5	4,7	6,5	10,6
Alternatif Yakıt Kullanımının Arttırılmasına Yönelik Aksiyon Planı								
Hot Disc Otomatik Atık Besleme Sistemi'nin 2012'de Eskişehir Fabrika ve 2020'de Kayseri Fabrikası'nda Kurulması								
Emisyonların Yönetimi ve Azaltılması								
Hedef Tanımı	Anahtar Performans Göstergesi	Birim	Gerçekleşen 2010	Gerçekleşen 2011	Gerçekleşen 2012	Hedef 2012	Hedef 2013	Hedef 2020
Emisyonların sürekli olarak kontrol altında tutularak, çevre yönetmeliklerine uyumun sağlanması	Toz seviyesi	mg/Nm ³	21	12	13	< 50 (yeni tesisler) < 120 (eski tesisler)	< 50	2020 çevre yönetmelikleri limit değerleri
	NOx seviyesi	mg/Nm ³	733	762	712	< 1300	< 1100	2020 çevre yönetmelikleri limit değerleri
	Uçucu organik bileşikler	mg/Nm ³	23	15	15	< 300	< 150	2020 çevre yönetmelikleri limit değerleri
	Ağır metaller (Hg+ Cd+Tl)	mg/Nm ³	0,011	0,013	0,01	< 0,05	< 0,05	2020 çevre yönetmelikleri limit değerleri
	Dioksin/furan	µg/Nm ³	0,011	0,008	0,011	< 0,1	< 0,1	2020 çevre yönetmelikleri limit değerleri
	HCl	mg/Nm ³	7,8	2,19	2,34	30	10	2020 çevre yönetmelikleri limit değerleri
	HF	mg/Nm ³	0,41	0,22	0,28	5	1	2020 çevre yönetmelikleri limit değerleri
Toz, NO _x değerlerinin online olarak izlenmesi	Toz, NO _x değerlerinin online olarak izlenebildiği fırınların oranı	%	–	50	50	57	–	100
Elektrofiltrlerin torbalı filtrele dönüştürülmesi	Döner fırın elektrofiltrlerinin torbalı filtrele çevrilmesi oranı	%	–	29	67	57	67	100

Arazilerin Doğaya Yeniden Kazandırılması ve Lokal Etkilerin Azaltılması								
Hedef Tanımı	Anahtar Performans Göstergesi (Kümülatif)	Birim	Gerçekleşen 2010	Gerçekleşen 2011	Gerçekleşen 2012	Hedef 2012	Hedef 2013	Hedef 2020
Maden ocaklarının rehabilite edilmesi	Rehabilite edilen alan miktarı	ha	8,5	9,5	11,5	11	14	16

İklim Değişikliği ve Korunması								
Hedef Tanımı	Anahtar Performans Göstergesi	Birim	Gerçekleşen 2010	Gerçekleşen 2011	Gerçekleşen 2012	Hedef 2012	Hedef 2013	Hedef 2020
CO ₂ emisyonu	Çımsa olarak, 2012 sonrası dönemde, CO ₂ emisyonu azaltım hedeflerimizde, Türkiye'nin imzalayacağı uluslararası anlaşmalara ve TÇMB'nin alacağı karara uyumlu olacağız.							

Hazır Beton Üretim Tesisleri Çevresel Sürdürülebilirlik Hedeflerimiz

Çevre ve Kalite Yönetim Sistemi Hedefleri							
Hedef Tanımı	Birim	Gerçekleşen 2010	Gerçekleşen 2011	Gerçekleşen 2012	Hedef 2012	Hedef 2013	Hedef 2020
TS EN ISO 9001 kalite yönetim sistemi belgeli tesis sayısı	%	75	75	100	100	100	100
TS EN ISO 14001 çevre yönetim sistemi belgeli tesis sayısı	%	45	80	100	85	100	100
TS 18001 (OHSAS) belgeli tesis sayısı	%	85	88	100	85	100	100
G-KGS (kalite güvence sistemi) uygunluk belgeli tesis sayısı	%	88	90	100	100	100	100
Su							
Hedef Tanımı	Birim	Gerçekleşen 2010	Gerçekleşen 2011	Gerçekleşen 2012	Hedef 2012	Hedef 2013	Hedef 2020
Su geri dönüşümü yapılan tesislerde geri dönüştürülen su miktarı datsının tutulması	%	–	0	100	100	100	100
Su geri dönüşümü yapılan tesis sayısı oranı	%	52	52	90	100	100	100
Su Verimliliğinin Arttırılmasına Yönelik Aksiyon Planı							
Yaş sistem dönüşümü yapılan tesis oranı	%	26	53	90	100	100	100
Elektrik							
Hedef Tanımı	Birim	Gerçekleşen 2010	Gerçekleşen 2011	Gerçekleşen 2012	Hedef 2012	Hedef 2013	Hedef 2020
Elektrik datsı raporlanan tesis oranı	%	92	100	100	100	100	100
Emisyonların Yönetimi ve Azaltılması							
Hedef Tanımı	Birim	Gerçekleşen 2007-2010	Gerçekleşen 2011	Gerçekleşen 2012	Hedef 2012	Hedef 2013	Hedef 2015
Havada asılı toz emisyonu	mg/Nm ³	1,21	–	1,47	1,03	–	1,4
Kaçak Toz Emisyonlarının Azaltılmasına Yönelik Aksiyon Planı							
Agrega stoklaması için kapalı stokhol tesis oranı	%	8	16	59	58	85	100
Genel							
	Birim	Gerçekleşen 2010	Gerçekleşen 2011	Gerçekleşen 2012	Hedef 2012	Hedef 2013	
Çevre koruma harcamaları ve yatırımları	TL	459.125	639.406	5,2 milyon	2,1 milyon	1,8 milyon	

Agrega Tesisleri Çevresel Sürdürülebilirlik Hedeflerimiz

Çevre ve Kalite Yönetim Sistemi							
Hedef Tanımı	Birim	Gerçekleşen 2010	Gerçekleşen 2011	Gerçekleşen 2012	Hedef 2012	Hedef 2013	Hedef 2020
TS EN ISO 9001 kalite yönetim sistemi belgeli tesisler	%	–	–	–	75	–	100
TS EN ISO 14001 çevre yönetim sistemi belgeli tesisler	%	–	–	–	75	–	100
TS 18001 (OHSAS) belgeli tesisler	%	–	–	–	–	–	100
TSE belgeli tesisler	%	50	50	75	75	75	100
CE belgeli tesisler	%	–	25	75	75	75	100

Diğer Olumsuz Çevre Etkilerinin Azaltılması								
Hedef Tanımı	Anahtar Performans Göstergesi	Birim	Gerçekleşen 2010	Gerçekleşen 2011	Gerçekleşen 2012	Hedef 2012	Hedef 2013	Hedef 2020
Ortam tozuzlaştırmanın yapılması	Ortam tozuzlaştırması yapılan tesis oranı	%	–	25	75	50	100	100
Tesis üstlerinin kapatılması	Üstü kapatılan tesis oranı	%	–	50	75	100	100	100

Kurumsal Yönetim

Çimsa’da sürdürülebilirlik için de kurumsal yönetim anlayışımız; karar alma süreçlerimizde şeffaf ve hesap verebilir olmaktadır. Halka açık bir şirket olarak, Sermaye Piyasası Kurulu’nun Kurumsal Yönetim İlkeleri’ne uyumlu hareket etmekteyiz.

Bu çalışmalarımızdaki başarımız müşterilerimizle gerçekleştirdiğimiz anketimizde önemli bir etki ile kendisini göstermiş ve müşterilerimiz Çimsa ile çalışmayı tercih etmelerindeki en önemli unsurları kurumsal yapısı ve iş etiği yaklaşımı olarak tanımlamışlardır.

Kurumsal Yönetim İlkeleri’ne Uyum Raporumuz 2012 yılı faaliyet raporumuzun 43. sayfasında incelenebilir.

Yönetim Yapısı - Komiteler

1 Ağustos 2011 tarihinden geçerli olarak "Komite Yürütme ve Yönetme Politikası Prosedürü" dokümanı yayınlanarak yürürlüğe girmiştir. İlgili prosedür 2012 yılında gözden geçirilmiştir. İşbu prosedür, stratejik ve kritik operasyonel konulara ilişkin yönetsel kararların alındığı komitelerin etkinlik ve verimliliğinin artırılması çerçevesinde amaç, sorumluluk alanı, katılım ve zaman düzenini tanımlamayı amaçlamaktadır. İlgili prosedürde, Komite Başkanı, Komite Başkan Vekili, Komite Sekreteri ve Komite Üyeleri kavramları detaylı olarak tanımlanmış ve uygulama prensipleri belirtilmiştir; 10 ayrı Komite’nin yapısı açıklanmış ve her bir komitenin gündemindeki konular, üyeleri ve toplanma periyodu düzenlenmiştir.

Bu komiteler: İcra Komitesi, Genişletilmiş İcra Komitesi, Çimento Teknik Komite, Kredi Risk Komitesi, Pazarlama Komitesi, İnsan Kaynakları Komitesi, Sürdürülebilirlik Komitesi, Kurumsal Yönetim Komitesi, Riskin Erken Saptanması Komitesi, Acil Eylem (Kriz) Komitesi ve Denetim Komitesi’dir.

1- İcra Komitesi; ayda 1 kez Genel Müdür başkanlığında toplanır ve iş sağlığı ve güvenliği, müşteri talep ve ihtiyaçları, yatırım, insan kaynakları, tedarik zinciri ve finans gibi konuları gündemine alır. Genel Müdür Yardımcıları ile

Strateji ve Pazarlama Direktörü komitenin daimi üyeleridir.

İcra Komitesi; Mart, Haziran, Eylül ve Aralık aylarında Fabrika Müdürleri, Bölge Satış Direktörleri, Teknoloji Direktörü ve İç Denetim Müdürü’nün katılımıyla genişletilmiş olarak gerçekleştirilmektedir.

2- Çimento Teknik Komitesi; Çimento Üretim Genel Müdür Yardımcısı’nın başkanlığında, aylık olarak kilit performans göstergelerinin ve teknik kurumsal karnenin takip edildiği komitedir.

3- Kredi Risk Komitesi; Genel Müdür’ün liderliğinde, müşteri bazında satışların ve tahsilat risklerinin aylık olarak takip edildiği komitedir.

4- Pazarlama Komitesi; Genel Müdür’ün liderliğinde, pazardaki gelişmelerin ve müşteri odaklılık hedeflerinin takibinin aylık olarak takip edildiği komitedir.

5- İnsan Kaynakları Komitesi; Kurumsal Gelişim ve İnsan Kaynakları Genel Müdür Yardımcısı’nın liderliğinde, insan kaynakları yönetim süreciyle ilgili stratejik konuların üç aylık periyotlarda takip edildiği komitedir.

6- Sürdürülebilirlik Komitesi; Genel Müdür liderliğinde, sürdürülebilirlik hedefleri kapsamında performans takibinin üç aylık periyotlarda gözden geçirildiği komitedir.

7- Kurumsal Yönetim Komitesi; Kurumsal Yönetim İlkeleri’ne uyum sağlamak amacıyla Yönetim Kurulu’na önerilerde bulunmak ve bu ilkelerin hayata geçirilmesi ile uygulanmasını teminen tavsiyeler oluşturmak, şirketin bu ilkelere uyumunu izlemek ve bu konularda iyileştirme çalışmalarında bulunmakta olan komite olup, Yönetim Kurulu’nca atanan biri başkan olmak üzere en az iki üye ve raportörden oluşur.

8- Riskin Erken Saptanması Komitesi; Komitenin amacı şirket varlığını, gelişmesini ve devamını tehlikeye düşürebilecek; stratejik, operasyonel, finansal her türlü riskin erken teşhisi, bunun için gerekli önlemlerin ve çarelerin uygulanması ve riskin yönetilmesidir. Bu komite Yönetim Kurulu tarafından oluşturulur ve Yönetim Kurulu tarafından atanan iki üye ve raportörden oluşmaktadır.

9- Acil Eylem (Kriz) Komitesi; Genel Müdür liderliğinde, oluşabilecek mücbir durumlarda (doğal afet, yangın, ciddi kazalar, sosyo-ekonomik olaylar) alınacak karar ve yaptırımların ele alındığı komitedir.

10- Denetim Komitesi; Yönetim Kurulu’na bağlı Denetim Komitesi iki üyeden oluşmaktadır. Bu üyelerin resmi görevleri; bağımsız denetçiyi atamak, şirketin iç kontrol sistemlerinin işlerliğini sağlamak, iç denetimin hazırladığı raporları incelemek ve bunlara yönelik Yönetim Kurulu’na geri bildirimde bulunmaktır. İç Denetim

Müdürlüğü’ne gelen tüm şikâyetler bu bölümde toplandıktan sonra komiteye iletilmektedir. Ayrıca Denetim Komitesi dış denetçilerin şirket hakkında hazırladığı raporları incelemekte ve şirketin bu konudaki performansını yönlendirmektedir.

Kamu Politikası Geliştirme Faaliyetlerine Katılım

Çimsa Genel Müdürü, Türkiye Çimento Müstahsilleri Birliği (TÇMB) Yönetim Kurulu Üyesi ve Hazır Beton Daimi Komitesi Başkanı’dır. TÇMB aracılığı ile çimento konularında, TÇMB hazır beton komitesinde hazır beton ile ilgili konularda kamu politikası geliştirme faaliyetlerini yürütmektedir. TÇMB bünyesinde Türkiye’de asfalt yollara alternatif olarak beton yol ve bariyerlerin yapımının yaygınlaştırılmasına yönelik bilgilendirme çalışmaları yapılmaktadır. Ayrıca Sabancı Holding’e verilen geri bildirim ile sektöre özel olmayan konularda da politika oluşturulmaktadır. Kamu faaliyetlerine katılım çerçevesindeki konular Genel Müdür tarafından yönetilip, takip edilmektedir.

Çimsa iç denetim faaliyetlerinin uluslararası standartlarda gerçekleştiği belgelendi.

Çimsa, Uluslararası İç Denetim Standartları ve Etik Kuralları’na uygun işleyen bir iç denetim sürecine sahip olduğunu Ernst&Young adlı bağımsız denetim şirketinin raporu ile belgelendirerek, bu belgeyi almaya hak kazanan dünyada sayılı, Türkiye’de ise ilk ve tek çimento şirketi olmuştur.

Bu hususta Çimsa, İç denetim faaliyetlerinin uluslararası standartlar çerçevesinde yürütülmesine verilen önemin göstergesi olarak kabul edilen, "İç Denetim Kalite Güvence" değerlemesinden geçen ülkemizdeki öncü kuruluşlardan olması sebebiyle **"2013 yılı İç Denetim Farkındalık Ödülü"**ne layık görülmüştür.

İş Etiği Yaklaşımımız

Çimsa, iş yapma biçimini iş etiği yaklaşımı çerçevesinde şekillendiren ve tüm çalışanları ile bu ilkelere bağlı bir şirkettir.

İş etiğine ilişkin düzenlemeler Sabancı Etik (SA-Etik) kuralları altında düzenlenmiş olup; iş yapma yöntemlerimizin temelini oluşturmaktadır. Çimsa çalışanlarının uyması gereken iş etiği kuralları, İnsan Kaynakları Direktifi'nin III. bölümünde; dürüstlük, gizlilik, çıkar çatışması ve sorumluluk ana başlıkları altında yer alır ve intranet üzerinden de tüm çalışanlara duyurulmaktadır. Beyaz yakalı çalışanların tamamı işe girişlerinin ilk ayında, kurumsal etik kuralları ile ilgili bilgilendirici eğitim alırlar. Her yıl SA-Etik eğitimini tekrar alan tüm beyaz yakalı çalışanlar, SA-Etik taahhüt belgesini de okuyup imzalamaktadır. Bu süreci Kurumsal Gelişim ve İnsan Kaynakları Genel Müdür Yardımcılığı fonksiyonu yönetmektedir. Sabancı Etik kurallarına, www.sabanci.com.tr adresinden ulaşılabilir.

Denetim Komitesi

Çimsa, kanun ve yönetmeliklere uyum ve dolayısıyla yolsuzluğun ve rekabet dışı davranışların önlenmesi konusunda azami hassasiyet göstermekte, bu konuları en üst yönetim seviyesinde yönetmekte ve takip etmektedir. Çimsa'nın denetim evreni, çimento fabrikalarındaki üretim birimleri hariç tüm departmanları (yurt dışı terminaleri dahil) kapsamaktadır. Ayrıca hazır beton operasyonlarında da rutin olarak idari ve ticari konularda denetimler yapılmaktadır. Bu birimler; Çimsa Yönetim Kurulu tarafından atanmış olan, Denetim Komitesi'ne bağlı, Denetim Birimi tarafından İç Denetim Yönetmeliği'nde tarif edildiği üzere ve genel olarak her iki yılda bir kez denetlenmektedir. Yönetim Kurulu'ndan aldığı yetkiye dayanarak Çimsa'nın hak ve çıkarlarını korumak, risk yönetimi, iç kontrol ve kurumsal

yönetimin etkinliğinin gelişmesine katkıda bulunmak üzere İç Denetim Birimi'nin çeşitli görev ve sorumlulukları vardır. Bunlardan bazıları;

- Şirket yönetmelikleri, prosedürler, genelge ve birime özel talimatların uygulamasını kontrol ederek yürürlükte kalmasını sağlamak, düzeltilmesi gereken konularda önerilerde bulunmak,
- Tüm birimlerin faaliyet ve işlemlerinin yasal mevzuat, yönetmelik, prosedür, genelgeler ve talimatlar, çerçevesinde yürütülmesinin takibini yapmak,
- Denetim Komitesi'ni, denetim faaliyetleri ve iç kontrol sisteminin yeterliliği hakkında sürekli bilgilendirmek; konuya ilişkin istek ve önerilerini uygulamaya geçirmek, şirketin hedeflerine ulaşması, hisse değerinin yükselmesi, kurumsal süreç ve faaliyetlerin gelişmesi, hizmet kalitesi ve müşteri memnuniyetinin artması gibi katma değer yaratacak amaçlar için Yönetim Kurulu'na ve üst yönetime tavsiye niteliği taşıyan çalışmalar yaparak, danışmanlık ve destek hizmeti sunmaktır.

Paydaşlar

Çimsa, sürdürülebilir kalkınmanın paydaşlar ile uyum içinde çalışmakla gerçekleştirileceğine inanmakta ve paydaşları ile iletişim ve iş birliğini kurum kültür ve stratejisinin olmazsa olmazı olarak görmektedir.

Sürdürülebilir temelli planlarımızı yaparken, geleceğe yönelik en verimli, en faydalı ve tüm paydaşlarımıza yönelik en çok fayda sağlayacak çalışmaları uygulamaya ve bu çalışmaların devamlılığına özen gösteririz. Bu anlayışla, tüm çalışmalarımızda yapılan uygulama ve projenin sürdürülebilirlik kriterlerine uygunluğu sorgulanarak, gerçekleştirme kararları alınmaktadır.

Yıl içinde gerçekleştirilen Sürdürülebilirlik Komitesi toplantılarında, Çimsa'nın, ekonomik, sosyal ve çevresel etkileşimlerinde en yoğun olan anahtar paydaşlarımızı tekrar gözden geçirerek, Çimsa 'Paydaşlar Tablosu'nu güncelledik. Çimsa, stratejik sürdürülebilirlik konularına olan etkileşimde, bu bazda tekrar gözden geçirilmiştir.

Paydaşlar	Tanım	Mevcut Platform
Çalışanlar	Öncelikli paydaşlar arasında ilk sırada yer alırlar.	Çalışan bağlılığı anketi, eğitimler, toplantı ve etkinlikler
Müşteriler (bayi, kullanıcılar)	Ürünlerimizi kullanan tüm kişi ve kuruluşlar, ürünlerimizin son kullanıcıya ulaşmasını sağlayan en önemli iş ortaklarımızdır.	Paydaş toplantıları, müşteri bağlılık anketi, Çimsa internet sitesi, müşteri hattı
Tedarikçiler/alt işverenler	Temel girdilerimizi sağlamak üzere ürün ve hizmetlerinden faydalandığımız iş ortaklarımızdır.	İş kanunlarına uyum konusunda bilgilendirme ve yönlendirmeler
Kamu kurumları	Yasal düzenleme işleri ile meşgul devlet otorite kurumları	Belediyeler ve bakanlıklar ile birebir görüşmeler, yasal raporlamalar, yazışmalar
Yerel halk ve kamuoyu	Tesislerimizin bulunduğu yörelerde yaşayan halk, belediye ve kamu görevlilerini kapsar.	Yerel yönetim yetkilileri ile birebir görüşmeler
STK/ömeslek örgütleri	Toplum yararına her türlü alanda çalışan kâr amacı gütmeyen kurumlar	Çeşitli STK üyelik ve etkinlik platformları
Finansal kurumlar	İletişim içinde olduğumuz yatırımcı kurumlar, bankalar, borsa, finansal düzenleme kuruluşları	Kurumlar ile birebir görüşmeler, kamuyu aydınlatma platformuna yapılan bildirimler, yasal raporlamalar
Hissedarlar	Şirket hisselerine sahip olan gerçek ve tüzel kişiler	Yıllık olağan genel kurul toplantıları, münferit yatırımcı toplantıları
Topluluk şirketleri	Sabancı Holding bünyesinde faaliyet gösteren kurumlar	Yıllık Holding yönetim toplantıları, SH Çimento grubu, koordinasyon toplantısı
Akademik kuruluşlar	Üniversiteler	Sponsorluklar, kariyer günleri, seminerler
Sektör ve diğer sektör kurumları	Sektördeki diğer özel şirketler ve diğer iletişim dâhilindeki özel sektör şirketleri	Sektörel ve iş dünyası birlikleri

Geçmiş yılların raporlarında da belirtildiği üzere, Çimsa paydaşları ile diyaloglarını geliştirmeye açık bir şirket olarak iç ve dış paydaşları ile sürekli iletişim içindedir. Paydaşlarını dinler, fikirlerini değerlendirmeye alır, kurum çalışmalarına bu fikirler ışığında yön verirken, yeni alanları da çalışma planlarına katar. Bu temelde, Çimsa, paydaş iletişiminde 2012 yılında da çalışmalar yapmış ve çalışanları ile detaylı bir görüş paylaşım anketi gerçekleştirmiştir. Detayları

çalışanlarla diyalogumuz bölümünde belirtilen bu araştırmaya ek olarak, müşteri ile birebir anketler gerçekleştirerek, müşterinin, şirketi algılama ve sürdürülebilirlik çalışmalarına ilişkin yorum, öneri ve iş birliği imkânları hakkında görüşleri alınmıştır.

Ortak çalışmalar gerçekleştirmeye yönelik geçmiş yıllarda başlatılan Öğrenen Organizasyon çalışmaları, gönüllü ekipler ile gelişerek devam etmekte ve çalışmalarına yenilerini eklemektedirler.

2013 raporlama döneminde, dış paydaşlarımıza özel, yeni diyalog kanalları açılması ve paydaşlarımızın sürdürülebilirlik çerçevesinde işimizle doğrudan ilişkisi olan talep ve fikirlerinin düzenli olarak dinlenmesi hedeflenmiştir. Bu kapsamda alacağımız geri bildirimler, takip eden yıllarda belirleyeceğimiz aksiyonlarda önemli rol oynayacaktır. 2013 yılında, tedarikçilerimizle de belirleyeceğimiz bir platformda bir araya gelmesi hedeflenmektedir.

Çalışanlarımız ile Diyalogumuz

Çimsa'nın en önemli paydaşlarından birini çalışanları oluşturmaktadır. Çalışanların şirketin sürdürülebilirlik hedeflerine ulaşmasında ve ürün ile hizmet süreçlerinin etkin ve verimli biçimde işletilmesindeki rolü son derece kritiktir. Bu bağlamda, çalışanlara yönelik organizasyonel etkinliği artırıcı ve ekip çalışması ile iş birliğini özendirici program ve projelerle çalışanlarımızla sürekliliği olan bir paylaşım ve diyalog içinde olunması hedeflenmektedir.

Fabrikalardaki çalışanlarımızın ve bölge hazır beton ile agrega tesislerindeki personelimizin katılımlarıyla düzenlediğimiz piknikler, iftar yemekleri ve yılsonu toplantıları gibi düzenli organizasyonlarla farklı platformlarda bir araya gelmeyi gerçekleştirmekteyiz. Bu etkinliklerin bir kısmına çalışanlarımızın ailelerinin de dâhil olması sağlanmaktadır.

Kurumsal düzeyde her yıl yapılan öğrenen organizasyon çalışmaları, odak grup çalışmaları, çalıştaylar ve yılsonu toplantıları gibi etkinliklerde çalışanlarımızdan alınan geri bildirimleri organizasyonel hedef ve politikaların belirlenmesinde önemli girdiler olarak kullanılmaktadır. Çalışanlarla diyalog noktasında ayrıca düzenli olarak gerçekleştirmekte olduğumuz saha ziyaretleri, sendika temsilcileri ile toplantılar ve eğitim-gelişim programları gibi araçları da etkin biçimde kullanılmaktadır. Bu farklı platformlar aracılığıyla, çalışanlar arasında karşılıklı güven, iş

birliği ve farklılıkların yönetimine dayalı anlayışın gelişimine de katkı sağlandığının bilinci içindeyiz.

2012 ve sonrasına yönelik hedef ve politikalarımızda da süreç ve projelere ilgili tüm çalışanları ortak etmeye dayalı, şirket içi farkındalık ve ekip çalışmasını arttırmaya yönelik çalışmalarımızın devam etmesi öngörülmektedir.

Müşterilerimiz ile Diyalogumuz

Şirket olarak ürün ve hizmetlerimizi müşterilerimizin beklentilerine göre geliştirmekte ve sunmaktayız. Çimsa için müşterileri ile diyalog ve paylaşım, öncelikli ekonomik sürdürülebilirlik konusu olmakla beraber, Çimsa sürdürülebilirlik hedeflerinin gelecek dönemlerde giderek artan oranda müşterileri ile şekillenebileceği ve gerçekleşeceğinin bilincinde ve hedefindedir. Müşteri taleplerini karşılayacak ürünlerimizi geliştirirken ve pazara sunarken bu beklentileri sürdürülebilirlik temelli ürün ve hizmetler ile dönüşüme nasıl alabileceğimiz konusuna odaklanmış bulunmaktayız. Böylece müşterilerimizin daha az emisyon üretme, kaynakları daha verimli kullanma anlamında, zincire dolaylı katılımını da sağlayacağız. Yine müşterilerimizin beklentileri içinde yer alan yenilikçilik çalışmalarımıza önemli veri sunan bu diyalog sayesinde daha sürdürülebilir ürünler geliştirme fırsatı yakalanmaktadır. Bu nedenle

müşterilerimizi doğru anlamak bizim için büyük önem arz etmektedir.

Müşterilerimiz ile sürekli gerçekleştirdiğimiz birebir görüşmelere ek olarak bu yıl müşterilerimizin %70'inin katılımı ile bir anket çalışması gerçekleştirilmiştir. Çimsa'nın müşterileri tarafından seçiminde öncelikli kriterler olan kurumsal yapımız ve iş etiği yaklaşımımız, sektörde fark yarattığımız öncelikli sürdürülebilirlik konumuzdur. Müşterilerimizin tek kelime ile "Güvenilir" olarak tanımladıkları şirketimiz, bu güveni geliştirerek arttırma hedefindedir.

Çimsa bundan sonraki dönemlerde müşteri anketinden de gelen geri bildirimler çerçevesinde aşağıdaki alanların sürdürülebilirlik çalışmalarında önem taşıyacağını düşünmekte ve bu çalışmaların müşterilerinin desteği ile gerçekleştirmeyi hedeflemektedir.

- Sektörün önündeki sorunların aşılması için öncülük yapma
- Kaynakların verimli kullanımı konusunda bilinçlendirici faaliyetlerde bulunma

Çimsa Pazarlama Komitesi'nde alınan karar göre müşteri bağlılık anketlerinin 2 yılda bir yapılmasına karar verilmiştir. 2012 yılı bağlılık değeri olarak 2011 yılı ölçümlenen değeri (71/100) alınmıştır.

Yerel Komşularımızla Diyalogumuz

Güvenilir olmak Çimsa'nın üç değerinin başında gelir. 'Emin Ellerdesiniz' yaklaşımımız diğer tüm paydaşlarımız gibi yerel komşularımızı da içine alır. Bu güveni sürekli kılmak için faaliyet gösterdiğimiz yörelerdeki yerel halk ve yönetimlerle iletişim kanalları her zaman açık tutulur. Onlardan gelen istek ve öneriler vakit kaybetmeden incelenip ve gerekli iyileştirme aksiyonları alınmaktadır.

Kanun ve yönetmelikler gereği yerleşim alanlarına uzak mesafelerde kurulmuş olan çimento fabrikalarımız, şehirlerin gelişerek geniş alana yayılmasını nedeni ile zamanla yerleşim alanlarına yakınlaşmışlardır. Hazır beton tesislerimiz kanun ve yönetmelikler gereği yerleşim alanlarına belli mesafelerdeki sanayi bölgelerinde kurulmakta ve işletilmektedir. Buna rağmen çimento fabrikalarımıza ve hazır beton tesislerimize yıl boyunca gelen sınırlı sayıda şikâyetler, fabrika ve tesis yönetimi tarafından incelenir ve ilgili kişilere gerekli bildirimlerde bulunulur. Çimento ve hazır beton operasyonlarının; giriş, işletme ve terk etme/kapanış süreçlerini yönetmeye yönelik yazılı bir politikamız mevcuttur.

Raporlama döneminde, faaliyet gösterdiğimiz tüm bölgelerde kamu kurumlarını ve halkı destekleyecek nitelikte çok çeşitli kültürel ve sportif faaliyetlere sponsor olmakla kalmayıp, çevrenin iyileştirilmesine yönelik binlerce fidan dikimi de gerçekleştirilmiştir.

Çimsa'nın Türkiye'deki faaliyetlerinin yerel halk üzerinde negatif bir etkisi bulunmamaktadır. Çimsa operasyonları Türkiye'de hukuki yapı çerçevesinde yürütülmektedir. Ayrıca şirketin kendine ait kanun ve anayasa ile uyumlu ilgili prosedürleri bulunmaktadır.

Sektör Temsilcileri ile Diyalogumuz

Geçmiş yıllarda başlatmış olduğumuz Çimento Endüstrisi İşverenleri Sendikası (ÇEİS) ve Türkiye Çimento Müstahsilleri Birliği (TÇMB) ile iletişimimiz sürekli devam etmektedir. ÇEİS görüşleri ile tekrar gözden geçirdiğimiz iş sağlığı ve güvenliği konusundaki çalışmalarımızı güçlendirdik. TÇMB içindeki çalışmalara aktif katılım sağlayarak, sektördeki sosyal ve çevreye yönelik gelişim için görüş ve proje önerilerimiz iletilmiştir.

Sivil Toplum Kuruluşları ile Diyalogumuz

Üyesi olduğumuz İş Dünyası Sürdürülebilir Kalkınma Demeği (SKD)'nin yıl içinde gerçekleştirdiği toplantılara katılarak görüş ve önerilerimiz ile katkıda bulunduk. Diğer sivil toplum kuruluşları ile buluşmamızı sağlayan bu platformlarda farklı STK'ların görüşlerini ve beklentilerini dinledik. Bu ortamlar, bize, Türkiye'de sürdürülebilirlik temelli çalışmaların gelişimi ve yükümlülüklerimiz anlamında bilgiler sunmuştur.

SKD'nin, Türkiye'de temsilciliğini yürüttüğü Dünya Sürdürülebilir Kalkınma İş Konseyi (WBCSD) tarafından liderliği yapılan Çimento Sürdürülebilirlik

İnisiyatifi (CSI)'nin, paydaşlarımızla belirlemiş olduğumuz, stratejik konulardaki iyileştirme önerilerini incelemiş ve CSI'in çimento sektörü için tespit etmiş olduğu; İklim Koruma, Yakıt ve Hammaddeler, İş sağlığı ve Güvenliği, Emisyon Azaltma, Enerji Verimliliği gibi stratejik sürdürülebilirlik konularının, Çimsa'nın öncelikli konuları ile örtüştüğünü tespit etmiştik. Çimsa bundan sonraki yıllarda da STK'lar ile iş birliği fırsatlarını birebir ele almayı hedeflerken, bu başlıkları önceliğe taşıyacaktır. Ayrıca önümüzdeki dönem iç hedefimiz, uluslararası bilgi ve tecrübeye sahip Çimento Sürdürülebilirlik İnisiyatifi (CSI)'nin, uygulama ve önerilerini her yıl olduğu gibi 2013 yılında da yakından takip etmek olacaktır.

Diğer Toplumsal Projelerimiz

- Sabancı Uzak Evi, Eskişehir Bilim Parkı içerisinde 2.751 m² alana inşa edilmiştir. Türkiye'deki en büyük uzak evi olarak son teknolojiyle donatılmıştır. Dünyadaki diğer uzak evleriyle eş değer özelliklerde olan uzak evinde, bilimsel gözlemler, veri ve modellere dayanan 360 derecelik tam kubbe yapılmakta olup, izleyicilere evrende canlı bir seyahat deneyimi yaşatılmaktadır.
- Sabancı Holding ile birlikte gerçekleştirilen Sabancı Baharı etkinliği 2012 yılında da yapılmıştır. Gençlerin önerileriyle tasarlanan tek üniversite festivali olan bu etkinlik, üniversiteli gençlerin katılımı ile 5 farklı ilde gerçekleştirilmiştir.
- Ayrıca Mayıs 2012'de Çimsa Uygulama Merkezi tarafından, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi'nde, İnşaat Fakültesi öğrencilerine yönelik seminer gerçekleştirilmiştir.

Ekonomik Performansımıza Yönelik Yönetim Yaklaşımımız

2012 yılı ekonomisine bakıldığında, küresel piyasalardaki birkaç yıldır devam eden belirsizlik ve kınlanlık yerini mali politikalarda yapılan düzenlemelere ve toparlamaya bırakmıştır. Ancak gelişmiş ülkelerdeki ekonomik büyüme geçtiğimiz yılla oranla iyi olsa da, yavaş bir seyir izlemektedir. Tam anlamıyla güçlü bir toparlanmanın 2013 yılının ikinci yansından itibaren olması beklenmektedir. Bu gelişmeler ışığında gelişmiş ülkelerdeki iç talebin hala istenilen seviyede olmadığı söylenebilmektedir.

Bu durumun temel nedenleri arasında;

- Başta Euro Bölgesi çevre ülkeleri (özellikle Güney Avrupa ekonomileri) olmak üzere gelişmiş ülkelerde artan kamu borçları ve bütçe açıkları; Almanya ve Fransa gibi ülkelerin Euro Bölgesi'ndeki mali disiplini arttırması ve ekonomik açıdan zorluk yaşayan ülkelere olan mali kaynak aktarımı
- Yılın ilk çeyreğinde Orta Doğu ve Kuzey Afrika bölgesinde yaşanan siyasi ve toplumsal çalkantıların hafiflemesi, ancak devam eden Suriye İç Savaşı
- ABD ekonomisindeki toparlanmanın henüz yavaş oluşu
- İstihdam oranında yeterli iyileşmenin sağlanamaması yer almaktadır.

Gelişmiş ekonomilerdeki büyümenin, yükselen ve gelişmekte olan ekonomilere göre daha düşük seviyede olduğu 2012 yılında, emtia fiyatları ise bir önceki yıla göre paralel seviyede kalmıştır.

Çimsa, gerek kurumsal gerekse finansal performansı ile Türkiye çimento sektöründe dikkat çeken bir şirket olup;

- Güçlü network yapısı ve bu yapının kapasitenin yönetiminde esneklik sağlaması
- Türkiye pazarında gelişmekte olan bölgelerde faaliyet gösterilmesi ve kriz sonrası Türkiye'nin

gelişmiş ülkelere oranla hızlı bir toparlanma sürecinde olması

- Yüksek kârlılık ve büyüme fırsatları için nakit yaratabilme gücü
- Faaliyet göstermekte olduğu pazarlarda tecrübeli ve dinamik yönetim kadrosu, pazar bilgisi, güçlü müşteri ilişkileri
- Sektörel öngörü kabiliyeti ve senaryo bazlı yaklaşım ile gelişmelere önceden hazırlık ve esnekliği
- Atık ısıdan elektrik üretimi, atık yakma, karbon emisyonu azaltım çalışmaları ve enerji maliyetlerini düşürme gibi sürdürülebilirlik konularına olan duyarlılık ve aksiyon alma

gibi alanlar Çimsa'yı ön plana çıkaran özelliklerinden birkaçıdır.

Çimsa'nın finansal performansını etkileyecek en önemli riskler, ekonomik krizlere dayalı talep daralması, emtia ve enerji fiyatlarında yaşanabilecek dalgalanma ve artışlar olup, uzun ve kısa vadede operasyonel kârlılık (EBITDA) ve sermaye ile yaratılan değeri (ROIC ve ROE) maksimize etmeyi planlayan Çimsa için sürdürülebilir ve kârlı büyüme ana hedefler arasındadır.

Risk Yönetimimiz

2007 yılından bu yana, Çimsa'da kurumsal risk yönetimi uygulamaları Risk Yönetimi Müdürlüğü tarafından ele alınmaktadır.

Şirket hedefleri ve vizyonu ile paralel şekilde oluşturulan risk değerlendirme metodolojisi aracılığıyla, her yıl şirket riskleri değerlendirilmekte ve güncellenmektedir. Mevcut veya potansiyel fırsatlardan faydalanılmasını engelleyecek ve/veya gerçekleşmesi halinde kayıplara sebep olacak riskler, etki ve olasılıkları dikkate alınarak derecelendirilmekte ve kritik olduğu görülenler için takip sistemi oluşturularak, periyodik olarak izlenmektedir.

Risk yönetimi, şirketin ana stratejik hedefleri olan operasyonel mükemmelliği sağlamak, sürdürülebilir bir inşaat malzemeleri şirketi olmak, müşteri ve pazar odaklı olmak, kârlı büyümek hedefleri doğrultusunda ve şirket kültürüne uygun şekilde yürütülmektedir.

Uygulamalarla ilgili yazılı politika ve prosedürler oluşturularak, istikrarlı ve yeknesak bir hareket yapısı inşa edilmiştir. Yapılan risk yönetimi çalışmaları, tüm çalışanlar ve ilgili taraflarla

paylaşılarak, şirket içerisinde risk kültürü oluşturulmakta ve sinerji yaratılmaktadır. Bunun sonucunda, farkındalık yükseltilerek sistematik hareket edilmesi sağlanmaktadır.

Tüm yönetici ve çalışanlar, sorumluluklarındaki risklerin bilincinde olarak ve bu riskleri gereken şekilde yöneterek günlük operasyonlarını yürütmektedirler.

Şirketin risk yönetim anlayışına, operasyonel risklerden çevresel etkilere, rekabetten finansal risklere, iş sürekliliğinden kriz yönetimine kadar geniş bir yelpaze dâhildir. Söz konusu yelpaze durağan olmayıp, risk yönetim sürecinin kendisi gibi, gelişen ve iyileştirilen bir yapıdır. Şirkette, içerisinde yer aldığımız sektörde, ülkede ve hatta dünyada yaşanan gelişme ve değişimler ışığında, risk yönetimi metodolojisi ve kapsamındaki riskler gözden geçirilerek güncellenmektedir. İklimsel değişikliklerin şirkete ve mali sonuçlara etkisi, bu doğrultuda ele alınarak, gerekli önlemlerin alınması sağlanmaktadır. Böylelikle, hizmet ettiği yapı ile uyumlu bir risk yönetimi anlayışı sergilenmektedir.

Sürdürülebilirlik Çerçevesindeki Yatırımlarımız

Çimsa 2012 yılında sürdürülebilirlik ve çevre konusunda 15 milyon doların üzerinde yatırım yapmıştır. Uzun vadede değer yaratarak büyümeye odaklanan Çimsa, sürdürülebilirlik prensiplerini iş modeline entegre etmeyi hedeflemektedir.

Çimento, hazır beton ve agrega sektörünün öncü, yenilikçi ve dinamik kuruluşu olan Çimsa, 2012 yılında da kârlılığını koruyarak, sürdürülebilir büyümeye odaklanmış durumdadır. Gerçekleştirdiği yatırımlarla sektördeki liderliğini pekiştiren Çimsa, çevre, iş güvenliği ve sürdürülebilirlik alanlarında çitayı daima daha yükseğe taşımaktadır.

2012 yılında en başta sürdürülebilirlik temelli modernizasyon, çevre ve yenileme yatırımları yapılmıştır.

Çimsa, 2012 yılında 38,638 milyon dolar yatırım harcaması gerçekleştirmiş olup, 2012 yılında gerçekleştirilen yatırım harcamaları içerisinde 15,074 milyon dolar'lık kısmı sürdürülebilirlik ve çevre konusundaki yatırımları oluşturmaktadır.

Sürdürülebilirlik ve çevre konusunda 2012 yılında gerçekleştirilen yatırımlar arasında ön plana çıkanlar; Mersin 1. ve 2. üretim tesislerindeki Atık

Gazdan Elektrik Üretim Projesi, Eskişehir 2. üretim hattında kurulmuş olan Hot Disc Otomatik Atık Besleme Sistemi ve ATY (Atıktan Türetilmiş Yakıt) Hazırlama Tesisi, Kayseri fabrikası döner fırın elektrofiltrelerinin torbalı filtrelere dönüşümü, çimento/hazır beton ve agrega tesislerimizde tozsuzlaştırma ve çevre yatırımları projeleri de gerçekleştirilmiştir.

2012 yılında gerçekleştirilen yatırımlar şu şekilde özetlenebilir;

Mersin 1. ve 2. üretim hattının enerji ihtiyacının yaklaşık %50'sini karşılaması beklenen Atık Gazdan Elektrik Enerjisi Üretme Projesi'nin 2011 yılında yatırımına başlanmış, 2012 yılında da projeye 5 milyon dolar yatırım gerçekleştirilmiştir. Bu proje ile karbondioksit salınımlarında 2012 yılında yaklaşık 15.850 ton azalma gerçekleşmiştir. Ayrıca projenin hayata geçmesi ile atmosfere salınan gazın sıcaklığı yaklaşık 150-200 °C düşürülerek küresel ısınmaya da olumlu katkı sağlanmaktadır.

Hot Disc Otomatik Atık Besleme Sistemi ile, Eskişehir 2. üretim tesisimizde fosil yakıt tüketiminin %30 oranında azaltılması hedeflenmiştir. Atıkların en uygun şekilde bertarafını hedefleyen Hot Disc Otomatik Atık

Besleme Sistemi, 2011 yılında tamamlanmış, 2012 yılında sisteme 0,8 milyon dolar ilave harcama yapılmıştır. Eskişehir Fabrikası'nda kurulan Atıktan Türetilmiş Yakıt (ATY) Hazırlama Tesisi ile de 1,6 milyon dolarlık yatırım gerçekleştirilmiştir.

Kayseri Fabrikası'nın döner fırın elektrofiltresinin torbalı filtreye dönüşüm işlemi de 2012 yılında gerçekleştirilmiştir.

2012 yılında Eskişehir ve Kayseri çimento üretim tesislerimizde klinker nakil hatları, vagon dolum ve kırıcı ve kalker homojeni tozsuzlaştırma yatırımları yapılmıştır. Ayrıca Tece, Pamukova, İnegöl ve Zeytinli hazır beton tesislerimizde agrega kapalı stokhol yapımı ve bunker üzeri kapatma çalışmaları kapsamında 1,3 milyon dolarlık toz salınımlarını azaltmaya yönelik yatırımlar da gerçekleştirilmiştir. Diğer taraftan Sığırlıdağ, Sucular, İnegöl ve Süpren agrega üretim tesislerimizde atık su toplamaya yönelik gerçekleştirilen yatırımlar ile çevreye olan yatırımlarımız hız kesmeden devam etmiştir.

Etkin yangın takip ve önlenmesine yönelik olarak Mersin üretim tesisimizde 2012 yılında gerçekleştirilen 0,9 milyon dolar yatırımla hidrant ve yangın algılama sistemi kurulmaktadır.

2012 yılında Nevşehir, Kozan, Tece, Ambar, Silifke, Aksaray, Ereğli, Karaman, Kütahya tesislerinde kuru sistemden yaş sisteme geçiş yatırımları gerçekleştirilmiştir. Eskişehir, Adana-Tufanbeyli, Adana-İncirlik hazır beton tesisleri devreye alınmış olup, diğer taraftan Eskişehir ve Mersin çimento üretim tesislerimizde gerçekleştirilen modernizasyon çalışmaları ile hazır beton faaliyetlerinde kullanılmak üzere yeni satın alınmış olan transmikser ve pompalar ile çevre, iş güvenliği ve sürdürülebilirlik alanlarında yatırımlara devam edilmiştir.

Yarattığımız ve Dağıttığımız Ekonomik Değer

Ekonomiye olan katkımız, farklı sektörlerde yer almakta olan mal ve hizmet tedarik eden firmalara yaptığımız ödemelerin yanı sıra hissedar, yatırımcı ve finans kuruluşlarına yaptığımız ödemeler ve çalışanlarımıza ödediğimiz maaş ödemeleri yoluyla gerçekleştirilmektedir.

Bu doğrudan ekonomik katkının yanında enerji verimliliği politikası ve atıktan enerji üretme yolu ile gerçekleştirdiği faaliyetler ile enerji kaynakları anlamında yurt dışına bağımlı olan Türk ekonomisine dolaylı katkıda bulunmakta

ve verimlilik miktarı kadar olan kısmı, ülke ekonomisine kazanç olarak geri döndürmekteyiz.

Çimsa'nın ülke ekonomisine sağladığı diğer bir katkı da bertaraf edilmesi gereken atıkların bertarafına ilişkin ek maliyet gereksinimini ortadan kaldırmasıdır.

Çimsa, Türkiye'nin en yüksek vergi veren ilk 100 şirketi sıralamasında, 2010 yılında 81.sırada iken, 2011 yılında gerçekleştirmiş olduğu 29,4 milyon TL vergi ödemeleri ile 82.sırada yer almıştır.

Tedarikçilerimize Katkılarımız:

Çimsa; hammadde, elektrik, nakliye, yakıt, yedek parça, bakım-onarım, işletme malzemeleri, yemek/içecek, hizmet sektörlerinde faaliyet gösteren birçok firma ile iş birliği içerisinde ihtiyaç duyduğu mal ve hizmetleri tedarik etmektedir.

2012 yılı içerisinde tedarik edilmiş mal ve hizmetler içerisinde;

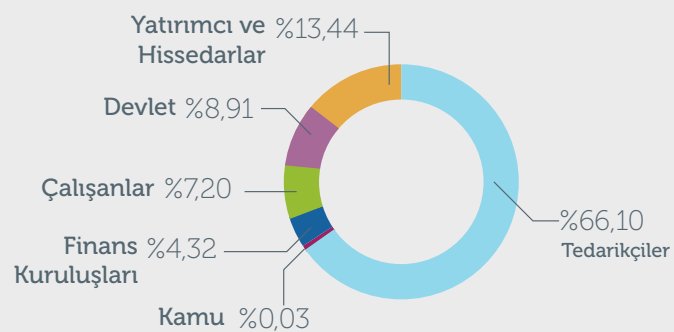
- Enerji (petrokok, kömür ve elektrik)
- Hammaddeler (kalker, agrega, vb.)
- Nakliye giderleri, işletme malzemeleri
- Üretim, bakım, satış ve yönetim işçilik giderleri (işçilik ve dışarıdan alınan hizmetler)

Çimsa'nın en önemli gider kalemlerinin başında yer almıştır.

Çimsa'nın yerel tedarikçi tercih etmeye yönelik prosedürü mevcut olmamakla birlikte, sürdürülebilirlik kapsamında yerel tedarikçiler ile çalışmanın önemini farkında olarak, şirket ihtiyaçlarının (operasyonlarının bulunduğu bölgelerde standart, kalite ve fiyat avantajlarını gözeterek) öncelikli olarak paydaşlarımız arasında yer alan yerel tedarikçilerden temin edilmesi hedeflenmektedir.

Fabrikalarımızın ve ofislerimizin bulunduğu bölgelerde istihdam vasıtası ile yerel istihdama ve ekonomik gelire katkıda bulunulmaktadır.

Paydaşlara Dağıttığımız Ekonomik Değer

Çimsa İş Yerleri	Çimsa İş Yerinde Çalışmakta Olup Aynı İlin Nüfusuna Kayıtlı Çalışan Sayısı	Toplam Çalışan Sayısı	Oran (%)
Ankara	16	27	59
Eskişehir	124	201	62
İstanbul	8	45	18
Kayseri	90	129	70
Mersin	256	391	65
Niğde	89	113	79
Çimsa Genel	621	1.003	62

Kamu Kaynaklı Destekler:

Çimsa'nın ihracat faaliyetleri rapor kapsamında yer almamakla birlikte, gerçekleştirdiği ihracatlar ile de ekonomik etki yaratmaktadır.

Türkiye'de uygulamada bulunan ihracat teşvik sistemleri kapsamında faydalandığı İhracata yönelik vergi indirimleri ile Ar-Ge destekleri Çimsa'nın faydalandığı avantaj alanlarını oluşturmakta olup, 2012 yılı içerisinde 1 milyon TL'ye yakın kamu kaynaklı teşvikten yararlanılmıştır.

Ayrıca ihracat yapan firma olmanın getirdiği avantaj ile 2012 yılı içerisinde Türk Eximbank'tan uygun koşullu kredi temin edilmiş olup, yıl içerisinde kullanılmış olan kredilerin detayları, şirket finansal sonuçları ile birlikte halka açıklanmaktadır.

Paydaşlara Dağıttığımız Ekonomik Değer (2012)	Milyon TL
Tedarikçiler	525,01
Yatırımcı ve Hissedarlar	106,72
Devlet	70,74
Çalışanlar	57,17
Finans Kuruluşları	34,31
Kamu	0,28

Çevresel Ürün Yaklaşımı

Çimsa sürdürülebilirlik çalışmalarını kademeli olarak inovasyon aşamasına taşımakta ve sürdürülebilirlik konularını destekleyici ürün gelişimine önem vermektedir. Sürdürülebilirlik çalışmalarının ekonomileri daha çevre dostu ve çevresel sorunlara çözüm üretici olmaya yönlendirdiği günümüzde, yenilikçi ve yeşil ekonomiye uyumlu ürünler önem kazanmaktadır. Çimsa'da son dönemde geliştirilen ürünler, üretim safhasında, farklı sanayilerin atıklarını bertaraf etme ve düşük emisyon oranı ile üretilme özellikleri ile, sürdürülebilirliği üretim aşamasında desteklemektedir. Ürünün kendisinin az su kullanma, enerji verimliliğini destekleme özellikleri yanında, ülkemiz için önem taşıyan depreme dayanıklı binaların yapımına imkan vermesi, sürdürülebilirliğin değer zincirine yayılması konusunda, Çimsa'nın doğrudan etkisinin göstergesidir.

Çevre Dostu Ürün Sertifikasyonu

Çimsa, Kayseri Çimento Fabrikası'nda ürettiği CEM IV 32,5 R gri çimento ürünüyle Alman Yapı ve Çevre Enstitüsü'nden (IBU) "Çevre Dostu Ürün Sertifikası" almıştır. Çimsa, ürün özellikleri ve üretim süreçleri değerlendirilerek verilen **'Çevre Dostu Ürün Sertifikası'na sahip, Türkiye'deki ilk çimento şirketi** olmuştur. Bu sertifikasyon, ürünün üretimi öncesi hammadde temininden başlayarak, geçirdiği üretim süreçleri, sevkiyatı, tüketici tarafından kullanımı ve kullanım sonrası oluşan atığın nasıl bertaraf edileceğini kapsayan yaşam döngüsünün tüm aşamalarını dikkate almaktadır. **Çimsa, çimento sektöründe, Çevre Dostu Ürün deklarasyonunu Türkiye'de ilk yayınlayan üreticidir.**

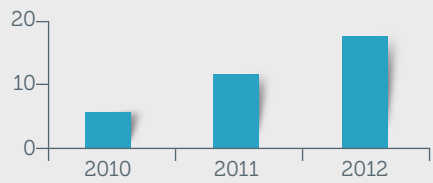
İnovatif/Yenilikçi Ürünler

Çimsa olarak uyguladığımız kalite, çevre, iş sağlığı ve güvenliği yönetim sistemleriyle dünya klasmanında iş mükemmelliğine ulaşmayı hedefliyoruz.

Bu hedefle sürdürülebilirlik temelli çalışmalarımızdan olan, yüksek oranda klinker içeren ürünler yerine, yüksek fırın cürufu, uçucu kül gibi başka sanayi kuruluşlarının atıklarını geri kazanarak, üretilen katkılı çimentonun satışına ağırlık vererek, piyasayı bu ürünlere doğru yönlendirme çabamızdayız.

Çimsa, böylece düşük klinker miktarı nedeniyle karbondioksit salımı daha az olan çevreci ürünleri ve ürün kalitesi ile sürdürülebilir ürün yaklaşımını ortaya koymaktadır.

Katkılı Çimento Satış (%)

Çimsa olarak toplam dökme çimento satışımızdaki katkılı çimento oranlarımız yıllar bazında artış göstermektedir.

* Beyaz çimento dâhil edilmemiştir.

Yüksek Fırın Cürufu Çimento:

Demir çelik endüstrisinin atığı olarak üretilen yüksek fırın cürufunun, TSE EN 197-1: 2002/A1 2005/ A3 2010 standardına göre üretilen katkılı çimento ürün tipidir.

Bu çimento, düşük hidratasyon ısısı özelliği, kimyasal atıklara karşı inert yapısı ve uzun dönemde kazandığı yüksek basınç dayanımı sayesinde, özellikle büyük yapı elemanlarının imalatında ve yüksek sıcaklıkta beton dökümü uygulamalarında kullanıma uygundur. Siva, şap ve harç imalatlarında tercih edilmektedir.

Ürün, başka bir endüstrinin atığını bertaraf etmesi ve düşük klinker içeriğiyle, çevreci ve ekonomik bir üründür.

Çimsa Süper Bims Çimentosu:

TS EN 197-1 standardına göre üretilen Çimsa Süper Bims Çimentosu, portland kalkerli çimento tipinde olup, özellikle bims üreticilerine özel olarak dizayn edilmiştir. Çimsa'nın Süper Bims Çimentosu daha az klinker kullanımı ile çevreci ürünler kategorisindedir. Isı ve ses yalıtım performansı yüksek, yangına ve depreme dayanıklı, hafif, ekonomik, sağlıklı, çevre dostu bir yapı malzemesi olan bims blok, bina iç ve dış duvarlarında kullanılan tuğla, gaz beton alternatifi bir yapı malzemesidir.

Enerji verimliliği kapsamında yapı sektöründeki payı son yıllarda hızla büyüyen bims blok pazarının ihtiyaçlarının tespit edilmesiyle; erken kalıp alma, erken yüksek mukavemet ve düşük su ihtiyacı gibi müşteri beklentilerini karşılayan bims blok segmentine özel bir çimentodur.

İzoşap (Hafif Hazır Şap):

İzoşap içeriğindeki özel kimyasal katkılar sayesinde sürüklenmiş hava miktarı yüksek, yoğunluğu düşük bir üründür. Böylelikle ısı yalıtımına katkı sağlamaktadır. Bu özelliklerinin yanı sıra kolay pompalanabilir ve kullanım rahatlığı olan yeni nesil şap ürünüdür.

- Isı yalıtımına katkı sağlar,
- Bina yükünü hafifletir,
- Hazır beton tesislerinde üretildiği ve kullanım kolaylığı sağladığı için inşaatla çevre kirliliği yaratmaz.

Ürün Güvenliği ve Sorumluluğu

Ürünlerimizin güvenilirliğini garanti etmek en önemli sosyal taahhütlerimizden biridir. Uzun ve kısa vadedeki performansımızı, aylık teknik komite toplantılarında teknik kurumsal karneyi kullanarak takip etmekteyiz.

Müşterilerimiz ve ürünlerin son kullanıcıları, doğrudan veya dolaylı olarak ürünlerimizin sağlık, güvenlik ve çevresel etkilerine maruz kalan paydaşlarımızdır. Üretim süreçlerine ek olarak, paketleme ve depolama süreçlerinde de ürünlerimizle ilgili tüm sorumluluğu kalite yönetim sistemleriyle yönetiyoruz.

Şirketimizin sürdürülebilirlik yaklaşımı, standartlara uygun, yüksek güvenilirlikte ve müşteri memnuniyetini hedefleyen kalitede üretim yapmak ve ürünlerimizin sağlık, güvenlik ve çevresel etkileri ile ilgili bilgileri müşterilerimize ve son kullanıcılara iletmektir.

Sürdürülebilirlik yaklaşımımız ve kalite politikamız, ürün sorumluluğu performans hedeflerimizi tarif

etmektedir. Kalite hedeflerimiz doğrultusunda yeni teknolojileri takip etmek, güvenli kaynaklardan nitelikli girdi sağlamak, eğitim ile insan kaynaklarımızın yetkinliğini artırmak, kalite yönetim sistemimizin koşullarına uyarak sürekli geliştirilmesini ve iyileştirilmesini sağlamak şirket politikamızdır.

Raporlama Dönemindeki Önemli Aksiyonlarımız:

Çimento üretimindeki CO₂ salınımının ana kaynağı yüksek ısıda pişirilen klinkerden kaynaklanmaktadır. Klinker ve katkıların beraber öğütülmesi ile elde edilen çimentonun katkı oranı yüksek, klinker oranı düşük tiplerinde CO₂ salınımı daha azdır.

Çimsa 2012 yılında 2.102.735 ton katkılı çimento üreterek daha düşük CO₂ salımlı ürünlere yönelmiştir.

Çimento Üretiminde Ürün Güvenliği Yönetimi

TSE standartları ve Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından denetlenen kanun ve yönetmeliklerin yanı sıra çevre ve insan sağlığını koruma amaçlı REACH tüzüğü, ISO ve OHSAS standartları ve CE&G uygunlukları, Çimsa kalite politikası çerçevesinde izlediğimiz standartlardır.

Bu konulara yönelik operasyonel sorumluluk üst düzeyde yönetim temsilcileri atanarak paylaşılmıştır. Yönetim temsilcileri entegre yönetim sistemini denetleyen kişiye karşı sorumlu kişilerdir.

Bu konulara yönelik eğitim ve bilinçlendirme çalışmaları, kalite çemberlerini, öğrenen organizasyon, 6 sigma ekip çalışmalarını ve her altı ayda bir yapılan iç denetimleri gerçekleştirmek için eğitilen ve/veya eğitilecek denetçileri kapsamaktadır. Tesislerimiz yılda veya 6 ayda bir BSI, Prysm, KÇK ve TSE gibi kuruluşlar tarafından denetlenmektedirler.

Çevre Projelerimiz

Çimentonun nihai ürün haline gelinceye kadar geçirdiği süreçler müşterilerimizin sorumluluğu altındadır. Kalite, çimento ile birlikte kullanılan diğer girdilerden de etkilenebilir. Buradaki temel zorluk, uygulama yapan müşterilerin önemli bir kısmının kalifiye olmayan işçilik kullanması ve bunun yaşam döngüsünde kalitenin sağlanmasına olumsuz etki oluşturmaktadır.

Çimsa olarak, bu süreçlerde doğrudan yer almamakla birlikte, müşteri odaklılık ve satış sonrası teknik hizmet ve destek kapsamında çimento ve çimentodan mamul ürün süreçlerinde teknik seminer, saha uygulamaları, laboratuvar desteği çalışmalarıyla müşterilerin bilinçlendirilmesini amaçlıyoruz.

Uzun ve kısa vadedeki performansımızı, aylık teknik komite toplantılarında teknik kurumsal karneyi kullanarak, alternatif yakıt kullanım oranı, ikaz ve alarm sayısı, dayanım standart sapması, katkı miktarı, müşteri bağlılığı gibi ölçütlerle takip ediyoruz.

Hazır Beton Üretiminde Ürün Güvenliği Yönetimi

Hazır beton tesislerimizde, ürün güvenliği performans hedeflerimize ulaşmakta izlediğimiz politikalar; standart ve mevzuatlara uygun tedarik, üretim ve takiplerin yapılması, "best in class - sınıfının en iyisi" ve "best in best - en iyinin de iyisi" prensipleri ile yapılan çalışmalardan elde edilen verilerin sıklıkla analiz edilmesi ve yeni teknolojilerin takip edilmesidir.

Bu konulara yönelik operasyonel sorumluluk üst düzey yönetimde Kalite Yönetim ve Müşteri Destek Müdürlüğü (Yönetmeliklere ve Kalite Politikamıza Uygunluk, Müşteri Memnuniyeti, Ürün İnovasyonu), Bölge Satış Müdürlükleri (Üretim ve İSG politikasına uygunluk, Müşteri Memnuniyeti), Hazır Beton Teknik Destek Müdürlüğü (Makine ve Ekipman Bakım ve Kontrol), İSG ve İdari İşler Yöneticiliği (Denetleme, Takip ve Raporlama) arasında paylaşılmıştır.

27 hazır beton tesisimize THBB tarafından G ve KGS belgeleri verilmiştir. Bu kuruluş tarafından tesislerimizde ve laboratuvarlarımızda yılda üç kez habersiz ürün tetkiki, bir kez de genel denetim yapılmaktadır.

12 hazır beton tesisimiz TSE belgelerine sahiptir. Yıl içerisinde bir kez habersiz ve bir kez de genel denetim yapılmaktadır.

Sakarya, Eskişehir, Kayseri, Niğde, Mersin ve Adana Bölge Müdürlüklerimizden oluşan tüm hazır beton tesislerimiz TS EN ISO 9001:2008 kalite yönetim sistemi belgesine, çalışma hayatını yakından ilgilendiren OHSAS 18001 (Occupational Health and Safety Assessment Series) ve ISO 14001 Çevre belgelerine sahiptirler.

Hedefimiz; dayanım, işlenebilirlik ve işlevsellik gibi kalite parametrelerini, müşteri ihtiyaç ve beklentileri doğrultusunda en üst seviyede karşılayarak, hizmet ömrü boyunca yüksek dereceli termodinamik stabilizeye sahip ve mikro iklimten en az etkilenecek hazır betonu üretmek ve bu şekilde ürün güvenliğini ve müşteri bağlılığını sürekli kılmaktır.

Ürünün son kullanım sürecindeki uygulama ile ilgili bilgi eksikliği, amacına uygun olmayan beton talep edilmesi ve beton yerleştirilmesi esnasında müşterilerin donanımlarının ve personelin yetersiz olması gibi durumlar karşımıza çıkan zorluklardır.

Üretilen çimento ve hazır beton ürünleri için sahip olduğumuz;

- TSE Türk standartlarına uygunluk belgelerine,
- EC sertifikalarına,
- CE işareti taşıyan ve dolayısıyla Avrupa Birliği sınırları içinde serbest dolaşım hakkına sahip olan Çimsa Çimento ürünlerine ait detaylı bilgilere,
- Uluslararası standartlara göre uygulanmakta olan TS EN ISO 9001:2008 kalite yönetim istemi belgesine sahip tesislere ve bu tesislere ait bilgilere www.cimsa.com.tr web sitesinden ulaşılabilir.

Kayseri Fabrikası Tras Kurutma Projesi

Çimento sektöründe özellikle CEM IV B(P) 32,5 R tipi katkı çimento üretimi yapan ve yüksek rutubet sorunuyla karşılaşan entegre tesisler için örnek bir proje olan Tras Kurutma Projemiz, çimento katkısı olarak kullanılan trasın döner fırın soğutucusuna dozajlı olarak beslenerek kurutulmasıdır.

Bu proje;

- CO₂ emisyonumuzu 9.693 ton/yıl azaltmıştır.
- Çimento sektöründe TÜBİTAK desteği alan tek projedir.
- 31'inci Enerji Verimliliği Haftası kapsamında Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Yenilenebilir Enerji Genel Müdürlüğü koordinasyonu ile düzenlenen 3. Ulusal Enerji Verimliliği Forumu'nda, Çimsa bu proje ile Sanayide Enerji Verimliliğinin Arttırılması Projeleri (SEVAP) kapsamında mansiyon ödülü almıştır.

Beton Yollar Projesi

Türkiye'nin henüz çok yeni tanımaya başladığı beton yol projesi, IOWA Üniversitesi ile beraber oluşturulan karma bir ekiple Eskişehir'de hayata geçmiştir. TÇMB'nin finansmanı ile Afyonkarahisar'da 2 km; Kemerburgaz-Hasdal'da

3,5 km olmak üzere toplam 5,5 km beton karayolu yapılmış, daha sonra çeşitli kuruluşlarca birkaç km daha ilave edilmiştir. Eskişehir'de yapılan yol uzunluğu da 1,8 km'dir.

Neden Beton Yol?

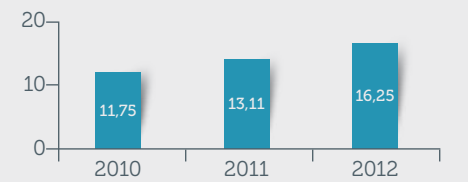
1. Beton yolların yapısal ömrü fazladır, bu nedenle yatırım ve kaynak verimliliği asfalt yollara oranla yüksektir.
2. Bakım maliyeti düşüktür.
3. %100 yerli malzeme ile yapılır.
4. İlk yapım maliyeti %5 daha ucuzdur.
5. Asfalt yollara göre daha az mevsimsel hasara uğrar.
6. Beton yolların taşıma gücü yüksektir.
7. Beton yol, doğal ve kentsel çevreye zarar vermez. Petrol kaynaklı ürünler kullanılmadığı için asfalt ve benzeri ürünlerin neden olduğu emisyonları azaltır.
8. Beton yollar daha kısa durma mesafesi sağlar. Yol güvenliği için sunduğu bu emniyetli ortam sürücüler açısından önem taşır.
9. Beton yollar akaryakıt tasarrufu sağlar. Böylece ulaşımdan kaynaklanan karbondioksit oranlarında düşüş imkânı sağlar.
10. Gece görüşü kolaylaştırır.
11. Beton yolun sürüş konforu yüksektir.

Lojistik Faaliyetlerimiz

Çimsa'da taşıma faaliyetlerimiz sırasında en uygun rotayı çizmeye çalışıyoruz. Taşıma faaliyetlerimiz sırasında en kısa yol ile maliyet avantajı sağlarken, çevreye daha az karbondioksit salarak, çevreye olan duyarlılığımızı da göstermiş oluyoruz.

Çimsa olarak, karayolu taşımacılığından, çevreye daha az emisyon salan ve daha az gürültüye sebep olan demiryolu taşımacılığına odaklandık. Demiryolu kapasitesini maksimum derecede kullanarak, daha çevreci bir opsiyonla taşıma yapmaya özen gösteriyoruz. Çalışmalarımız yıllar bazında verdiğimiz toplam sevkiyatlarımızın içerisindeki demiryolu sevkiyatları oranlarından da açıkça görülecektir.

Demiryolu Kullanımı (%)

Hammadde, klinker ve katı yakıtların taşınması sırasında, kamyon üstlerine branda çekerek, taşıma sırasında tozuma oluşmasını engelliyoruz. Trenle sevkiyatlarımızın tamamında malzemeler brandalı olarak taşınmaktadır.

Çimsa olarak, yakıt ithalatımız en büyük sevkiyatlarımızın başında gelmektedir. Gemi limana yanaştığı sırada, gemi ile iskele arasına branda sistemi yapılarak, yakıtın transferi sırasında denize herhangi bir döküntü olmaması sağlanmaktadır. Yakıtın bunkerden kamyonu transferi sırasında tozuma oluşmaması için pulverizasyon sistemi kullanılmaktadır.

2010 yılından itibaren hazır beton mikser ve beton pompalarımızda Euro 5 motoru araçlar tercih ediyoruz. Beton mikser ve pompalarımızın yaklaşık %80'i çevreyi daha az kirleten Euro 5 motorludur.

Çimento sevkiyatlarında ise tedarikçilerimize düşük karbon salınımları sağlayan araçlar tercih etmelerini iletıyoruz.

Çevre Ödülleri

Çevre Beratı Ödülü

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın düzenlediği "Temiz Türkiye" yarışmasında Çimsa Kayseri Çimento Fabrikası, "Türkiye'nin En Temiz Sanayi Tesisi" seçilmiş ve 'Çevre Beratı' ile ödüllendirilmiştir.

Yeşil Nokta Çevre Ödülleri

Türkiye Hazır Beton Birliği'nin (THBB) çevreyle uyumlu üretim ve hizmete imkân tanıma adına düzenlediği yarışmada, Çimsa'nın; Misis, Kozan, İnegöl ve Pamukkova Hazır Beton tesisleri ödüle layık görülmüştür. Çimsa, Pamukkova Hazır Beton tesisi 'Uluslararası Temsil Ödülü'ne değer bulunmuştur. Uluslararası Temsil Ödülü alan bu tesisler, Avrupa Hazır Beton Birliği (ERMCO) tarafından Türkiye'yi temsilen ödüllendirileceği süreçte, tesislerin sadece temizliği, estetik görünümü ve yeşillendirilmiş olması göz önünde bulundurulmadı. THBB Çevre Denetim Listesi'nde yer alan hava kalitesinin korunması, gürültü, atık su kontrolü; akaryakıt, yağ ve kimyasal madde yönetimi; katı atık yönetimi ve trafik yönetimi gibi ayrıntılı çevre kontrolü unsurlarının yanı sıra, tesisin Kalite Güvence Sistemi'ne dahil olup olmaması, emisyon izni, geri dönüşüm sistemleri gibi hususları tesis denetimlerinde temel alındı. Tesisler, oluşturulan denetim ekipleri tarafından ziyaret edildi ve incelemelerde bulunuldu. Hazırlanan raporlar, THBB Çevre Komitesi tarafından değerlendirilerek, ödüle layık gördü.

İklim Değişikliği

İklim değişimi son yıllarda hayatımızı tehdit eden en önemli risk unsurlarından biridir. Çimsa olarak, iklim değişikliği etkilerinin yalnızca çevreyi korumakla önlenemeyeceğini, aynı zamanda ekonomilerde yaratılan riskin büyüklüğünün de önemli bir rolü olduğunu farkındayız. Hepimizin net bildiği gibi ekonomilerin temeli, ancak sağlıklı bir çevre ve insan ile mümkündür. Çimento sektörü, gerek işin yapısı ve gerekse son dönemde özellikle önem kazanmış olan, enerji verimliliği çalışmaları ile; emisyonlar, alternatif yakıt, sürdürülebilir kaynak kullanımı gibi konularda ciddi çalışmalar yapmaktadır. Çimsa olarak biz de, tüm fabrikalarımızda iklim ile mücadele alanında yapılması olası çalışmaları kademeli olarak, hızla devreye almakta ve Türk çimento sektörünün emisyon ve karbon konularındaki uyumunu hızlandırmak için Türkiye Çimento Müstahsilleri Birliği (TÇMB) ve diğer kurumlar ile birlikte çalışmalar yürütülmektedir.

Karbon Yönetimi

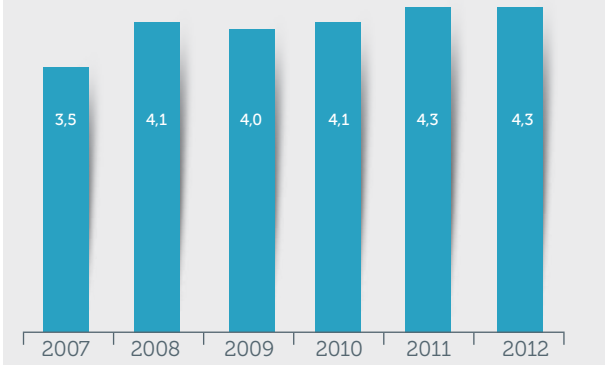
Çimsa olarak, sektördeki karbon salımlarının azaltılmasına önemli katkılar olan ve sürdürülebilir kaynak kullanımına da imkan veren alternatif yakıt kullanımı, çimentomsu malzemelerin artırılması, termik ve elektrik enerji verimliliğinin sağlanması konularına odaklandık.

Mersin Fabrikası'nda kurulan Atık Gazdan Elektrik Üretim projesi ile bu sorumluluğumuzun bilincinde olduğumuzu göstermiş olduk ve bu proje ile bu seneki karbondioksit emisyonumuzun düşmesine katkı sağladık.

Çimsa'da iklimin korunmasına verdiğimiz önemle, gönüllü olarak, fabrikalarımızdaki çimento üretim faaliyetlerinden kaynaklanan karbondioksit emisyonlarını Dünya Sürdürülebilir Kalkınma İş Konseyi'ne (WBCSD) bağlı Çimento Sürdürülebilirlik İnisiyatifi'nin geliştirdiği metodolojiye uygun olarak hesaplıyor ve takip ediyoruz.

Çimsa Çimento Fabrikaları ve Öğütme Tesisleri

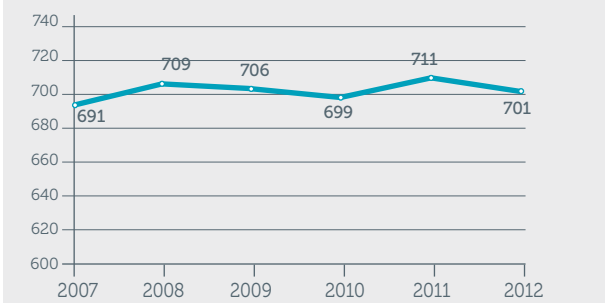
Toplam Doğrudan Brüt CO₂ Emisyonu (milyon ton / yıl)

Sorumluluk anlayışımızın bir sonucu olarak gönüllü olarak yaptığımız karbondioksit hesaplarına göre, 2012 yılında çimento fabrikaları ve öğütme tesisi kaynaklı toplam brüt doğrudan karbondioksit emisyonumuz 4,3 milyon ton'dur.

Spesifik CO₂ Emisyonu

(kg CO₂ / ton çimentomsu)

Bir ton gri çimentomsu ürün başına düşen brüt karbon emisyonumuz 701 kg CO₂/ton çimentomsudur. 2011 yılına oranla, 1 ton çimentomsu ürün başına 10 kg karbondioksit azaltımı gerçekleştirilmiş bulunmaktadır.

Ham maddeyi ve enerjiyi yoğun olarak kullanan çimento sektöründe, birincil yakıtların yerine alternatif yakıtların kullanılmasıyla, sera gazı

emisyollarındaki dolaylı azaltım belirli bir oranda kazanılmış emisyon hakkı kapsamında değerlendirilebilmektedir. Türkiye’de ulusal karbondioksit emisyon mevzuatı çalışmaları halen devam etmekte olduğundan, bu çalışmalar netleşinceye kadar, alternatif yakıt kullanımından doğacak dolaylı karbon tasarruf kredisi kazanılmış emisyon hakkı kapsamı içinde tutulmamıştır. Bu sebeple bir ton klinker ve çimentomsu ürün başına düşen (spesifik) net ve brüt karbondioksit emisyon değerleri aynıdır.

Emisyonların Yönetimi

Çimsa’da toz ve gaz emisyonları, Bakanlıkça akredite olan danışman firmamız tarafından yürürlükte olan yasa ve yönetmeliklere uygun olarak periyodik olarak ölçülmekte ve kontrol edilerek raporlanmaktadır.

Toz ve gaz emisyonları ölçüm sonuçlarımızın yanı sıra, alternatif yakıt ve alternatif hammaddelerin kullanılmasıyla birlikte ölçülen Uçucu Organik Bileşikler, Ağır Metaller, HCl, HF ve Dioksin-Füran gibi diğer parametrelerle ile birlikte periyodik olarak Çevre ve Şehircilik Bakanlığı’na raporlanmaktadır.

Toz ve gaz emisyonları hem spesifik (gr/ton klinker) hem de toplam kütle değeri (ton/yıl) olarak takip edilmektedir.

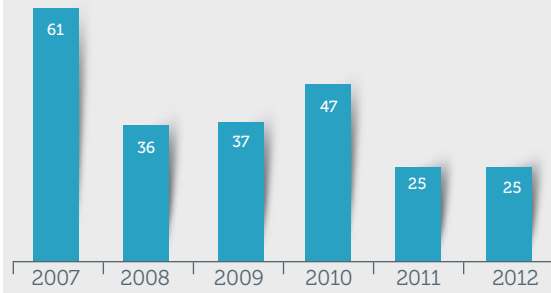
Sürekli Ölçüm Cihazları ile Emisyonların Kontrolü:

Toz emisyonları ile O₂, NO_x, SO_x gaz emisyonları değerlerimiz fabrikalarımızın döner fırın bacalarındaki ölçüm cihazlarımız tarafından da sürekli olarak ölçülmektedir. Yeni yönetmelik düzenlemelerine göre, alternatif yakıt kullanılan çimento fırınlarında, HF, HCl ve TOK parametrelerinin ölçülmesi için sürekli ölçüm cihazlarının konulması gerektiği belirtilmiş olup, Çimsa olarak bu konuda çalışmalarımız devam etmektedir.

Toz Emisyonları

Çimsa Çimento Fabrikaları Toz Emisyonları

Spesifik Toz Emisyonu (g toz / ton klinker)

2012 yılında Kayseri ve Mersin 2 nolu döner fırın elektrofiltreleri, torbalı filtrelele dönüştürülmüştür. Böylelikle fabrikalarımızdaki 5 döner fırınımızdaki elektrofiltreler, torbalı filtrelele dönüştürülmüştür. Bu yıl %57 olarak verdiğimiz dönüşüm oranımızı %67 yaparak, bu seneki hedefimizi sağlamış olduk. Alınan emisyon azaltım tedbirleri ve yapılan yeni yatırımlar sayesinde, toz emisyon miktarını yıllar bazında önemli oranda azalttık. Bir ton klinkerin yarattığı toz emisyon miktarı Mersin, Eskişehir, Kayseri ve Niğde çimento fabrikalarımızın toplamında 2007 yılına oranla %59 oranında azaltılarak, 2012 yılında 25 gr toz/ton klinker’e düşürülmüştür.

2012 yılı hedefimiz, toz emisyon konsantrasyonlarımızın yönetmelik limit değerlerinin altında kalmasını sağlamaktı. Bu yıl da diğer yıllarda olduğu gibi Çimsa Çimento Grubu ortalaması 13 mg/Nm³ toz emisyon konsantrasyonu ile yönetmelik limit değerinin altında kalmış ve hedeflerimiz tutulmuştur.

Bir ton klinker başına üretilen emisyonların azaltım başansı, emisyonların yönetimi konusunda gösterdiğimiz özenli çaba ve yasal limitlere uymamızın sonucudur.

Hazır beton üretim tesislerimizde toz emisyonları, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı’nca yetkilendirilmiş

danışman firma tarafından Sanayi Kaynaklı Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliği’ne uygun olarak düzenli periyotlarla ölçülmektedir. Bu ölçümlerin sonuçları raporlanmakta ve takibi yapılmaktadır.

2007-2009 yılları arasında 27 hazır beton tesisine ait havada asılı toz emisyon ölçüm ortalaması 1,21 mg/Nm³ olarak ölçülmüştü, 2012 yılında toplam 17 tesisimizde yeni ölçümlerimiz yapılmış olup, ortalaması 1,47 mg/Nm³tür. Önümüzdeki raporlama döneminde geri kalan 10 tesisimizin ölçümleri yapılacak ve toz emisyon ortalamalarının 2007-2009 yıllarına kıyasla değişimleri görülebilecektir. Tüm hazır beton tesislerimizde yapılan toz emisyon ölçüm sonuçları Sanayi Kaynaklı Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliği limit değerinin altındadır.

Hazır beton tesislerimizde, kaçak toz emisyonlarının azaltılmasına yönelik almış olduğumuz aksiyonlar sonucunda 2012 yılı

içerisinde Ereğli-Karaman-Zeytinli-İncirlik-Pamukova-Tece-Yenihal tesislerinde toplam rakamda 22 tesisimizin 13’ünde (%59) agrega stoklaması için kapalı stokholler yapılmıştır. Diğer tesislerimizde toz emisyon azaltım tedbirleri uygulamaları yapılmaya devam etmektedir. Yatırımlara 2013 yılında da devam edilecektir.

2012 yılı hedeflerimiz arasında yer alan agrega tesislerimizin konveyör bantlarının üst kapamaları tamamlanmıştır. Yıl sonunda satın alması tamamlanan ve devreye giren Denizli Agregası Ocağı tesisinin de üst kapamaları 2013 yılında tamamlanacaktır. 2012 yılında üst kapamalarımız tesislerimizin %75’inde tamamlanmıştır.

2013 yılı sonuna kadar agrega ocaklarımızın tamamında konveyör bantların üst kapamaları tamamlanmış olacak ve toz bastırma sistemlerimizin tamamı devreye girmiş olacaktır.

Eskişehir Döner Fırın Torbalı Filtre Dönüşümü

Günümüz koşullarına ve Avrupa Birliği uyum sürecine paralel olarak, ülkemizde artan çevre bilinci ve çıkan yeni mevzuatların da etkisi ile azalan toz emisyon limit değerlerine uyum için tüm Türkiye’de olduğu gibi fabrikamızda da gerekli çevresel önlemler alınmaya başlanmıştır. Buna bağlı olarak fabrikamızda 2011 yılı sonlarında yüksek yatırım maliyeti ile çevre yatırımlarına Torbalı Filtre sistemine dönüşümleri eklenmiştir.

Torbalı filtre sistemi avantajları:

- Daha yüksek toz tutma performansı.
- Enerji dalgalanma ve kesilmelerinde devreden çıkmayı engellemesi.
- Yüksek karbonmonoksit emisyonlarında çalışmaya devam etmesi.

Sistemin kurulum aşamasında elektrofiltre sisteminin iskeleti ve çerçevesi kullanılarak tasarruf edilmiş, sistemin iç aksamı sökülümüş, torbalı filtre aksamı sökülen iç aksamın yerine yerleştirilerek kurulum tamamlanmıştır.

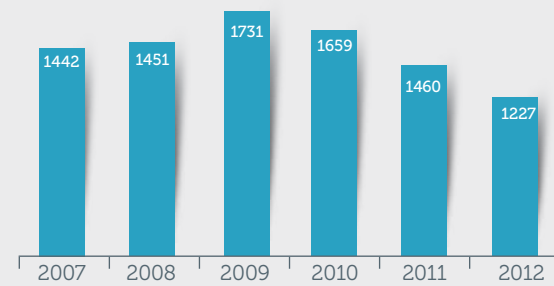
NO_x Emisyonları

Çimento grubu döner fırın bacalarında NO_x emisyonu 2012 yılında 1227 gr/ton klinker olarak gerçekleşmiştir.

Çimento fabrikaları grup ortalaması NO_x emisyonları 2012 yılı hedefimiz, aynı zamanda, yönetmelik limit değeri olan 1300 mg/Nm³'ün altında olmakla birlikte, bu yıl ortalama NO_x emisyonumuz, 712 mg/Nm³ olarak ölçülmüş olup NO_x hedefimiz de sağlanmıştır.

Çimsa Çimento Fabrikaları NO_x Emisyonları

Spesifik NO_x Emisyonu (g NO_x / ton klinker)

SO_x Emisyonları

Çimento grubu döner fırın bacalarındaki SO_x emisyonları eser miktarda çıkmakta olup, değerlerimiz Atıkların Yakılmasına İlişkin Yönetmelik limit değerinin oldukça altındadır.

Diğer Emisyonlar

Tüm çimento fabrikalarımızda, döner fırın bacalarında her üç ayda bir Uçucu Organik Bileşikler, her altı ayda bir HCl, HF, Ağır Metal ölçümleri ve yılda bir kez de Dioksin/Furanları periyodik olarak ölçülmekte ve takip edilmektedir.

Döner fırın bacalarında yapılan düzenli ölçümlerin sonuçları gr/ton klinker cinsinden aşağıdaki tabloda verilmektedir.

Çimsa çimento fabrikaları toplamında Ağır Metal, HCl, HF, Uçucu Organik Bileşik ve Dioksin/Furan spesifik ölçüm sonuçları

	Spesifik (gr/ton klinker)					
	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Ağır Metaller*	0,006	0,001	0,002	0,02	0,02	0,016
Uçucu Organik Bileşikler	44	91	62	47	31	28,5
HCl	5	5	4,71	1,78	0,50	0,53
HF	0,5	0,7	0,87	0,98	0,49	0,54
Dioksin/Furan Spesifik (µg/ton klinker)	0,015	0,027	0,065	0,031	0,017	0,028

*Cd + Tl + Hg

Fabrikaların döner fırınlarında, atık kabul kriterlerimize uyarak, en uygun besleme noktalarından, otomatik, sabit dozajda, atık beslemeleri yaparak ve iyi bir yanma sağlayarak, döner fırın bacalarında yapılan Ağır Metaller, HCl, HF, Uçucu Organik Bileşikler ve Dioksin/Furan ölçüm sonuçları, hedef tablomuzda yıllık ortalama konsantrasyon değerleri ve Atıkların Yakılmasına İlişkin Yönetmelik limit değerleri olarak verilmektedir. İlgili sonuçlar yönetmelik limit değerlerinin oldukça altındadır. Çimsa olarak verdiğimiz hedefler sağlanmıştır.

Bazı fabrikalarımızın, döner fırın bacalarının emisyonlarını, İl Çevre ve Şehircilik Müdürlüğü online emisyon izleme sistemine bağlayarak, baca gazı emisyonlarının sürekli olarak izlenmesini sağladık. 2011 ve 2012 yılında döner fırın bacamızın %50'sinde online bağlantı-izleme sistemlerini kurulmuş olup, İl Çevre ve Şehircilik Müdürlükleri'nin istekleri doğrultusunda 2013 yılında da bu çalışmalarımıza devam edilmesi hedeflenmektedir.

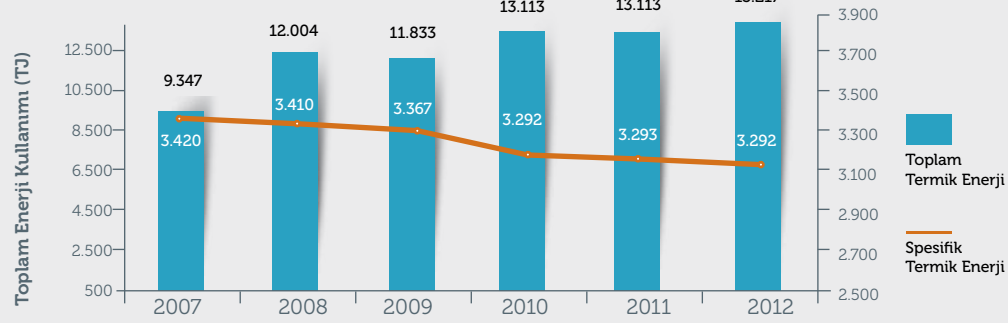
Enerjinin Verimli Kullanımı

Çimento sektöründe çimentonun üretimi safhasında yoğun enerji kullanılmaktadır. Dünyamızda iklim nedeni ile oluşan baskılar yanında enerji kaynaklarının giderek yetersizleşmesi ve aynı zamanda pahalılaşması, birincil enerji kullanımının azaltılmasını ve yerine alternatif enerji kaynakları kullanımına yöneltmiştir. Aynı zamanda çimento üretiminde daha az enerji tüketen, daha verimli ekipmanlar kullanılması, kırma, yanma ve öğütme, proses optimizasyon çalışmaları ve enerji geri kazanım yatırımları ile enerji azaltımları büyük önem kazanmıştır.

Çimsa olarak, daha az enerji tüketen modern üretim prosesleriyle enerji kullanımı kaynaklı emisyonları en aza indirmeyi amaçlıyoruz.

Toplam Termik Enerji

Çimsa Çimento Fabrikaları Toplam Termik Enerji Tüketimi

Toplam enerji kullanımına beyaz çimento üretimi, hazır beton ve agregası dâhil edilmemiştir.

2012 yılında Ankara öğütme tesisi ile çimento fabrikalarımızda alternatif yakıtlar dâhil toplam enerji tüketimimiz 13.217 TJ* olarak gerçekleşmiştir. 2007 yılında 3.420 MJ/ton klinker olan spesifik termik enerji kullanımımız 2012 yılında 3,292 MJ/ton klinkere düşmüştür.

Termik enerjide 2011 yılında %95,4 olan bu oran, 2012 yılında alternatif yakıt miktarımızı arttırdığımız için %92,5 (kalorifik bazlı)'dır. En büyük kaynak birincil (geleneksel) yakıtlar olan kömür, petrokok, doğalgaz, linyit ve fuel oil'dir.

* (1 cal = 4.18 jul alınmıştır)

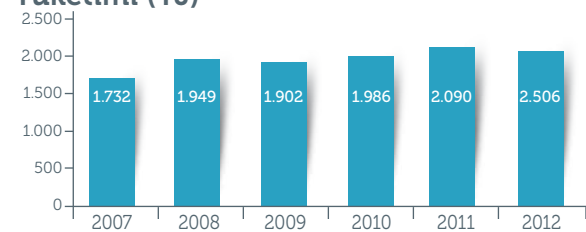
TS ISO 50001 Enerji Yönetim Sistemi

Üretim proseslerindeki yenilikçi uygulamalarla desteklenecek teknolojiler de enerji tasarruflarında büyük rol oynamaktadır. Çimsa Kayseri Fabrikası'nda, enerji kayıplarını ve artan maliyetleri yok etmek için enerji yönetimine sistematik bir yaklaşım sağlayan Enerji Yönetim Sistemi ISO 50001 standardı entegre edilmiştir.

ISO 50001, baz enerji tüketimimizi anlamamızı sağlayacak süreçlerin uygulanmasında yardımcı olmaktadır. Aksiyon planlarımızı oluşturmamızı sağlayıp, tüketimimizi azaltmak için hedef belirlememizi ve enerji performans göstergelerini oluşturmamızı; enerji performansımızı geliştirmek içinse iyileştirme fırsatlarını belirlememizi ve önceliklendirmemizi, akabinde kayıt altına almamızı sağlamaktadır.

Elektrik Enerjisi

Çimsa Çimento Fabrikaları ve Öğütme Tesisi Toplam Elektrik Enerjisi Tüketimi (TJ)*

*Beyaz çimento üretimi dâhildir.

Çimento fabrikaları ile öğütme tesisi 2012 yılı toplam elektrik tüketimimiz 2.056 TJ (571 GWh) oldu. 2011 yılına oranla elektrik enerjisi tüketimindeki azalma, Mersin Fabrikamızda kurulan Atık Gazdan Elektrik Üretim Tesisi'nin 2012 yılı içerisinde aktif olarak çalışmaya başlaması ile sağlanmıştır.

Hazır beton üretim tesislerimize ait elektrik tüketim bilgileri aşağıdadır.

	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Elektrik (TJ/y)	7,0	11,2	11,3	13,3	12,7	15,9

Hazır beton tesislerimizdeki enerji tüketim miktarı artışı bu sene üretim kaynaklı olup, yaş sisteme dönüş yapılan tesislerimizde de enerji tüketimi artışı olmuştur.

Agrega faaliyetlerimize ait elektrik tüketimi aşağıda verilmektedir.

	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Elektrik (TJ/y)	4,5	2,9	6,1	9,5	20,2	16,4

Atık Gazdan Elektrik Üretim Projesi ve Proje ile Çimsa'ya Sağlanan Katkılar

2011 yılında yatırımına başlanan 'Atık Gazdan Elektrik Üretim Projesi' 2012 Nisan ayında devreye alınmış ve elektrik üretimine başlanmıştır. Projenin toplam yatırım maliyeti 22,5 milyon dolardır. Bu projeyle 1. ve 2. tesis üretim hatlarından gelen atık gazların elektrik enerjisine dönüştürülerek, bu iki hatta harcanan elektriğin %50'sinin üretilmesi hedeflenmektedir. Nisan 2012'de devreye alınan tesisten 32 milyon kWh/yıl elektrik üretilmiştir. CO₂ salınımında ise 15.850 ton azalma sağlanmıştır.

Agrega faaliyetlerine ait elektrik tüketimi alt işveren firma tarafından gerçekleştirilmektedir.

Agrega faaliyetlerimizdeki enerji tüketimi azalışı tüm tesislerimizin proses akışlarının iyileşmesinden ve duruşlarımızın azalmasından kaynaklanmaktadır. Tesis kapasitelerimiz artmış, bu iyileşmeler, enerji tüketimlerine olumlu katkılarda bulunmuştur. Ayrıca İnegöl ve Süpren tesislerinde elektrik tüketimi daha az olan malzeme satış oranı artmıştır.

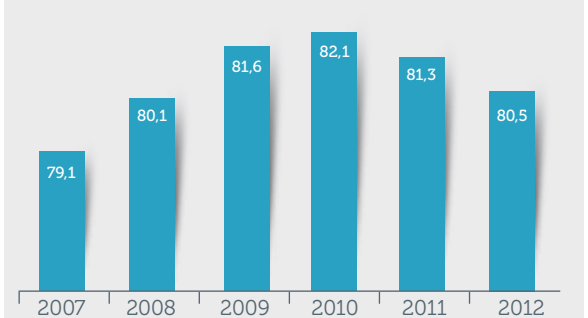

Klinker/Çimento Oranı

Üretimi yüksek enerji gerektiren klinkeri, uçucu kül ve demir-çelik sanayi artığı cüruf gibi ısı işlem gerektirmeyen, çimentomu malzemeler ile ikame edip, klinker kullanımını azaltarak, çimento üretimi için harcanacak enerji tüketiminde azaltım sağlamaktayız. Yıllar bazındaki, klinker çimento oranlarımız yandaki tabloda verilmektedir.

Hazır beton tesislerimizde de üretimde uçucu kül kullanarak, alternatif katkı miktarını arttırmaya önem verilmektedir.

Klinker/Çimento Oranı (%)

*Beyaz çimento dâhil edilmemiştir.

Sürdürülebilir Kaynak Yönetimi

Çimsa'da daha az birincil yakıt ve doğal hammadde kullanımını sağlayarak, alternatif yakıt ve alternatif hammadde kullanım oranlarımızı her yıl arttırmayı hedefliyoruz. Çevreye ve topluma olan sorumluluğumuzun bilinciyle fabrikalarımızın bulunduğu bölgelerdeki tehlikeli/tehlikesiz sanayi ve belediye katı atıklarının bertarafı için çözümler aranmaktadır.

Çimento sektörü, enerji ve hammadde kullanımı yoğun bir sektör olduğundan, doğal kaynakların en verimli şekilde kullanılması, sürdürülebilir kaynak kullanımı açısından çok önemlidir. Bu amaçla Çimsa olarak, yenilenemeyen birincil yakıtların ve doğal hammaddelerin alternatifleriyle ikame edilmesine her zaman önem veriyoruz. Böylece doğal kaynakları korurken, önemli bir çevre ve toplumsal sorun olan atıkların bertarafına da çözüm getiriyoruz. Alternatif yakıt ve hammaddelerin sisteme güvenli olarak katılabilmesi ve proses verimliliğinin korunması için atık ön işlem ve besleme yatırımlarını hızla yapmakta ve her yıl alternatif yakıt kullanım oranımızı arttırmaktayız. Bu çalışmalarımızda paydaşlarımızın ihtiyaçlarını önemsiyor ve onlarla diyalogumuzu arttırmaya yönelik çalışmalar yapıyoruz.

Eskişehir Fabrikamızda 2012 yılının başlarında devreye aldığımız otomatik atık besleme sistemimiz (Hot Disc) ile Atıktan Türetilmiş Yakıt (ATY) ve Ömrünü Tamamlamış Lastik (ÖTL) gibi alternatif yakıtları birincil yakıtlarla ikame edilip, alternatif yakıt kullanım oranımız daha da arttırılmıştır.

Alternatif Yakıt ve Hammadde Yönetimi

Alternatif yakıt ve alternatif hammadde kullanımından oluşabilecek emisyonların yönetmeliklere uygunluğunun kontrolünün, üretim prosesinin verimliliğinin, klinker kalitesinin

ve iş sağlığı ve güvenliği standartlarının sağlanması amacıyla Genel Müdürlük'te Çevre, Alternatif Yakıt ve Alternatif Hammadde Müdürlüğü tarafından Atık Yönetim Sistemi kurulmuştur. Bu sistem gerektiğinde güncellenmektedir.

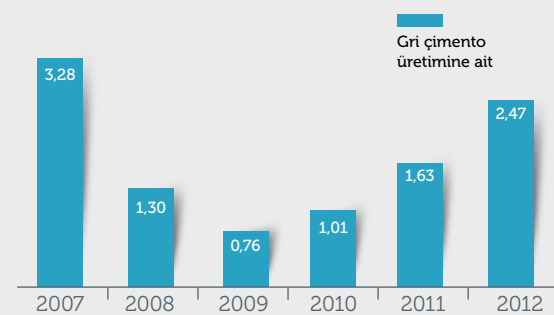
Bu sistemin performansı, her ay yapılan Teknik Komite toplantıları ile takip edilmekte ve fabrikalardaki çevre sorumluları ile koordineli yapılan toplantılarla gözden geçirilmektedir.

Atık yönetim sistemi çerçevesinde alternatif yakıt ve alternatif hammaddelerin, verimli ve güvenli bir biçimde kullanılabilmesi için oluşturduğumuz atık kabul prosedürü ile atık kabul kriterlerini gerektiğinde güncellemekteyiz. Buna göre her bir atık üreticisinden gelen atıklardan alınan numunelerin, fiziksel ve kimyasal analiz sonuçlarının, Çimsa'nın belirlediği kabul kriterleri değerleriyle uygunluğu kontrol edilip, uygun bulunanlar tesise kabul edilmektedir.

Alternatif Hammaddeler

Tesisler bazında ve Çimsa çimento fabrikaları toplamında kullanım oranlarımız Dünya Sürdürülebilir Kalkınma İş Konseyi Çimento Sürdürülebilirlik Girişimi'nin (CSI) metodolojisi ile uyumlu olarak hesaplanmıştır. Çimsa çimento fabrikaları toplamında - gri çimento üretimindeki alternatif hammadde kullanım oranımız aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Çimsa Çimento Fabrikaları Alternatif Hammadde İkame Oranı (%)

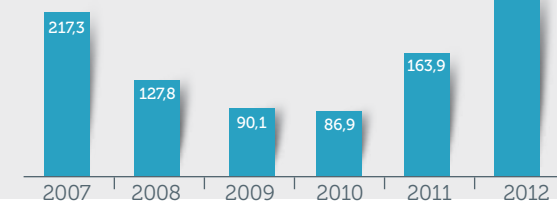

2012 yılında alternatif hammadde kullanım miktarımızı Mersin, Eskişehir, Niğde ve Ankara fabrikalarımızda öncelikli olarak arttırdık. 2011 yılına oranla %51 artan alternatif hammadde kullanım oranımızla, doğal kaynak tüketiminde azalma gerçekleştirilmiştir.

Gri çimento üretiminde 2012 yılında %2,47 olan bu kullanım oranı, beyaz çimento üretiminde ise 2012 yılında %40 oranında bir artışla %4,77'ye yükselmiştir.

Alternatif hammadde kullanımında, en büyük payı alan, Mersin ve Eskişehir fabrikalarımızda; Silis Kumı, Dolomit Taşı Tozu, Şlam Atığı, Seramik Kırığı, Alçı Kalıbı Kırığı, Seramik Atık Çamuru, Kalsit Tozu, Kül ve Cüruf alternatif hammadde olarak değerlendirilmektedir.

Toplam Alternatif Hammadde Kullanımı (Bin ton)

* Beyaz ve gri çimento üretimi toplam rakamıdır.

Alternatif Yakıtlar

Bu sene Çimsa çimento grubu olarak, alternatif yakıt kullanım oranımızı 2011 yılına oranla, %63 oranında arttırmış bulunuyoruz.

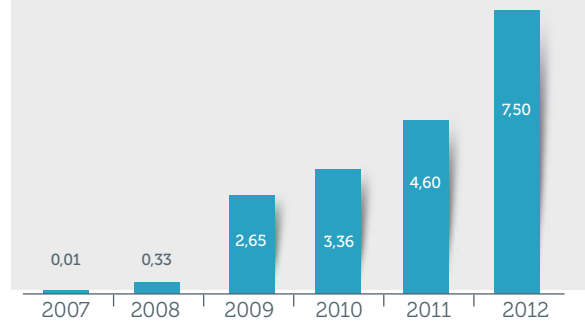
Çimento fabrikalarımızda, II. kategori atık yağlar, sintine atıkları, Atıktan Türetilmiş Yakıt (ATY), Ömrünü Tamamlamış Lastik (ÖTL), Kontamine Atıklar, gibi atıklar alternatif yakıt olarak değerlendirilebilmektedir.

Eskişehir Fabrikamızda kurulan ATY Hazırlama Tesisi ile tehlikeli/tehlikesiz endüstriyel atıklar

işleyerek ve yurt içi ve yurt dışından tedarik edilen ÖTL'ler ile birlikte Hot Disc Otomatik Besleme Sistemi ile yakarak alternatif yakıtların değerlendirilmelerine katkı sağlayıp, aynı zamanda toplumsal bir sorun olan atık sorununa da çözüm buluyoruz.

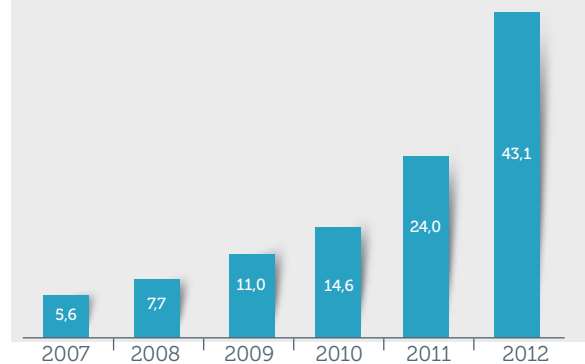
Çimento grup fabrikalarımızda kullanılan alternatif yakıtın, kalorifik bazlı kullanım oranı aşağıdaki grafikte verilmektedir.

Çimsa Çimento Fabrikaları Alternatif Yakıt Oranı (%)

2012 yılı için alternatif yakıt kullanma hedefimiz %4,7 olarak belirlenmiştir. Bu sene % 7,5 olan atık kullanma oranı ile bu rakamın üzerine çıkarak, hedeflediğimiz üzerinde bir performans göstermiş bulunuyoruz. 2011 yılında alternatif yakıt kullanım miktarımız 23.998 iken 2012 yılında yaklaşık 19.000 ton artarak 43.099 tona ulaşmıştır.

Toplam Alternatif Yakıt Kullanımı (Bin ton)

Eskişehir Fabrikası ATY Hazırlama Tesisi

Çimsa Eskişehir Çimento Fabrikası ilk olarak 2008 yılında 1 numaralı döner fırınında alternatif yakıt kullanarak, enerji geri kazanımı çalışmalarına başlamıştır. Daha sonra yapılan çalışmalarla 2 numaralı döner fırında da alternatif yakıt kullanılabilmesi için bakanlıktan lisans alınmıştır. 2010 yılında alternatif yakıt oranının yoğun çalışmalarla artırılması sağlandıktan sonra, alternatif yakıtların otomatik sistemlerle, homojen bir şekilde beslenerek, enerji geri kazanımının sağlanması için yeni sistemlere yönelik araştırma ve fizibilite çalışmaları ağırlık kazanmıştır.

Son olarak dünyada az sayıda bulunan Hot Disc sisteminin, Çimsa Eskişehir Fabrikası'na yapılmasına karar verilmiştir. Bu sistemin yapımına 2011 yılı son çeyreğinde başlanmış ve sistem 2012 yılı ilk aylarında devreye alınmıştır. Alternatif yakıtların döner fırında prosesi etkilememesi ve daha fazla verim elde edilebilmesi amacıyla Hot Disc sisteminin önüne ATY Hazırlama tesisi kurulmuştur. Bu tesiste, 2 adet kırıcı ve bunlara bağlı bant, besleme noktaları, seperatörler,

otomatik kantarlar, filtre sistemleri ve otomatik yangın söndürme ve alarm sistemleri bulunmaktadır.

Lisans içeriğine uygun alternatif yakıtlar, tesise getirilerek istenilen boyutlar ve kalori özelliklerine göre ATY üretilmekte ve Hot Disc'e beslenerek birincil yakıt ikame edilmektedir.

Dünyadaki örnekleri içinde en yüksek performansta çalışan Eskişehir Fabrika Hot Disc sistemi ve buna bağlı ATY hazırlama tesisi ile % 30'lara varan fosil yakıt tasarrufu sağlamaktadır.

Doğal Kaynak Yönetimi

Çimento sektörü doğal kaynak kullanımına dayalı bir sektördür. Çimsa olarak kaynak kullanımındaki etkilerimizin neler olduğu konusunda bilinç artırma çalışmalarımız devam etmektedir. Bununla beraber doğal kaynaklar üzerindeki etkilerimizi izleme, yönetme ve olumsuz etkilerimizi en aza indirmek ve hatta yerine koyma hedeflerimiz çalışmalarımız dahilinde kademeli olarak işleme alınmaktadır.

Biyoçeşitlilik

Madencilik faaliyetlerinin olumsuz etkilerini önlemek ve çevreye zarar vermeyecek ölçüde en aza indirmek amacıyla faaliyetimize başlamadan önce çevresel etki değerlendirmeleri (ÇED) yapılmakta ve faaliyetimiz sonrasındaki alanın rehabilitasyonu için planlar hazırlanmaktadır.

Tüm üretim faaliyetlerimizi, Maden Kanunu ile Çevre Kanunu'nun ilgili yönetmelikleri çerçevesine uyarak gerçekleştirmekteyiz. Madencilik

faaliyetlerimizi Hammadde Müdürlüğü ile her bir fabrikanın hammadde grubu takip etmektedir.

Hassas ve korunan alanlardaki hammadde istihraç faaliyetlerimizde, doğal yaşamın korunması için büyük özen göstermekteyiz. Eskişehir ocağımız 'Kısa Koruma Mesafesi' Mersin Sucular ocağımız ise 'Göl Alanına Orta Mesafeli Koruma Bölgesi' içinde yer almaktadır.

Çevresel, sosyal ve ekonomik etkileri olan madencilik faaliyetlerini doğaya saygılı şekilde yapılması ve kullanılan arazilerin doğaya yeniden kazandırılması için kamu kuruluşlarının onayı alınarak 'Doğaya Yeniden Kazandırma' planları yapılmaktadır.

Yürürlükteki uygulamada, çalışma yapılacak alanda öncelikle çevre düzeni planlarına bakılmakta ve ekolojik açıdan hassas alanlarda çalışmaya izin verilmemektedir. Kısmi hassas alanlarda ise, İl Çevre ve Şehircilik Müdürlükleri tarafından üniversite raporları hazırlanması istenmektedir. ÇED gerekli olan alanlar için ÇED raporları hazırlanmakta ve bu raporlarda ekosistemlerin incelemesi yapılarak, madenciliğin bu alanlardaki etkileri çıkarılmaktadır. Kamu kuruluşlarının onayı alındıktan sonra, bu alanlardaki çalışmalar başlatılmaktadır.

Kalker ve kil çıkarma işlemleri sırasında oluşan dekapaj atıkları, çimento üretimi sırasında kullanılarak geri kazanılmaktadır.

Kaolen ve pirofillit çıkartımları sırasında düşük miktarlarda oluşan, kullanım limitlerimiz dışındaki malzemeler, ÇED sınırları içerisinde, mevcut kazı çukurlarına doldurulmaktadır.

Ocak Rehabilitasyonunun Yönetimi ve Aksiyon Planlarımız

- Toplamda 48 ocağımızın rehabilitasyon planlarını yetkili Bakanlık kurumlarına ilettik ve hepsi için onay aldık.
- Her yıl ocak rehabilitasyonları için provizyonel karşılık ayırmakta ve yıllık olarak

güncellenmektedir.

- Madencilik faaliyetlerimizi sürdürülebilir kılmak ve cevheri alınmış alanların bir an önce rehabilite edilmesini sağlamak amacıyla, ruhsatlarda faaliyetlerinin tamamen sona ermesini beklemeden, sosyal sorumluluk adına bu alanların ağaçlandırılması ile ilgili örnek uygulamalar başlatılmaktadır.
- 2012 yılında Niğde Fabrikası Marn ocağında, üretimi tamamlanan 2 kademeye, 1000 adet çam fidanı, Dikilitaş ocağında 2011 yılında düzenlenen yere ise 4000 adet fidan dikilmiştir.
- 2012 yılında, Niğde Fabrikamızdaki Ana Marn hammadde ocağına ve Niğde/Dikilitaş kil ocağında toplam 2 hektarlık bir alanda ağaç dikimi çalışmaları gerçekleştirilmiştir.
- Bu çalışmalarımız ile 2012 yılı hedefimizin üzerinde bir rakamla toplam 11,5 hektarlık arazimizin rehabilitasyonunu tamamlamış ve doğaya olan sözümüzü tutmuş bulunuyoruz.

Doğal Hammadde Bilgilerimiz

2012 yılında çimento hammadde ocaklarımızdan;

- 5,9 milyon ton (kalker, kil, marn vb.) gri çimento klinkeri doğal hammaddesi
- 1 milyon ton beyaz çimento klinkeri doğal hammaddesi

Dört aktif agrega ocağımızdan;

- 2,7 milyon ton agrega doğal hammaddesi olan kalker çıkarımı gerçekleştirdik.

Geçen yıla oranla çıkarılan gri çimento klinker hammaddesi ve agrega doğal hammaddesi miktarlarında düşüş yaşanmıştır.

Aktif ocaklarımızın ruhsatlı kazı alanı 275 hektar olup, operasyonlarımızdan etkilenen alan 31 hektardır. Arazi mülkiyetine göre bu alanların dağılımı sırasıyla; şirket arazileri: 130, orman arazisi: 95, devlet (hazine) arazileri: 15, mera arazileri: 35 hektardır.

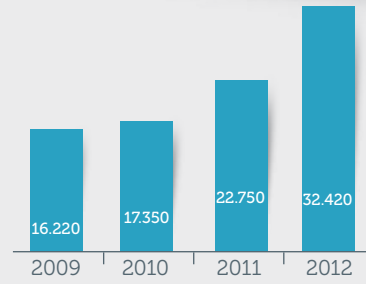
Ağaçlandırma Çalışmalarımız

Eskişehir Fabrikamızda her yıl düzenlediğimiz ağaç dikme şenliği, bu yıl, 5000 ağaç hedefiyle yola çıkmıştır. Bu yılki etkinliğimize bayilerimiz de katılarak fabrikamızda firma kolyeleri ile birlikte ağaç dikimi gerçekleştirmişlerdir. Ağaçlar Toros Sediri ağacı olup, 1000 kadar ağaç, önümüzdeki

günlerde ATY hazırlama tesisinin yaklaşık 30 metre önüne gelecek şekilde karayolundan görünümü düzeltmek ve rüzgâr kesmek amacıyla mevzuatın izin verdiği mesafeye dikilecektir.

Çimento Fabrikaları Dikilen Fidan Sayıları (adet)

Su Yönetimi

Çimento fabrikalarında genel olarak yer altı sularından sağlanan su ihtiyacı, çoğunlukla gaz soğutma kulesi gibi kapalı proses sistemlerde geri dönüştürülüp, kullanılmaktadır. Bu suların bir kısmı buharlaşma vasıtasıyla atmosfere karışırken, büyük

bir kısmı sistemde geri çevrilmektedir.

Fabrika içinde bulunan yüzey sularının antılması için inşa edilen çökeltme havuzlarından çıkan antılmış su, pompalar vasıtasıyla geri kazanılıp, kömür stok sahasında tozsuzlaştırmaı sağlamak amacıyla ve fabrika içi ortam sulamasında kullanılmaktadır.

Çimento sanayinde evsel nitelikli atık suların deşarj limitlerinin Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği, Tablo 21.1'e göre sağlanması gerekmektedir. Mersin ve Kayseri gibi Büyükşehir Belediyesi kanalizasyon sistemine bağlı olmayan çimento fabrikalarımızda, evsel nitelikli atık suyumuzu biyolojik arıtmadan geçirip, çıkış sularımızı deşarj limit ve standartlarını sağlayarak, alıcı ortama vermekteyiz. Eskişehir Fabrikamızdaki evsel atık sular biyolojik olarak antılıp, geri kazanılarak kapalı sistem proses içinde kullanılmaktadır. Ankara Fabrikamızda atık sular foseptiğe verilirken, Niğde Fabrikası atık suları Büyükşehir Belediyesi kanalizasyon sistemine bağlıdır.

Çimsa olarak sürdürülebilir su kullanımı için özellikle mevzuatın gerekliliklerini yerine getirmeyi hedeflerken, bir yandan da fabrikalarımızda yer altından kullandığımız yer altı suyu için bölgesel su haritaları çıkarmayı hedefliyoruz.

Deşarjlarımızı çevre mevzuatının gerekliliklerine uygun olarak, alıcı ortama yaptığımız için Çimsa'nın su deşarjlarından önemli bir biçimde etkilenen su kütleleri bulunmamaktadır.

Yüzey Sularının Yeniden Kullanımı

Çimsa Mersin Fabrikası'nda, çimento üretimi için kullanılan kömürlerin stoklandığı sahalarda, drenaj kanallarının bağlandığı yerde, bir adet üç kademeli 225 m³ hacimli çökeltme havuzu, bu kömür stok sahasının dışında kamyon geçişleri için açık bulunan yerlerden ve bu bölgedeki yüzey suların fiziksel olarak antıldığı bir adet çökeltme havuzuna alınmaktadır. Her iki havuzdan alınan antılmış su, kömür stok sahasındaki tozsuzlaştırmanın sağlanması için pompalar vasıtasıyla püskürtülmektedir.

Petrokokun depolandığı sahadaki drenaj suları, 256 m³ hacimli yapılan çökeltme havuzuna alınmakta, havuzda antılan su, tekrar pompalar vasıtasıyla stok alanına geri gönderilerek, tozsuzlaştırmanın sağlanması için püskürtülmektedir.

Enerjisa Enerji Santrali'nden gelen soğutma suyu, sintine kimyasal arıtma tesisinden gelen antılmış su ve Atık Isı Geri Kazanım Ünitesi'nden gelen soğutma suyu ile birlikte 125 tonluk çökeltme havuzunda toplanmakta, beyaz çimentoda, soğutma suyu olarak tüketilerek geri kazanılmaktadır.

Ayrıca, fabrikanın çimento üretimi sırasında yatak soğutması için gerekli olan su, fabrika alanı içinde bulunan su kuyularından temin edilmektedir. Bu kuyulardan çıkarılan su, reküperasyon havuzuna alınıp, pompalar vasıtası ile tesise basılmaktadır. Yatak soğutma ünitesinden geri dönen su, soğutucu ünitelerden geçerek tekrar havuza alınmaktadır. Dışarıya herhangi bir atık su deşarjı yapılmamaktadır.

Hazır beton tesislerimizde, kullanılan yer altı sularının üretim sonrasında oluşan atık suyunu çöktürme havuzlarında biriktirerek, kapalı sistem olarak yine üretimde kullanmak üzere geri dönüşümünü sağlamaktayız. Geri kazanım yapılan

suyun önemli bir parametre olarak ortaya çıkması, Çimsa'nın hazır beton su kullanım miktarının takip edilmesi ile bu sistemlerin su yönetim yaklaşımlarının belirlenmesini sağlamıştır.

Agrega üretiminde kırma eleme süreci sırasında tozumanın önlenmesi amacıyla su kullanılmaktadır. Malzemenin nem miktarı, üretimi yapılan fraksiyon ve mevsim durumuna göre havuzlarda toplanan su, basınçlı püskürtme nozülleri vasıtasıyla toz kaynaklarının üzerine pulvarize şekilde verilir.

Sucular Agregası Ocağı Su Toplama ve Çökeltme Havuzu

Yine benzer nedenle ocak işletme yollarından kaynaklanabilecek tozun çevreye zarar vermemesi için basınçlı açık alan yağmurlama sistemleri ve arazözler ile su kullanılmaktadır.

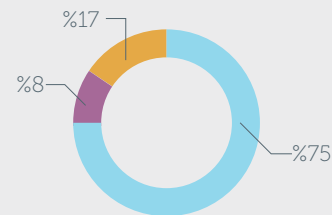

Çevre Dostu Yatırımlar ve Çevre Harcamalarımız

2012 yılı sürdürülebilirlik raporlaması dönemimizde, Çimsa grubu olarak, fabrikalarımız, hazır beton tesislerimiz ve agrega ve ocak

gruplarımızın tamamını düşündüğümüzde, çevre koruma yatırım ve harcamalarımız, 28,5 milyon TL'ye ulaşmıştır.

Çimsa Çevre Harcamaları 2012

- Çevre Dostu Teknolojik Uygulamalar
- Atıkların Bertarafı, Emisyon, Arıtma ve İyileştirme Masrafları
- Önleyici Tedbirler ve Çevresel Yönetim

Çimento

Çimento grubu olarak, toplam yatırım miktarımız 2012 yılı içerisinde, 22,1 milyon TL olmuştur.

Çimento grubu içerisindeki, bu yatırım ve harcama tutarlarına, en büyük oranda, 15,3 milyon TL'lik atık ısıdan enerji geri kazanımı yatırımı, Eskişehir Fabrikamıza kurmuş olduğumuz Hot Disc otomatik besleme sistemimiz, yine Eskişehir ve Kayseri fabrikalarımızdaki elektrofiltrelerin torbalı filtrelerle dönüştürülmesi yatırımları yer almaktadır. Yine Eskişehir Fabrikası'ndaki atık laboratuvarı kurulumu ve fabrikalardaki tesis içi yolların yenilenmesi çalışmaları da büyük orandaki yatırım tutarlarıdır.

Atıkların bertarafı ve işçiliği, emisyon artımı ve çevre performansımızı iyileştirmeye yönelik olarak yapmış olduğumuz çalışmaların tutarları da 2012 yılında yaklaşık olarak 4,4 milyon TL, çevre yönetimi dış sertifikalandırma ve benzeri çalışmalarımızı içeren çevresel yönetim harcamalarımız ise 2,1 milyon TL tutarındadır.

Hazır Beton

2012 yılında 20 tesisimizin tamamında TS EN ISO 14001 Çevre Yönetim Sistemi ve TS 18001 (OHSAS) İş ve İşçi Sağlığı Güvenliği Yönetimi Sistemleri'ne geçilmiş, hedefimiz tutturulmuştur. 2013 yılında ise bu belgelerin toplamda 25 tesisimizde tamamlanması hedeflenmektedir.

2012 yılında Sakarya-Eskişehir Bölge Müdürlüğü ve tesisleri, Kayseri-Niğde Bölge Müdürlüğü ve Niğde tesisleri ISO 9001:2008 belge kapsamına alınmış olup, hazır beton tesislerimizde tüm bölgeler ve tesisleri ISO 9001:2008 kalite yönetim sistemi belgelidir.

G/KGS – Kalite Güvence Sistemi Belgeleri'nde ise, İncirlik-Başakpınar ve yeni açılan Tufanbeyli-Denizli Hazır Beton tesisleri, belge kapsamına alınmıştır. Hedefler tutturulmuştur.

Hazır beton tesislerimizde 2012 yılında da çevresel yatırımlarımız devam etmektedir.

Tesislerimizde geçici tehlikeli atık depolama alanları oluşturulmuştur.

Tesislerimizde tehlikeli atıklar için geçici depolama alanları oluşturularak, tehlikeli atıklar sınıflarına göre ayrı ayrı depolayarak ilgili yönetmeliklere uygun bertarafı sağlanmıştır.

Tesislerimizde peyzaj çalışmalarına önem verilmiştir.

Kapalı Stokhol Alanları Oluşturduk.

Tesislerimizde tozumuş önleme amaçlı kapalı stokhol alanları oluşturduk.

Kuru sistemle çalışan tesislerimizin bir kısmının yaş sistemlere dönüşümünü sağlayarak, hem tesislerimizdeki atık suyu geri kazanmış olduk, hem de tesislerimizdeki toz emisyon miktarını azaltmış olduk.

2012 yılı hedefimiz, tesislerimizin tamamını yaş sisteme dönüştürmek olmasına rağmen, yıl içinde bu oran %90 olarak gerçekleşmiştir. Yatırım planlarımızın değişmesinden kaynaklanan bu durum, 2013 yılında tüm tesislerimizin yaş sisteme geçirilmesi ile tamamlanmış olacaktır.

Hazır beton üretim tesislerimizde 2012 yılı çevre koruma yatırım ve harcamalarımız 5,3 milyon TL olmuştur.

Agrega

Süpren Agregası

2012 yılı sonunda İnegöl ve Süpren Agregası tesislerimizde TSE ve CE belgeleri alınmıştır.

2012 yılı için hedeflerini belirlemiş olduğumuz TS EN ISO 9001 kalite yönetim sistemi ve TS EN ISO 14001 çevre yönetim sistemi belgelerine yıl içerisinde kaynak ayırlamadığı için alınmamıştır, 2013 yılı içinde konu ile ilgili bir çalışma hedefimiz bulunmamaktadır.

2012 yılı hedeflerimiz arasında yer alan agrega tesislerimizin konveyör bantlarının üst kapamaları tamamlanmıştır. Yıl sonunda satın alması tamamlanan ve devreye giren Denizli Agregası ocağı tesisinin de üst kapamaları 2013 yılında tamamlanacaktır. 2012 yılında üst kapamaları tesislerimizin %75'inde tamamlanmıştır.

2013 yılı sonuna kadar agrega ocaklarımızın tamamında konveyör bantların üst kapamaları tamamlanmış olacak ve toz bastırma sistemlerimizin tamamı devreye girmiş olacaktır.

Agrega üretim faaliyetlerimizde, 2012 yılı çevre koruma yatırım ve harcamalarımız 1,01 milyon TL olmuştur.

Çalışanlarımız ve Toplumsal Performans

Çalışanlarımıza Yatırımlarımız

Çimsa'nın kurumsal başarısının temeli çalışanlardır. Çalışanlarımız kurumsal sürdürülebilirlik çalışmalarında birinci derecede öneme sahiptir. İnsan kaynakları ile ilgili aksiyonlarımız; çalışanlarımızın sürdürülebilirlik konuları ile donanımlı olabilmelerini ve çalışmalarında sürdürülebilirlik ilkeleri ile uyumlu hareket etmelerini sağlayacak biçimde şekillendirilmektedir.

Çimsa'nın kurumsal gelişim ve insan kaynakları vizyonu; donanımlı performans kültürü oluşturmak, misyonu ise organizasyonel değişim ve gelişimi sağlamaktır. Bu doğrultuda insan kaynakları ile ilgili aksiyonlarımız üç temel hedef çerçevesinde düzenlenmektedir;

1. Şirket stratejilerini destekleyecek organizasyon ve insan kaynakları altyapısını kurmak;
2. Organizasyonel iklimi düzenli ölçmek ve sürekli geliştirmek,
3. Her kademadaki liderlik özelliklerini; çalışanların bilgi ve beceri düzeyini yükseltmek

Bu temel hedefleri gerçekleştirirken, çalışanlarımıza yönelik tüm uygulamalar, çalışma hayatı ile ilgili yasal düzenlemelere uygun olarak yürütülmektedir. Günümüzde yoğun biçimde değişen yasa ve mevzuatlar yakından takip edilmekte ve şirketin yeni kanuni süreçlere adaptasyonu etkin biçimde planlanmaktadır. Şirketi etkileyen ilgili tüm yasal düzenlemeler için yazılı görüşler, taslak metinler üzerinden ilgili merciler ile paylaşılmaktadır. Bu çerçevede, yazılı yönetmelik ve prosedürlerle düzenlenmekte olan tüm uygulamalar, çalışanlarımızla düzenli olarak e-ortamda ve toplantılarla paylaşılmaktadır. 2007 yılından bu yana yapılmakta olan organizasyonel iklim çalışmaları ve sene sonu açık paylaşım toplantılarında tüm çalışanlarımızın beklenti ve düşünceleri öğrenilmekte ve değerlendirilmektedir. 2010-2012 döneminde de organizasyonel ihtiyaçlar ve çalışan beklentileri kapsamında tüm

Kurumsal Gelişim ve İnsan Kaynakları yönetmelik ve prosedürleri (Ücret ve Yan Haklar Prosedürü, İşe Alma ve Yerleştirme Yönetmeliği, Performans Yönetim Prosedürü, Eğitim Prosedürü, İzin Yönetmeliği, Disiplin Yönetmeliği, Kurumsal GSM Hatları Prosedürü, Alt İşveren Yönetimi Prosedürü, vb.) gözden geçirilmiş ve gerekli düzenlemeler yapılmıştır.

Çalışanlara Sağlanan Yan Haklar

Yan haklara ilişkin olarak yürürlükte bulunan tüm konular 2012 yılında revize edilerek, yayınlanan ücret ve yan haklar prosedüründe detaylı şekilde düzenlenmiş ve çalışanlarımızla paylaşılmıştır.

Çimsa'da çalışanlara yönelik olarak yılda 16 brüt ücretten oluşan (12 maaş+4 ikramiye) bir toplam gelir paketi yaklaşımı bulunmaktadır. Aynı işi yapan benzer deneyimdeki kadın ve erkek çalışanlar arasında ücret dengelerine hassasiyet gösterilmektedir.

Genel olarak Çimsa'daki tüm çalışanlarımız tam zamanlı (Haftada 45 saat) belirsiz süreli iş sözleşmesi ile görev yapmaktadır. İşe giriş anından itibaren yan hak olarak, pozisyonuna bağlı olarak bazı memur rolleri ile tüm uzman-mühendis ve üzeri pozisyonlar için özel sağlık sigortası ve hayat sigortası sağlamaktayız. Ayrıca bazı memur rolleri ile tüm uzman-mühendis ve üzeri çalışanlarımız için isteğe bağlı katkılı bireysel emeklilik sigortası (BES) imkânı sağlamaktayız. Beyaz yakalı çalışanlarımızın bir kısmına pozisyon ve görev tanımlarına bağlı olarak yürürlükte bulunan prosedürlerimiz kapsamında şirket aracı, yemek kartı, mobil cihaz ve kurumsal GSM hattı tahsis edilmektedir.

Ayrıca, fabrikalardaki tüm personelimize (Beyaz-Mavi Yaka) yemek ve personel servis hizmetleri, fabrika dışındaki iş yerlerinde çalışanlarımız için ise yemek kartı verilmektedir. Mavi yakalı çalışanlarımız için Grup Toplu İş Sözleşmesi'nden gelen sosyal ve aynı yardımları ayrıca sağlanmaktadır.

İsteğe bağlı bir sistem olan BES ile amaçlanan çalışanlara zengin ve uzun vadeli bir yan hak paketi sunarak bağlılıklarını güçlendirmek ve şirkette kalmalarını etkinleştirmektir. BES uygulamasında çalışanın aylık brüt ücreti üzerinden %3 oranında katkı yapması koşuluyla; Çimsa'da %3 oranında işveren katkısı yapmaktadır. %3'ün üstündeki katkı ödemesi çalışanın kendi tercihinine bırakılmaktadır. Çalışanlardan bireysel emeklilik sisteminde giriş aidatı alınmamaktadır. Sistemden faydalanabilmesi için çalışanın Sabancı Topluluğu'ndaki toplam çalışma süresinin en az 6 (altı) ay olması gerekmektedir. Çalışanların sistemden ayrılmaları durumunda BES mevzuatına ve ilgili yönetmeliklere göre kesinti ve ödemeleri gerçekleştirilmektedir. 2012 yılında ilgili prosedür kapsamında %3 şirket katkılı BES'ten yaralanabilen çalışan sayısı (Potansiyel ve Hak etmiş) 241; şirket katkılı BES'ten fiilen yararlanmakta olan çalışan sayısı ise 165 olarak gerçekleşmiştir. Dolayısıyla fiili potansiyel faydalanma oranı %70 düzeyinde oluşmuştur.

Bireysel Performans Yönetim Sistemi

Bireysel Performans Yönetim Sistemi, yüksek performans kültürü vizyonumuz çerçevesinde, iş sonuçları ve davranışları ölçmeye yönelik bir sistemdir. Sene başında şirket stratejileri doğrultusunda belirlenen bireysel iş hedefleri ve bunları destekleyen bireysel yetkinlik hedefleri yönetici ve çalışanlar tarafından planlanmaktadır. Ara dönem değerlendirme aşamasında gözden geçirilen performans düzeyi yılsonunda yönetici ve çalışan tarafından yapılan performans görüşmelerinde değerlendirilmektedir. Bireysel performans yönetim sistemi sonuçlarını ödüllendirme, eğitim-gelişim ve kariyer planlama süreçlerini yansıtmaktayız. 2012 yılında başlayan Çimsa Performans Yönetim Sistemi projesi kapsamında performans yönetimi ile ilgili tüm süreçleri e-ortamda gerçekleştirmiş durumdayız.

Grup toplu iş sözleşmesi kapsamında değerlendirilen mavi yakalı (kapsam içi) çalışanlar için performans değerlendirmesi mevcut değildir. Tüm çalışanlar için ise girişten itibaren 2. ve 6. ayında deneme süresi performans değerlendirmesi yapılmaktadır.

Kariyer gelişimi açısından, her yıl düzenlenen organizasyonel başarı planı kapsamında uzman-mühendis ve üzeri çalışanlarımız için (beyaz yaka içinde oran: %49) detaylı yedekleme ve kritik pozisyonlar için gelişim planlaması gerçekleştirilmektedir.

İnsan Hakları ve Eşit Fırsat Sunma Yaklaşımımız

Çimsa'nın faaliyet gösterdiği tüm iş kollarında ve lokasyonlarda; yatırım anlaşmalarında ve tedarikçi seçimlerinde özellikle sosyal güvenlik hukuku çerçevesindeki insan hakları gözetimine büyük önem verilmektedir.

Bütünsel olarak sosyal taahhüdümüzü ilgili tüm paydaşlarımız için ortaya koymaktayız. Çimsa'da anayasa ve ilgili iş kanunu, medeni kanun ve sosyal güvenlik kanunları çerçevesinde cinsiyet, din, ırk ve tabiyet gözetmeksizin tüm çalışanlara eşit imkânlar kapsamında aynı ekonomik, sosyal ve kültürel haklar tanınmaktadır.

Çimsa'nın faaliyet gösterdiği tüm iş kollarında ve tedarikçi seçimlerinde özellikle sosyal güvenlik hukuku çerçevesindeki insan hakları gözetimine büyük önem vermekteyiz. Çimsa'da İnsan hakları ile ilgili konular genellikle İSG (iş sağlığı ve güvenliği) ve sosyal güvenlik çerçevesinde değerlendirilmektedir. Ayrımcılık ve çalışan hakları ile ilgili tüm konular Kurumsal Gelişim ve İnsan Kaynakları birimi, SA-Etik Kurul Danışmanı ve Disiplin Komitesi'nce takip edilmektedir.

Çimsa, 5 çimento fabrikası ve 1 öğütme tesisindeki mavi yakalı çalışanlarının toplu iş sözleşmesine dâhil olması vesilesiyle sendikal hak ve hürriyetlere de olumlu yaklaşmaktadır. İlgili kanun ve

hükümlere uyum gereği önemli operasyonel değişikliklerde, beyaz yakalı çalışanlarımız için çalışma sürelerine bağlı olarak iş kanunundaki; mavi yakalı çalışanlarımız için ise yine çalışma sürelerine bağlı olarak yürürlükte bulunan toplu iş sözleşmesi ihbar önel süreleri dikkate alınmaktadır.

Çimsa çalışanları ve Çimsa'ya satın alma hizmet sözleşmeleri kapsamında hizmet veren alt işveren firması personeli 5510 sayılı Sosyal Güvenlik Kanunu kapsamında sosyal sigorta sahibi olmak zorundadır. Çimsa'da, çalışanlarının sosyal güvenlik prim katkı ve ödemeleri herhangi bir aksama ve gecikme olmaksızın gerçekleştirilmektedir. Hizmet sağlayıcı alt işveren firmalarının iş hukuku ve sosyal güvenlik uygulamalarındaki sorumluluklarını da yasal gereklilikler çerçevesinde periyodik olarak kontrol etmekteyiz. Alt işveren firmalarıyla yaptığımız hizmet sözleşme ve şartnamelerinde bu yollarda uyulması gereken ilgili hüküm, kural ve yaptırımlar detaylı olarak yer almaktadır. Alt işveren firmaları, Çimsa iş yerlerindeki iş sağlığı ve güvenliği sorumlularının yaptığı denetlemelere dâhil olduklarından, kural dışı bir uygulamada uyarılmaktadırlar. Hatalı uygulamaların devamı sözleşme ve şartname iptaliyle sonuçlanabilmektedir. Alt işveren firmalarıyla yaptığımız detaylı anlaşmalar ve düzenli denetimler ile çocuk işçi ve zorla işçi çalıştırma riski ortadan kaldırılmaktadır. Çimsa, iş yerlerindeki özel güvenlik hizmetleri 5188 nolu kanun kapsamında yardımcı iş statüsünde alt işveren firmasından alınmaktadır. İlgili özel güvenlik firması ile yapılan satın alma sözleşmesinde özel güvenlik personelinin ilgili insan hakları eğitimlerini de alması hükmüne yer verilmektedir.

2011 döneminde yayınlanarak yürürlüğe giren alt işveren yönetim prosedürü ile bu konuya ilişkin tüm düzenlemeler gerçekleştirilmiştir.

Çimsa'ya hizmet sağlayan tüm şirketler, sözleşme hükümleri kapsamında periyodik denetimlerden geçmekte ve prosedürlerde belirtilen firma seçim esaslarına göre belirlenmektedir. Tedarikçilerimizi seçerken insan haklarına uyumun gözetimi konusunda bir değerlendirme

yapmasak da, uyguladığımız detaylı seçim prosedürü sayesinde birlikte çalıştığımız tüm hizmet ve mal tedarikçilerinin, iş yasalarına uygun şekilde istihdam yaratmaları ve yasalara uygun düzenlemeleri yerine getirmeleri kontrol edilmektedir.

İş Sağlığı ve Güvenliği

A-Çimento'da İş Sağlığı ve Güvenliği (İSG) Yönetimi:

İş güvenliği bilincini yükseltmek, şirketimizin iş sağlığı ve güvenliği risklerini kontrol etmek ve performansını iyileştirmek için yerine getirilmesi gereken şartları tanımlamak üzere, İSG çalışmalarımızı TS-18001 şartnamesine uygun bir yönetim sistemi çerçevesinde yönetmekteyiz. Özellikle 30 Haziran 2012 tarihinden geçerli olacak şekilde yürürlüğe giren 6331 sayılı yeni İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ile ilişkin yönetmelikleri kapsamında Çimsa olarak, yeni yasal mevzuat ve gerekliliklere yönelik proaktif çalışmalarını gerçekleştirmekteyiz. Bu bağlamda, gerek Çimsa özelinde gerekse müteselsil sorumluluk kapsamında asıl işveren/alt işveren yapısında İSG Kurulu yapısı, çalışan temsilcisi, destek elemanı düzenlemeleri ile İSG Uzmanı ve İş Yeri Hekimi atamaları (İSG kâtip programı üzerinden) ile risk analizi, yangın tatbikatı, acil durum eylem planı konularında yasal gerekliliklerin yerine getirilmesine odaklanılmıştır.

Fabrikalarımızın tümü OHSAS 18001 İş Sağlığı ve Güvenliği sistem belgesine sahiptir. İSG yönetim sistemimizi eğitim, bilgilendirme, denetim, iyileştirme çalışmaları ile sürekli desteklemekteyiz. Başarımızın arkasındaki en önemli faktörlerden birinin iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili uygulamalarımızı kanun ve yönetmeliklere uymanın ötesine taşıma anlayışımız olduğunu bilmekteyiz. İSG yönetimine yönelik operasyonel sorumluluk Çimsa'da en üst yönetim seviyesinde temsil edilmektedir.

Fabrika müdürleri, kendi yönetim takımları ile hazırladığı raporları aylık teknik koordinasyon

Kaza Sıklık Tablosu		
Çimento (Çimsa)	Birim	2012
Ölümlü Kaza	Kişi	0
Ölümlü Kaza (Alt işveren)	Kişi	0
Ölümlü Kaza (3.şahıs)	Kişi	0
Kaza Sıklık	Oran	%7,40
Kayıp İş Günü	Gün	922
Kaza Harici İşe Gelme	Gün	2,341
Hazır Beton	Birim	2012
Ölümlü Kaza	Kişi	0
Ölümlü Kaza (Alt işveren)	Kişi	0
Ölümlü Kaza (3.şahıs)	Kişi	2
Kaza Sıklık	Oran	%7,36
Kayıp İş Günü	Gün	129
Kaza Harici İşe Gelme	Gün	0
Agrega	Birim	2012
Ölümlü Kaza	Kişi	0
Ölümlü Kaza (Alt işveren)	Kişi	0
Ölümlü Kaza (3.şahıs)	Kişi	0
Kaza Sıklık	Oran	0
Kayıp İş Günü	Gün	0
Kaza Harici İşe Gelme	Gün	0

toplantılarında üst yönetim ile paylaşmakta ve gereken aksiyonlar en kısa sürede alınmaktadır. İcra komitesi toplantılarının açılış konusunu iş sağlığı ve güvenliği oluşturmaktadır.

İSG performans hedeflerine ulaşmada izlediğimiz en önemli politikamız kısa ve uzun vadeli hedeflerimizi çalışanlarımızla paylaşmaktır. İSG talimatlarına uymak; her türlü iş kazası, riskli durum ve ramak kala durumlarını bildirmek, alt işveren personeli dâhil, tüm çalışanlarımızın öncelikli görevidir. Hedeflerimize ulaşmadaki en önemli araçlarımız sistemli saha denetimleri, bildirilen ramak kala bildirimleri ve diğer alan sorumluluklarının kendi alan denetim sonuçları gibi uygulamalardır. Bunlara ek olarak OHSAS 18001 sistemi ile yıllık iç denetimler, TSE gibi belge alınan kuruluşların dış denetimleri, Sabancı Holding sigorta dış denetimleri de İSG sistemimizi izleyip ölçmektedir.

İzlemeler sonucunda tespit edilen sapmalara yönelik iyileştirme aksiyonlarını en kısa zamanda almak rutin hedefimizdir.

Hedefimiz; uzun vadede '0' sıfır kaza hedefine ulaşmak ve bunu sürdürebilmektir. Tertip düzen iyileştirmesi, çalışan iş güvenliği bilincinin artırılması ve işe bağlı kas – iskelet rahatsızlıklarının azaltılması alt hedeflerimizdir. Bu ana ve alt hedeflere ulaşırken iş yerlerimizde uyguladığımız temel İSG programları şu şekilde özetlenebilmektedir.

B-Alan Sorumluluğu:

2003-2004 yıllarında yapmış olduğumuz 9 aylık İş Mükemmelliği projesi kapsamında edindiğimiz ve ilk olarak Mersin Fabrikası'nda başladığımız bir uygulamadır. 2008 yılı Nisan ayında Genel Müdür tarafından yayınlanan bir genelge ile tüm lokasyonlarda uygulanmaya başlanmıştır. Mühendis veya uzmanların hiç boşluk bırakmadan sahayı bölerek, seçilen kişilere görev-yetki ve sorumluluklarını öğrettikleri ve sürekli güncelledikleri bir sistemdir. Başta kendi ekipleri olmak üzere, sorumlu oldukları alanlarda ortam risklerini ve yapılacak her türlü çalışmayı alt işveren dâhil kontrol ederek, önlem alınması üzerine kurulmuş bir düzenlemedir.

C-İSG Veritabanı:

Şirketimizde, İSG politikamızın sürekli iyileştirme hedefine yönelik olarak İSG çalışmalarının yakın şekilde takibi ve tüm çalışanların ilgili tüm bilgilerden faydalanabilmesi amacıyla 2012 yılında şirket İSG veritabanı elektronik ortamda oluşturulmaya başlanmıştır. Veritabanı, şirketimizin tüm İSG varlığını içerecek şekilde dizayn edilmeye başlanmıştır. Bununla birlikte daha önce sürekli

iyileştirme hedefimize göre oluşturulan ve diğer sistemlerimizle birlikte işleyen İSG sistemimizin kendisine verilen önemin göstergesi olarak, büyük ve tek bir sistem olarak işlemeye başlamasıyla şirketimizin İSG konusundaki başarılarına yenilerini ekleyeceği hiç kuşkusuzdur.

	Mersin	Niğde	Kayseri	Eskişehir	Ankara	Çimento Toplam	Hazır Beton
İş Kazası Sayısı	13	3	4	5	3	28	52
Çimsa	4	3	4	3	3	17	19
Taşeron	9	0	0	2	0	11	33
Meslek Hastalığı	0	0	0	0	0	0	0
Çimsa	0	0	0	0	0	0	0
Taşeron	0	0	0	0	0	0	0
Çimsa+Taşeron İş Kazası, Hastalık vb. İş Gücü Kaybı	28	790	629	1056	5	2,508	129
Çimsa	3	790	629	1,047	5	2,474	4 kazada (18 iş günü kaybı)
Taşeron	25	0	0	9	0	34	9 kazada (111 iş günü kaybı)
İşe Gelme Sayısı	0	81	86	192	0	359	-
Çimsa	0	81	86	190	0	357	-
Taşeron	0	0	0	2	0	2	-
Ölümle Sonuçlanan Kaza Sayısı	0	0	0	0	0	0	-
Çimsa	0	0	0	0	0	0	0
Taşeron	0	0	0	0	0	0	0

D-Davranış Denetimleri:

Tüm yönetim takımının belli bir plan dâhilinde sahadaki çalışmaları denetleyerek, çalışanlara güvenli çalışmalarını hatırlatan, kural dışı çalışma ya da çalışma ortamlarında bir tehlike olduğunda işi hemen durdurup, tedbir alınmasını sağlayan, 2-3 kişilik denetim ekipleri oluşturulmuştur. Her

fabrikanın büyüklüğüne göre alan sorumlusu ve denetim ekipleri sayıları belirlenmiştir. Çimsa'da davranış denetimleri 2008 yılı Mart ayından itibaren çalışma planlarına denk gelecek şekilde yapılmaya başlanmıştır. 2010 yılının Mayıs ayından itibaren isim alınarak takip edilen davranış izleme denetim sistemi, tüm fabrikalarımızda uygulanmaya başlamıştır.

E-İSG Karne Uygulaması:

İş güvenliği karne uygulaması 2010 yılında tüm fabrikalarımızda pilot çalışmalarla yaymaya başladığımız bir uygulamamızdır. EKED (Etiketle – Kilitte – Emniyete Al – Dene = LOTO (Lockout-Tagout) gibi operasyonel kontrol mekanizmalarını da tüm tesis sahalarımızda geliştirmeye çalışmaktayız. Çimsa'daki İSG uygulamalarının, en önemli paydaşlarımızdan olan Çimento İşverenleri Sendikası (ÇEİS) tarafından yapılan genel değerlendirmesi de şu şekildedir:

"Sendikamız Üyesi Çimsa, bünyesinde bulunan 4 entegre çimento fabrikası ve 1 öğütme tesisi ile ülkemiz çimento pazarında çok ciddi bir paya sahip bulunmaktadır. Çimsa'nın tüm fabrikalarında, iş sağlığı ve güvenliğine gösterdiği hassasiyet fabrikalara ilk girişten itibaren hissedilmektedir. Çimsa'nın iş sağlığı ve güvenliği konusundaki bu hassasiyetinin gelişmesindeki en büyük etken, özellikle Mersin Çimento Fabrikası'nda yıllar önce başlatılan ve diğer fabrikalara da yansıtılan iş sağlığı ve güvenliği yönetim sistemi çalışmalarıdır. Bu çalışmalar neticelerini, 2007 (Niğde), 2009 ve 2011 (Kayseri) yıllarında alınan performans ödülleri ile göstermiştir.

Çimsa'da yerleşmiş bulunan iş sağlığı ve güvenliği kültürünün daha da geliştirilmesi için önerimiz; iş sağlığı ve güvenliğinde önemli bir unsur olan çalışanların güvenli davranış alışkanlığının geliştirilmesidir. Bu alandaki gelişmenin de en önemli sağlayıcısı, " Davranış Odaklı Saha Denetimleri"dir. Çimsa'da zaten uygulanan bu yönetim, geliştirilerek devamının sağlanması büyük bir önem arz etmektedir. Son olarak, iş sağlığı ve güvenliği kültürünün geliştirilmesinde, OHSAS 18001 yönetim sistemi iç ve dış tetkiklerinin en hassas şekilde yerine getirilmesi de önemli bir role sahiptir. Bu tetkikler de en ciddi şekilde yerine getirilmelidir."

Fabrika iş yerlerimiz bazında 2012 yılında ön plana çıkan uygulamaları şu şekilde özetleyebiliriz;

F-Mersin Fabrika:

- 356 personelimizin periyodik muayenesi yapılmıştır. (113 kişide istenilen normal değerlere rastlanmadı.) İleri tetkik ve tedavileri yapılmıştır. Meslek hastalığına rastlanmamıştır.
- 1627 alt işveren personelinin işe giriş, 513 alt işveren personelinin periyodik kontrolleri yapılmıştır.
- 676 kişinin 1. ve 2. dönem pac akciğer grafi çekimleri yapılmıştır. 17 personel ileri tetkik için hastaneye sevk edilmiştir. Meslek hastalığına rastlanmamıştır.
- 290 kişinin odyometri çekimleri yapıldı. (26 kişide olumsuzluk tespit edilmiştir.)
- Kadrolu: 373, alt işveren: 1627 beck testi sonuçlarına göre 13 kişiye depresyon tedavisi başlanmıştır.
- 42 kişinin sertifikalı ilk yardım eğitimleri tamamlanmıştır. 19 kişiye sigara bıraktırma eğitimi verilmiştir.
- 136 kişiye kolestrol ve trigliserit bilgilendirme eğitimi verilip, 53 kişiye diyet eğitimi verilmiştir.
- 13 kadrolu; 15 alt işveren personelinin tetanoz aşıları yapılmıştır.
- 18 kadrolu; 14 alt işveren personelinin hepatit aşıları yapılmıştır.
- 29 kişiye diyet raporu verilerek, hiperlipidemi ve obeziteye karşı önlem alınmaya başlanmıştır.
- 40 adet hijyen denetimi yapılmıştır. Denetim sonucuna göre tespit edilen eksiklikler giderilmiştir.
- 16 kişinin işe girişinde çalışmasına engel sağlık sebebi tespit edilip, alımları durdurulmuştur.
- 26 kişiye temel yangın eğitimi verilmiştir. 38 kişiye kaza araştırma ve kök sebep analiz eğitimi verilmiştir.
- 28 kişiye EKED eğitimi verilmiştir.

G-Eskişehir Fabrika:

- Çimsa Eskişehir Fabrikası'nda Türkiye'deki ilk uygulama olarak Ağır ve Tehlikeli İşlerde Çalışanların Mesleki Eğitimleri; Eskişehir İl Millî Eğitim Müdürlüğü ile protokol imzalanarak ve Sabiha Gökçen Endüstri Meslek Lisesi Öğretmenleri yardımıyla yapıldı ve sertifikalandırıldı. Böylece Çimsa Eskişehir Fabrika, Türkiye'de Ağır ve Tehlikeli İşlerde Çalışanların Mesleki Eğitimlerini tamamlayan ilk fabrika olmuştur.
- Bunun yanı sıra Çimsa Eskişehir Fabrikası parlak geçmişine ve çeşitli alanlardaki rekor başarılarına bir yenisini daha ekleyerek, hiçbir küçük hataya mahal vermeden TSE OHSAS 18001: 2008 İş Sağlığı ve Güvenliği Belgesi'ni de diğer belgeleri arasına katmıştır.
- Fabrikada 2012 yılında tamamen İSG'ye yönelik olmak üzere toplamda yaklaşık 8000 saat/ yıl tesis içi eğitimler düzenlemiştir. Eğitimler 106 adet güvenli çalışma talimatı, 24 adet prosedür çerçevesinde yapılmıştır.
- Yine fabrikamızda çeşitli sebeplerden bulunan alt işveren çalışanları, stajer ve ziyaretçi vb.'nin de İSG konusunda izleme, okuma-anlama ve anlatım şeklindeki İSG'ye yönelik eğitimleri yapılmıştır ve bu eğitimler süreklilik çerçevesinde devam etmektedir.
- Bununla birlikte Eskişehir Fabrika, yakınında bulunan ve çeşitli şekillerde ilişki içerisinde olduğu diğer fabrikalara ve firmalara İSG konusunda dokümantasyon, ilgili çeşitli datalar ve ilgili en iyi uygulama teknikleri konusunda somut destek vermektedir. Ayrıca fabrikamız sosyal sorumluluk kapsamında da şirketimiz İSG politikası hedefine hizmet ederek çevre konut siteleri çalışanlarına İSG eğitimleri verilmesi konusunda çalışma başlatmıştır.
- Çimsa Eskişehir Fabrikası, 2012 yılında Anadolu Üniversitesi ile ortak bir çalışma yaparak inşaat işlerinde İSG konulu çalıştaylara destek vermiş, bu çalıştaylarda bilgilendirme sunumları yapmış,

düzenlenen ilgili karikatür yarışmasına da sponsor olmuştur.

- Bunların yanı sıra Eskişehir Fabrikası çalışma ortamında en başta İSG olmak üzere birçok sistemi düzenleyerek kazasız, verimli bir çalışma sistemi oluşturmak amacıyla bir Japon sistemi olan 5S sistemini uygulamaya başlamıştır. Sistemin ilk meyveleri başta ambar olmak üzere, bakım bölümü ve üretim bölümünde ortaya çıkmaya başlamıştır.

H-Kayseri Fabrika:

- Periyodik sağlık taramaları: Bu taramalar kapsamında kan tahlilleri, PA akciğer grafileri, Odio ve SFT testleri tüm Çimsa çalışanları ve alt işveren çalışanlarında tamamlanmıştır. Bunun yanı sıra; her yıl uygulanan isteğe bağlı grip aşısı ve 5 yılda bir tekrarlanan tetanos aşılama tamamlanmıştır.
- Çalışanlara iş kazalarının sebepler ve kök neden analizlerinin yapılması konusunda eğitimler verilmiştir.
- Ağır ve Tehlikeli İşlerde Çalışanların Mesleki Eğitimleri; İl Millî Eğitim Müdürlüğü ile protokol imzalanarak, Bünyan Endüstri Meslek Lisesi Öğretmenleri desteğiyle tamamlanmış ve sertifikalandırılmıştır.

Çimento Endüstrisi İşverenleri Sendikası (ÇEİS), Çimsa Kayseri Fabrikası'nı, 'Çimento Sektörü İş Sağlığı ve Güvenliği Performans Ödülü'ne 2. kez layık görmüştür. Ödül törenine Çimsa Genel Müdür Yardımcısı (Üretim) Şahap Saner ve Kayseri Fabrika Müdürü Mustafa Turan katılmıştır. Çimsa Çimento Kayseri Fabrika Müdürü Mustafa Turan ödülü, 23 Şubat 2013 tarihinde ÇEİS 27. Olağan Genel Kurul Toplantısı ardından düzenlenen akşam yemeğinde, ÇEİS Yönetim Kurulu Üyesi Mustafa Güçlü'den almıştır.

İŞ BİRİMİ	AMAÇ (Geçen Yılkı Örnekler)	HEDEF GRUBU	KATILIMCI SAYISI
Mersin Fabrika	Sigara bırakma: Tütün bağımlılığının önlenmesi kampanyası	Çalışanlar	16
	Kazaya yaklaşım farkındalığı ve ilk yardım uygulamaları	Çalışanlar	82
	Tetanoz ve hepatit aşılamları	Çalışanlar	84
	Sertifikalı ilk yardım eğitimi	Çalışanlar	42
	Kolesterol, trigliserit yüksekliği ve obezite hakkında bilgilendirme eğitimi.	Çalışanlar	189
	Açlık kan şekeri (strip ile) kontrolleri	Çalışanlar	130
Eskişehir Fabrika	Metabolik hastalıklardan korunma: Kolesterol, trigliserit, kan şekeri ve karaciğer enzim analizleri	Çalışanlar	385
	Ergonomi bilinç/bilinçlendirme eğitimi	Çalışanlar	76 kişi
	Gürültünün sağlık üzerine etkileri ve korunma yolları eğitimi	Çalışanlar	84 kişi
	İlk yardım bilgilendirme eğitimi	Çalışanlar	77 kişi
	Besin hijyeni ve kişisel hijyen eğitimi	Çalışanlar	-
	Sigara bırakma: Tütün bağımlılığının önlenmesi için bilinçlendirme eğitimi	Çalışanlar	112 kişi
	Tansiyon takibi ve kalp-damar hastalıklarına dair koruma bilinci oluşturma eğitimi	Çalışanlar	187 kişi
Kayseri Fabrika	Tetanoz ve hepatit aşılamları	Çalışanlar	Günü gelen 30 kişi
	Sigara bırakma: Tütün bağımlılığının önlenmesi kampanyası	Çalışanlar	73
	Metabolik hastalıklardan korunma: Kolesterol, trigliserit, kan şekeri ölçümü	Çalışanlar	65
	Ergonomi ve kas-iskelet hastalıklarından korunma eğitimi	Çalışanlar	30
	Hijyen eğitimi	Çalışanlar	18
	Çalışanların vücut kitle endekslerinin ölçülmesi	Çalışanlar	80
	Kan bağıışı kampanyası (2 kez)	Çalışanlar	61
	İlk yardım bilgilendirme eğitimi	Çalışanlar	22
	Tansiyon takibi ve kalp-damar hastalıklarına dair koruma bilinci oluşturma eğitimi	Çalışanlar	65
Niğde Fabrika	Tetanoz ve hepatit aşılamları	Çalışanlar	89
	Genel revir faaliyetleri	Çalışanlar, taşeron	618
	Metabolik hastalıklardan korunma: Kolesterol, trigliserit, kan şekeri ölçümü	Çalışanlar	15
	Ergonomi ve kas-iskelet hastalıklarından korunma eğitimi	Çalışanlar	51
	Genel kanser eğitimi	Çalışanlar	34
	Sigaranın zararları eğitimi	Çalışanlar	34
	Hijyen eğitimi (mutfak, lokal, çay ocağı)	Taşeron	9
	Çalışanların vücut kitle endekslerinin ölçülmesi	Çalışanlar	108
	Çalışanların demografik formlarının çıkartılması	Çalışanlar	108
	Kan bağıışı eğitimi	Çalışanlar, taşeron	112
	Kan bağıışı kampanyası (Şubat ve Aralık)	Çalışanlar, taşeron	126
	Organ bağıışı eğitimi	Çalışanlar, taşeron	112
	Organ bağıışı kampanyası	Çalışanlar, taşeron	33
Ankara Fabrika	Sigara bırakma: Tütün bağımlılığının önlenmesi kampanyası	Çalışanlar	10
	Mesleki eğitim modülü - makine bakım	Çalışanlar	4
	Mesleki eğitim modülü - üretim	Çalışanlar	6
Hazır Beton	İlk yardım eğitimi	Çalışanlar	9

I-Niğde Fabrika:

- 2012 yılı içerisinde alt işveren çalışanları için iş kazasından dolayı kayıp iş günü 0, kadrolu çalışanlar için 26'dır. Rutin denetim planının dışında da bireysel olarak denetimler yapılmakta tehlikeli durum ve davranışlar kontrol altına alınmaktadır. Bunun yanı sıra aylık olarak yapılan tertip düzen denetimleriyle de ortam dağınıklığından kaynaklanacak kazaların engellenmesine çalışılmaktadır.

- Ağır ve Tehlikeli İşlerde Çalışanların Mesleki Eğitimleri; Niğde Endüstri Meslek Lisesi Öğretmenleri desteğiyle tamamlanmış ve sertifikalandırılmıştır.

- Çalışan bilincini arttırmak için İSG - Çevre - Sağlık konularında eğitimler verilmiştir.

- Periyodik muayene ve aşılar tamamlanmış, meslek hastalığına rastlanmamıştır.

- Periyodik sağlık taramaları: Bu taramalar kapsamında kan tahlilleri, PA akciğer grafileri, Odio ve SFT testler, tüm Çimsa çalışanları ve alt işveren çalışanlarında tamamlanmıştır.

- İSG karne uygulaması geliştirilmiştir. Karne birincileri ödüllendirilmiştir.

J-Ankara Fabrika:

- Ağır ve Tehlikeli İşlerde Çalışanların Mesleki Eğitimleri; Elmadag'da bulunan Şehit Sertaç Uzun Mesleki ve Teknik Eğitim Merkezi Öğretmenleri desteğiyle tamamlanmış ve sertifikalandırılmıştır.

- Elektrik Bakım birimine bağlı 4 personelin EKAT (Elektrik Kuvvetli Akım Tesislerinde Çalışma Belgesi) sertifikaları teorik ve pratik eğitimler sonucunda alınmıştır

Yerel uygulamalar kapsamında ayrıca; Kayseri Fabrikamızda 'İşten Önce BEKİR', Ankara Fabrikamızda; 'Ayn İş Güvenlikçisi', Mersin Fabrikamızda 'Olmak isteyip de, örnek alabildiğin kadar iş güvenliği elde edersin' yaklaşımı ve

'İşletme ev sahipliği ilkesi' gibi uygulamalarla da çalışanlarımız, İSG'nin önemini içselleştirip, şirket kültürüne yaymaya devam etmektedirler.

K-Hazır Betonda İş Sağlığı ve Güvenliği (İSG) Yönetimi

Yeşil ve Güvenli Tesisler Projesi

Hazır beton operasyonlarımızda iş sağlığı ve güvenliği çalışmalarımıza 2008 yılında mevcut kazaları ölçmekle başlanmıştır. 2009 yılında İş Güvenliği, İşçi Sağlığı ve Çevre konularında bilinci daha da yükseltmek ve daha iyi çalışma koşulları yaratmak amacıyla Yeşil ve Güvenli Tesis projesi hayata geçirilmiştir. Öncelikle Yeşil ve Güvenli Tesis Proje Komitesi oluşturulmuş ve kazalarımız üçe ayrılarak (tesiste-trafikte-şantiyede) çalışmalara başlanmıştır; birincisi elverişsiz, emniyetsiz ortamlarla ilgili sorunları, ikincisi emniyetsiz davranışları çözmektir.

Bu çerçevede iş süreçlerimizde yaptığımız risk analizleri sonucunda bir denetim mekanizması kurulmasına karar verilmiştir. Tesislerimiz arasından, tesiste-trafikte ve şantiyede en güvenli ve çevreye en saygılı tesislerimizi ödüllendirmek amacıyla proje çalışanlarımıza bir yarışma formatında sunulmuştur. 2010 yılından itibaren tesislerimizin yılda üç kez üç kişilik bir denetim ekibi tarafından denetlenmesi 2012 yılında da sürdürülmüştür. Yarışmada değerlendirme sorularının %60'ını iş sağlığı ve güvenliği soruları oluşturmaktadır.

Çalışanların Becerilerinin Geliştirilmesi– Eğitimler

2012 yılı, değişim süreciyle ortaya çıkan gelişim ihtiyaçlarına odaklandığımız bir dönem oldu. Yurt içi satış ve tedarik zinciri yönetimi organizasyonlarımızdaki değişim, beraberinde bir takım yeni bilgi ve beceriler konusunda gelişim ihtiyacını beraberinde getirdi. Eğitim çalışmalarımızı da bu doğrultuda satış becerilerinin ve tedarik zinciri yönetimi uygulama yetkinliğini geliştirmek konusunda yoğunlaştırdık. Bu kapsamda gerçekleştirilen gelişim programlarına ilişkin bilgiler, takip eden başlıklarda özetlenmiştir:

Satış Becerileri Gelişim Programı

“Müşteri ve Pazar Odaklılık” yaklaşımı çerçevesinde oluşturulan kanal bazlı satış organizasyonunun etkin işleyişini arttırmak, müşteriyle etkileşimde bulunan tüm çalışanların, müşteri ilişkileri konularındaki yetkinliklerini geliştirmek amacıyla bir ‘Satış ve Müşteri İlişkileri Becerileri Gelişim Programı’ geliştirilmiştir. Satış ekipleri ve müşteriyle birebir temasta bulunan farklı fonksiyonlardan çalışanlar ve müşteri grupları bir araya getirilerek, eğitim ihtiyaçlarının hangi noktalarda ön plana çıktığı tespit edilmiş ve program kapsamında yer alan eğitimler bu doğrultuda belirlenip, hayata geçirilmiştir.

Program kapsamında yer alan eğitim başlıkları aşağıdaki şekildedir:

- Temel Satış Becerileri
- İlişkisel Satış becerileri
- Müşteri İlişkileri
- Müşteri İlişkileri ve Hizmette Kalite
- Planlama ve Organizasyon
- Satış Koçluğu

Satış kanal müdürlerinden mikser operatörlerine kadar, geniş bir yelpazede yer alan hedef kitleye yönelik, toplam 29 eğitimden oluşan bu program 2012 yılının ilk çeyreğinde hayata geçirilmiştir.

Satın Alma Gelişim Programı

2010 ve 2011 yıllarında yapmış olduğumuz analizler, satın alma faaliyetlerinin değer zinciri üzerinde ne denli kritik öneme sahip olduğunu ortaya koymuştur. Bu tespit doğrultusunda satın alma organizasyonu, tedarik zinciri yönetiminin bir parçası olarak, klasik satın alma yaklaşımından farklı, verimlilik ve etkinlik hedeflerimiz doğrultusunda kategorilere göre uzmanlaşmış, kullanıcılarla sürekli iş birliği ve etkileşim içinde proaktif olarak hareket eden bir yapı oluşturacak şekilde yeniden ele alınmıştır. Bu yeni yapının gerektirdiği donanıma sahip olmak, geçiş sürecini daha hızlı ve sağlıklı gerçekleştirebilmek, Çimsa’daki tüm satın alma faaliyetlerinin etkinliğini arttırmak, kurum olarak satın alma yetkinliğimizi geliştirmek amacıyla, Çimsa için özel olarak tasarlanmış bir Satın Alma Gelişim Programı arayışına yönelindi. Bu noktada satın alma konusunda dünyadaki en yetkin kurumlardan biri olan The Chartered Institute of Purchasing and Supply(CIPS-Satın Alma ve Tedarik Enstitüsü) ile bir araya gelinerek tamamen Çimsa’nın ihtiyaçlarına yönelik olarak tasarlanmış sınıf eğitimlerinin yanı sıra proje uygulamalarını da içeren, yaklaşık 1 yıl sürecek bir program oluşturuldu. Sadece satın alma fonksiyonu çalışanlarının değil, proje yönetimi, ticaret gibi satın alma süreçlerini aktif olarak yürüten fonksiyonlardan gelen katılımcılar da program kapsamında aşağıda tanımlanan eğitimlere dâhil oldular.

- Stratejik Satın Alma ve Kategori Yönetimi
- Satın Alma Fiyatı ve Maliyet Analizi
- Müzakere
- Tedarikçi Performansı ve İlişkileri

Söz konusu başlıklarda gerçekleşen eğitimlerin, bilgi düzeyinden iş sonuçlarına yansımaları amacıyla da projeler yürütüldü. Çimsa’nın ihtiyaçları ve satın alma konusundaki uluslararası literatür doğrultusunda tasarlanan ve satın alma süreçlerinde gerek kurumsal yetkinliğimizi gerekse çalışanların bireysel yetkinliklerini geliştirmelerine katkıda bulunan programın sertifika töreni Kasım ayında gerçekleştirilmiştir.

Çimento Üretim Teknolojisi Eğitimi

Çimsa Çimento Akademi kapsamında, Global Çimento Raporu’nun yayıncısı Cemnet eğitim birimi ile ortak Çimento Üretim Teknolojisi eğitimi tasarlandı.

Katılımcıların teknik bilgi ihtiyacının karşılanması ve gelişim alanlarının tespit edilmesi amaçlanan bu eğitimin etkinliği, eğitim öncesi – sonrası ve eğitim süresince yapılan değerlendirme testleri ile ölçümlendi. Buradan elde edilen sonuçların eğitim faaliyetlerinin devamında, veri olarak kullanılması hedeflenmektedir.

Değerlendirmeler doğrultusunda iç eğitimci olarak görev alacak olan çalışanların belirlenerek, eğitimin şirket içerisinde yaygınlaştırılması ve şirket içerisinde ortak dil kullanımının pekiştirilmesi hedeflenmektedir.

2012 yılında gerçekleştirilen bu iki gelişim programı dışında, 2011 yılında başlatılan Tedarik Zinciri

Becerileri Gelişim programının üçüncü adımını oluşturan becerilerin sahaya yayılımına yönelik eğitimler gerçekleştirildi.

Çimsa eğitim planının daimi kalemeleri arasında yer alan kalite sistemleri, iş sağlığı ve güvenliği, çevre, otomasyon, yalın altı sigma eğitimleri 2012 yılında da çalışmalarımız arasında yer aldılar. Daimi eğitimlerimiz arasına fabrikalarımızda gerçekleştirilen yabancı dil eğitimlerini de dâhil ettik. Eskişehir Fabrika’da başlatılan “Ağır ve Tehlikeli İşlerde Çalışanlara Yönelik Mesleki Eğitimler” diğer fabrikalarımızda da adım adım tamamlanmaktadır. 2013 yılındaki odağımız ise ekip lideri ve mavi yaka gelişim ihtiyaçları olacaktır.

Çimsa’da Sosyal Sorumluluk Çalışmaları

Gönüllülük Esaslı Çalışmalar

Çalışanlarının farklı alanlarda yürüttükleri ve spontan gelişen gönüllülük çalışmalarını kurumsal bir düzeye taşıma isteğimiz doğrultusunda, 2011 yılında fabrikalarımızdaki gönüllülük çalışmalarına liderlik yapacak çekirdek ekipler oluşturmaya başlandı. Öncelikli hedef kitle Çimsa çalışanlarının çocukları, eşleri ve fabrikalarının bulunduğu lokasyonlardaki bölge halkı olarak tanımlandı. Hem hangi alanlarda gönüllülük çalışmaları yapabileceklerini hem de gerçekleştirilecek bu çalışmalarda gönüllü

olarak destek verecek çalışanları belirlemek amacıyla anketler düzenlendi. Bu anketler sonucunda her bir lokasyonda yürütülecek olan gönüllülük çalışmaları ve bu çalışmalara liderlik edecek gönüllü ekiplerinin üyeleri belirlendi. Bu aşama sonrasında ise Türkiye’de özel sektörde gönüllülüğün, şirketlerin kurumsal kültürüne katkı sağlaması ve çalışanların hayatının bir parçası haline gelmesi için çalışan Özel Sektör Gönüllüler Derneği ile bir araya gelinerek, gönüllü ekiplere gönüllülük nedir sorusunun cevaplandırıldığı ve gönüllülük çalışmalarından örneklerin yer aldığı eğitimler gerçekleştirildi. Bu şekilde yola

çıkan 5 farklı fabrikadaki 5 gönüllü ekibi, Çimsa Çimento çalışanların ailelerinin ve bölge halkının sosyal ve kültürel gelişime yönelik ihtiyaçlarını belirleyerek, Türk Eğitim Gönüllüleri Vakfı, Kadın Emeğini Değerlendirme Vakfı gibi farklı sivil toplum kuruluşlarıyla yapılan iş birlikleri sonucu birbirinden anlamlı projelere imza attılar. Bu çalışmalarla iki yüzden fazla Çimsa gönüllüsü bin beş yüzün üzerinde kişiye ulaşmıştır.

Niğde Fabrika gönüllülerinden oluşan Takım Yıldızı ekibi çalışan eşlerinin katıldığı ebru kursu sonrası ortaya çıkan ebruları Niğde Valiliği'nin de desteğiyle sergileyerek, buradan elde edilen gelirle aldıkları 4 adet akülü, 1 adet tekerlekli sandalyeyi Niğde Sakatlar Derneği'ne bağışladı. Çalışanların, ailelerinin hatta iş ortaklarının da katılımıyla gerçekleştirilen kan bağışığı kampanyasında; 62 gönüllü kan bağışığı, 33 gönüllü de organ bağışığında bulundu. Fabrika yemekhanesindeki artık yemeklerin günlük olarak hayvan barınağına iletilmesi de ekibin yaptığı çalışmalardan sadece bir tanesi. İlk aşamada çalışan çocuklarının katılımıyla hayata geçen ve çocukların yaş gruplarına göre özel olarak tasarlanan yaz kampı bünyesindeki eğitimler, konusunda uzman eğitimciler tarafından verilmekte, etkinliklerde ise fabrika çalışanları gönüllü olarak yer almaktadırlar. Program, kampa katılan çocukların okul müfredatı dışındaki konularda bilgi edinmelerini ve farklı becerilerini geliştirmelerinin yanı sıra yeni spor dallarıyla tanışmaları ve spora olan yatkınlıklarını gözlenmesi amaçlanmaktadır. Yaz kampının önümüzdeki yıllarda çalışan çocuklarının yanı sıra Niğde'nin farklı bölgelerinden gelecek çocukların da katılımıyla devam etmesi öngörülmektedir. Kampa katılan çocuklar, kampın bugüne kadar yaşadıkları en güzel deneyim olduğunu ve daha uzun sürmesini istediklerini dile getirmektedir.

Mersin Fabrika gönüllülerinden oluşan Çığ ekibi, Türkiye Eğitim Gönüllüleri Vakfı'nın iş birliği ile 8-11 yaş arasındaki çalışan çocuklarına yönelik 16 hafta boyunca süren 'Kendime Yolculuk' programını başlattı. Programın amacı; çocukların ilgi alanlarını, farklı ve güçlü yanlarını keşfedip tanımalarını ve

böylece kendileriyle ilgili farkındalık kazanmalarını; bunlarla beraber beden dili, iletişim ve arkadaşlık kurma becerilerini geliştirmektir. Etkinliğe katılan çocukların aileleri çocuklarının kendilerini ifade etmelerinde ve sorumluluk duygularında olumlu değişikliklerin olduğunu belirttiler. Gönüllülerimiz, bu etkinliğin yanı sıra çalışan ailelerinin sağlıklı yaşam alışkanlıklarını edinmesi konusunda seminerler ve gençleri kariyer seçimi konusunda bilgilendirmek amacıyla, üniversite ve lise öğrencilerine yönelik kariyer günleri düzenlemişlerdir.

Kayseri Fabrika gönüllülerinden oluşan Gönülçelen ekibi ise odak noktasını aile içi iletişim olarak almış, bu konuda gerek çalışan eşlerine, gerekse fabrikaya komşu olan Ağırnas ve Bünyan halkına çalışanlar tarafından sahneye konan skeçlerle zenginleştirdikleri seminerler vermişlerdir. Seminerlerin, katılımcıların katkılarına açık olması ve skeçlerin günlük hayattan örnekler içermesi, seminere katılanlar tarafından beğeniyle karşılanmış ve seminerlerin devamının yapılması talep edilmiştir.

Eskişehir gönüllülerinden oluşan Nar Tanesi ekibi, fabrika genelinde oluşturduğu gönüllülük birimine destek olan çalışanlara "gönüllü kimliği" oluşturmuşlardır. Buradaki gönüllülerin de desteğiyle çalışan ailelerine yönelik ilk yardım, afet bilinçlendirme gibi eğitimler düzenlenmiş, 21 fabrika çalışanı Kızılay ile yapılan çalışma sonucu ilk yardım belgesi almışlar ve Kızılay gönüllüsü olmuşlardır. Ekip, sadece fabrika çalışanlarını gönüllülüğe teşvik etmekle kalmamış, çalışan çocuklarından oluşan gönüllü bir ekiple yaptığı drama çalışmaları sonucunda gerçekleştirilen temsilden elde edilen geliri çocuklara destek amacıyla çalışan bir kuruma bağışladı. Bu çalışma birçok çocuğun tiyatroyla ilk kez tanışmasına vesile olurken, bu çocukların emekleri sonucunda başka çocuklara katkıda bulunmalarına aracı olmuştur.

Çalışan eşlerinin el sanatları alanında beceri kazanması konusunda çalışan Ankara gönüllü ekibi Hanımeli, düzenlemiş olduğu el sanatları kursuna katılan, çalışan eşlerinin üretmiş olduğu ürünlerin pazarlanması konusunda da destekte bulunmuş,

anneleri eğitimlere katılan çocukların kültürel ve bilimsel aktivitelere katılım konusunda fabrika gönüllüleri rehberlik etmiştir. Çalışan eşlerinin el sanatları ürünlerinin üretiminin yanı sıra bunları pazarlanması ve girişimcilik konularında Kadın Emeğini değerlendirme Vakfı ile birlikte eğitim programı düzenlemiştir.

Çimsa gönüllü ekiplerinin hedefi; çalışmalarını önümüzdeki yıl da sürdürerek, çalışan aileleri dışında çevre halkına ulaşmak ve gönüllülük çalışmalarına daha fazla çalışanı dâhil etmektir.

Öğrenen Organizasyon Ekipleri			
Lokasyon	Ekip	Vizyon	Çalışmalar
Ankara	Hanımeli	Çalışanlarımızın eşlerinin gelirlerine katkı sağlamak amacıyla kendi imkanlarıyla da sürdürebilecekleri el sanatları öğretmek ve çocukların sosyal gelişimlerine destek olacak aktiviteler düzenlemek.	Çalışanlarımızın eşlerine yönelik kurdela, takı ve rölyef atölyeleri düzenlendi. Atölyede yapmış oldukları ürünleri satışa çıkardılar. Elde edilen gelirle, çocuklara yönelik aktiviteler düzenlendi. Kadın Emeğini Değerlendirme Vakfı 'nın iş birliği ile çalışan eşlerine yönelik "girişimcilik" eğitimi verildi. Kadınların toplumdaki ve ekonomideki yeri, toplumsal cinsiyet, liderlik, kadınların liderliğinin önemi, kişisel hedef ve vizyon, kooperatifleşme hakkında bilgi verildi. Bunun yanı sıra çalışanların çocuklarına "yaratıcı drama" dersi verildi.
Eskişehir	Nar Tanesi	Çalışanlarımızın ailelerine yönelik eğitim ve gelişim odaklı çalışmalar düzenlemek ve bu çalışmaların sürdürülebilirliği için gönüllü birimi oluşturmak.	Avrupa Birliği Komisyonu'ndan alınan hibe ile çalışanlarımız, çalışanlarımızın aileleri ve Anadolu Üniversitesi öğrencilerine yönelik ilk yardım, ev kazaları ve depresyon konusunda bilinçlendirme eğitimleri düzenlendi. Çalışanlarımızın çocuklarına drama dersi verildi. Çocukların rol aldığı gösteriden elde edilen gelir "Çocuk Esirgeme Kurumu" na bağışlandı.
Kayseri	Gönülçelen	Çalışanlarımızın eşlerine yönelik kişisel gelişimlerini desteklemek amacıyla bilinçlendirme çalışmaları yapmak ve çalışanlarımızın çocuklarına yönelik kültür ve sanat aktiviteleri düzenlemek.	Çalışanlarımızın ailelerine yönelik "Ev Kazaları ve Aile İçi İletişim" seminerleri düzenledik. Aile içi seminerini Kayseri'nin iki ilçesinde tüm halkın katılımına yönelik de gerçekleştirdik. Çalışanlarımızın çocukları için gitar ve drama kursu düzenledik.
Mersin	Çığ	Çalışanlarımızın eğitim gören çocuklarının kişisel gelişimlerini destekleyici sosyal aktiviteler düzenlemek.	Türk Eğitim Gönüllüleri Vakfı 'nın iş birliği ile çalışanlarımızın çocuklarına yönelik 16 hafta boyunca süren "Kendime Yolculuk" programı gerçekleştirildi. Programın amacı; çocukların ilgi alanlarını, farklı ve güçlü yanlarını keşfedip tanımalarını ve böylece kendileriyle ilgili farkındalık kazanmalarını; bunlarla beraber beden dili, iletişim ve arkadaşlık kurma becerilerini geliştirmektir. Çalışanlarımızın ailelerine yönelik uzman bir diyetisyen tarafından "Okul Çağında Sağlıklı Beslenme" ile ilgili bir seminer düzenlendi. Çalışanlarımızın çocuklarına yönelik meslek tanıtımlarını amaçlayan "Babamın İşi" çalışması ve aynı amaçla Mersin Üniversite öğrencilerine yönelik "Kariyer Günleri" etkinlikleri düzenlendi.
Niğde	Takımyıldızı	Çalışanlarımızın ve ailelerinin kişisel gelişimlerine destek olmak.	Çalışanlarımızın eşlerine yönelik ebru kursu düzenledik. Yapılan ebruların satışından elde edilen gelirle "Sakatlar Derneği" ne 4 adet akülü ve 1 adet tekerlekli sandalye bağışladık. Çevre bilinci, ev kazaları ve kanser ile ilgili bilinçlendirme eğitimleri düzenledik. Kan bağışığı ve organ bağışığı hakkında bilgilendirme yaptıktan sonra Kızılay'a çalışanlarımız kan ve organ bağışığında bulundu. Uzman bir pedagog tarafından çalışanlarımızın çocuklarının yaş gruplarına göre bir yaz kampı programı tasarlandı. Bu program ile çocukların okul müfredatı dışındaki konularda bilgi edinmelerini ve farklı becerilerini geliştirmelerinin yanı sıra sportif faaliyetlerle yeni spor dallarıyla tanışmaları ve spora olan yatkınlıklarını gözlemleme amaçlandı. Programa 7 ile 14 yaş arasında toplam 92 çocuk katıldı.

Ekonomik Performansımız				
	Birim	2011	2012	GRI
Yaratılan Ekonomik Değer (Net Satışlar)	Milyon TL	765.75	805.58	EC1
Paydaşlara Dağıtılan Ekonomik Değer				
İşletme Giderleri [Satılan Malın Maliyeti (Amortisman ve Personel Giderleri Hariç), Genel Yönetim Giderleri, Stratejik Olmayan Yatırımlar, Telif Hakları, vb.]	Milyon TL	513.04	525.01	EC1
Devlete Sağlanan Fayda (Vergiler vb.)	Milyon TL	61.60	70.74	EC1
Yatırımcı ve Hissedarlara Sağlanan Faydalar (Temettü vb.)	Milyon TL	94.83	106.72	EC1
Finans Kuruluşlarına Sağlanan Faydalar (Faizler vb.)	Milyon TL	15.91	34.31	EC1
Çalışanlara Sağlanan Faydalar (Maaşlar vb.)	Milyon TL	55.97	57.17	EC1
Topluma Sağlanan Faydalar (Bağış vb.)	Milyon TL	1.45	0.28	EC1
Toplam		742.80	794.22	
Yaratılan Ekonomik Değer (-) Paydaşlara Dağıtılan Ekonomik Değer	Milyon TL	38.86	45.67	
Devletten Alınan Finansal Yardımlar				
Vergi İndirimleri (AR-GE İndirimleri + İhracat Götürü Giderleri)	Milyon TL	0.93	0.82	EC4
Çalışanlara Sağlanan Diğer Faydalar				
Çimsa'nın Çalışanlar Adına Bireysel Emeklilik Sistemine (BES) Yaptığı Katkı	Milyon TL	0.30	0.34	EC3
BES Sistemine Katılan Toplam Çalışan Sayısı	Kişi	154	165	EC3

Sosyal Performansımız								
	Birim	2007	2008	2009	2010	2011	2012	GRI
İş Sağlığı ve İş Güvenliği Eğitimleri								
Çimsa Çalışanları								
Toplam Verilen İSG Eğitimi	Saat/Yıl	m.d	992.67	568.58	670.29	11.859	12500	LA10
Çimsa Alt İş Verenleri								
Toplam Verilen İSG Eğitimi	Saat/Yıl	m.d	310	222	409.84	7681	8250	LA10
İş Etiği Eğitimleri								
Çimsa Çalışanları								
Etik Eğitimi Verilen Yöneticiler	Yüzde	100	100	100	100	100	100	SO3
Etik Eğitimi Verilen Çalışanlar	Saat/Yıl	100	100	100	100	100	100	SO3
Çalışan Başına Etik Eğitim		1	1	1	1	1	1	SO3
Genel Eğitimler (Kişisel ve Kariyer Gelişimi)								
Çimsa Çalışanları								
Çalışan Başına Ortalama Eğitim	Saat/Yıl	m.d	13.37	12.41	11.3	23.66	18.57	LA10
Personel Devir Oranları								
Konsolide (İşe Alım + İşten Çıkış)*								
Kapsam İçi	Yüzde	%24.2	%8.8	%3.2	%7.5	%6.2	%4.4	LA2
Kapsam Dışı	Yüzde	%24.9	%17.7	%8.9	%11.0	%14.0	%7.9	LA2
Toplam	Yüzde	%26.8	%14.1	%6.6	%9.1	%9.5	%5.9	LA2

m.d. = mevcut değil

* ((Toplam işe alınan kişi + toplam işten ayrılan kişi / 2) (Yılbaşındaki kişi sayısı) /2))

Sosyal Performansımız (Devamı)								
İş Gücü Verileri								
Toplam Çalışan	Birim	2007	2008	2009	2010	2011	2012	GRI
Beyaz Yaka Çalışanlar	Kişi	375	403	430	425	423	445	LA1
Mavi Yaka Çalışanlar	Kişi	531	555	555	573	580	558	LA1
Alt İş Verenlerin Çalışanları**	Kişi	290	298	305	389	389	348	LA1
Sözleşmeli Çalışan Çimsa Personeli								
Belirsiz Süreli Sözleşmeli Çalışanlar	Kişi	906	958	965	998	1000	1001	LA1
Geçici Sözleşme ile Çalışanlar	Kişi	0	0	0	0	3	2	LA1
Tam Zamanlı Çalışanlar	Kişi	906	958	965	998	1003	1003	LA1
Yarı Zamanlı Çalışanlar	Kişi	0	0	0	0	0	0	LA1
Cinsiyet								
Erkek	Kişi	868	920	925	57	959	956	LA13
Kadın	Kişi	38	38	40	41	44	47	LA13
Yaş								
20-29 Yaş Arası	Kişi	240	269	250	244	227	150	LA13
30-39 Yaş Arası	Kişi	396	432	448	456	483	514	LA13
40-49 Yaş Arası	Kişi	232	221	235	260	253	297	LA13
50-60 Yaş Arası	Kişi	38	36	32	38	40	42	LA13
Azınlık Grubu Çalışanları***								
Pozisyon								
Üst Yönetim	Kişi	12	15	15	12	13	12	LA13
Orta Kademe Yöneticiler	Kişi	27	30	33	35	38	34	LA13
İlk kademe Yöneticiler	Kişi	64	64	65	58	87	39	LA13
Uzman/Mühendis	Kişi	92	91	89	92	69	118	LA13
Diğer Beyaz Yakalı Personel	Kişi	180	203	228	228	216	242	LA13
Mavi Yakalı Personel	Kişi	531	555	535	573	580	558	LA13

**Sadece Çimento fabrikalarında 4857 sayılı İş Kanunu 3. maddesi kapsamında "alt işveren firması" statüsündeki şirketlerin çalışanlarını içermektedir.

***Lozan Barış Antlaşması'nda azınlık; Müslüman olmayanlar olarak belirlenmiştir. Tüm azınlıklar Türk uyruklu kabul edilmiş ve hiçbir şekilde ayrıcalık tanınmayacağı belirtilmiştir. Antlaşmanın 40. maddesinde şu hüküm yer almıştır: "Müslüman olmayan azınlıklara mensup Türk uyruklu, hem hukuk bakımından hem de uygulamada, öteki Türk uyruklarıyla aynı işlemlerden ve aynı güvencelerden yararlanacaklardır. Özellikle, giderlerini kendileri ödemek üzere, her türlü hayır kurumlarıyla, dinsel ve sosyal kurumlar, her türlü okullar ve buna benzer öğretim ve eğitim kurumları kurmak, yönetmek ve denetlemek ve buralarda kendi dillerini serbestçe kullanmak ve dinsel ayinlerini serbestçe yapma konularında eşit hakka sahip olacaklardır." Bu kapsamda, kişiye özel bilgilerin korunması/gizliliği ve Lozan antlaşması hükümleri kapsamında azınlık bilgisinin verilmesini tercih etmiyoruz.

Personel Sayıları Dağılımı(31.12.2012) (Yaş Gruplarına Göre)							
Bölgesel Dağılım	20-25 yaş	26-30 yaş	31-35 yaş	36-40 yaş	41-45 yaş	46-50 yaş	50 yaş üstü
Genel Müdürlük (İstanbul)	1	9	14	7	9	1	5
Mersin Fabrika	2	53	76	104	65	52	13
Eskişehir Fabrika	9	38	57	41	29	14	5
Kayseri Fabrika	3	16	39	31	17	11	1
Niğde Fabrika	1	19	26	31	19	12	5
Ankara Fabrika		1	13	7	3		2
Hazır Beton	4	33	47	19	12	10	1
Agrega		2	2	2	1	1	
Terminal			1	1	3	1	2
Toplam	20	171	275	243	158	102	34

Sosyal Performansımız (Devamı)								
İş Gücü Verileri								
Personel Sayıları Dağılımı(31.12.2012) (Cinsiyet ve Pozisyona Göre)								
Bölgesel Dağılım	Toplam	Erkek	Kadın	Üst Yönetim	Yönetim (Müdür)	Süpervisör (Şef/Uzman)	Memur/ Teknisyen	Mavi Yaka
Genel Müdürlük (İstanbul)	46	25	21	7	7	29	3	0
Mersin Fabrika	365	356	9	1	10	51	69	234
Eskişehir Fabrika	193	189	4	1	4	16	27	145
Kayseri Fabrika	118	113	5	1	1	13	22	81
Niğde Fabrika	113	110	3	1	1	13	22	81
Ankara Fabrika	26	24	2	1	1	6	1	17
Hazır Beton	126	123	3		4	27	95	
Agrega	8	8	0		1	1	6	
Terminal	8	8	0		5	2	1	
Toplam	1003	956	47	12	34	155	244	558

İşe Alınan Personel: 60 kişi			İşten Ayrılan Personel: 59 kişi		
Bölgesel Dağılım	Sayı	Oran	Bölgesel Dağılım	Sayı	Oran
Genel Müdürlük (İstanbul)	7	%12	Genel Müdürlük (İstanbul)	6	%10
Mersin Fabrika	14	%23	Mersin Fabrika	20	%34
Eskişehir Fabrika	16	%27	Eskişehir Fabrika	9	%15
Kayseri Fabrika	3	%5	Kayseri Fabrika	5	%8
Niğde Fabrika	11	%18	Niğde Fabrika	12	%20
Ankara Fabrika	0	%0	Ankara Fabrika	2	%3
Hazır Beton	9	%15	Hazır Beton	4	%7
Agrega	0	%0	Agrega	0	%0
Terminal	0	%0	Terminal	1	%2

İşe Alınan Personel: 60 kişi			İşten Ayrılan Personel: 59 kişi		
Cinsiyet ve Yaşa Göre Dağılım	Sayı	Oran	Cinsiyet ve Yaşa Göre Dağılım	Sayı	Oran
Kadın Çalışan Sayısı	6	%10	Kadın Çalışan Sayısı	3	%5
Erkek Çalışan Sayısı	54	%90	Erkek Çalışan Sayısı	56	%95
20-25 Yaş Grubu	10	%17	20-25 Yaş Grubu	3	%5
26-30 Yaş Grubu	24	%40	26-30 Yaş Grubu	10	%17
31-35 Yaş Grubu	19	%32	31-35 Yaş Grubu	7	%12
36-40 Yaş Grubu	5	%8	36-40 Yaş Grubu	5	%8
41-45 Yaş Grubu	2	%4	41-45 Yaş Grubu	3	%5
45-50 Yaş Grubu	0	%0	45-50 Yaş Grubu	17	%29
50 Yaş ve Üstü	0	%0	50 Yaş ve Üstü	14	%24
Genel Çalışan Sayısına Oranı	%6.0		Genel Çalışan Sayısına Oranı	%5.9	

Rapor Dönemi Verileri		
	Adet	Oran
Rapor Döneminde Doğum İznine Ayrılan Çalışanların Sayısı	3	%6
Rapor Döneminde Doğum İzninden Dönen Çalışanların Sayısı	1	%2
Doğum İzninden Dönüp 12 Ay Geçmiş ve Raporlama Döneminde Çalışmaya Halen Devam Eden Personel Sayısı ve Doğum İzninden Dönen Toplam Personele Oranı	0	%0

Çevresel Performansımız								
	Birim	2007	2008	2009	2010	2011	2012	GRI
Gri Çimento Üretimi	Ton	3.759.807	3.996.003	4.263.330	4.414.620	4.543.044	4.715.042	EN 1
Beyaz Çimento Üretimi	Ton	922.811	932.821	876.670	964.915	965.926	902.293	EN 1
Agrega Üretim Miktarı	Ton	501.928	365.617	755.508	1.296.327	3.300.000	2.436.000	EN 1
Hazır Beton Üretim Miktarı	M³	1.016.032	1.551.290	1.632.802	1.825.948	1.974.256	2.665.546	EN 1
Malzemeler								
Gri Çimento								
¹ Gri Çimento Klinkeri Doğal Hammadde Miktarı	Ton	4.005.427	4.886.679	5.159.220	5.263.666	5.699.371	5.980.292	EN 1
Üretilen Klinker	Ton	2.733.595	3.501.615	3.581.763	3.594.748	3.984.355	3.946.950	EN 1
Alternatif Hammadde	Ton	165.253	84.195	50.337	64.681	114.452	180.581	EN 1
Geleneksel Fosil Yakıtlar	Ton	305.103	404.136	390.514	389.879	430.180	404.446	EN 1
Alternatif Yakıtlar	Ton	5.551	7.679	11.043	14.650	23.998	43.099	EN 1
Beyaz Çimento								
¹ Klinker Doğal Hammadde Miktarı	Ton	684.564	828.889	756.791	858.562	914.664	1.064.718	EN 1
Üretilen Klinker	Ton	1.076.315	996.481	846.219	997.589	875.929	895.923	EN 1
Alternatif Hammadde	Ton	52.052	47.430	41.604	22.190	49.465	85.454	EN 1
Geleneksel Fosil Yakıtlar	Ton	149.000	137.000	117.000	138.236	122.027	115.402	EN 1
Agrega								
Toplam Doğal Hammadde (Kalker)	Ton	602.314	438.740	906.610	1.555.592	2.795.000	2.700.000	EN 1
Hazır Beton								
Alternatif Hammadde (Uçucu Kül)	Ton	26.406	81.640	77.543	78.614	52.530	61.815	EN 1
Girdi Olarak Kullanılan Geri Dönüştürülmüş Malzemelerin Oranı								
Gri Çimento		2007	2008	2009	2010	2011	2012	
Alternatif Hammadde Kullanım Oranı	Yüzde	3,28	1,30	0,76	1,01	1,63	2,47	EN 2
Klinker/Çimento Oranı	Yüzde	79,1	80,4	81,6	82,1	81,3	80,5	EN 2
Beyaz Çimento								
Alternatif Hammadde Kullanım Oranı	Yüzde	2,92	2,85	2,95	1,34	3,42	4,77	EN 2

Çevresel Performansımız (Devamı)								
	Birim	2007	2008	2009	2010	2011	2012	GRI
Enerji								
Doğrudan Enerji Tüketimi								
Gri Çimento								
Toplam Termik Enerji Tüketimi	TJ	9.347	12.004	12.054	11.833	13.113	13.217	EN 3
Spesifik Termik Enerji Tüketimi	MJ/klinker	3.420	3.410	3.367	3.292	3.293	3.292	EN 3
Beyaz Çimento		2007	2008	2009	2010	2011	2012	
Toplam Termik Enerji Tüketimi	TJ	5.050	4.648	3.966	4.683	4.743	4.723	EN 3
Dolaylı Enerji Tüketimi								
Çimento								
² Elektrik Tüketimi	TJ/Y	1.732	1.949	1.902	1.986	2.090	2.056	EN 4
Hazır Beton		2007	2008	2009	2010	2011	2012	
Elektrik Tüketimi	TJ/Y	7,0	11,2	11,3	13,3	12,7	15,9	EN 4
Agrega		2007	2008	2009	2010	2011	2012	
Elektrik Tüketimi	TJ/Y	4,5	2,9	6,1	9,5	20,2	16,4	EN 4
Tasarruf Edilen Enerji								
³ Alternatif Yakıt Kullanım Oranı	Yüzde	0,01	0,33	2,65	3,36	4,60	7,50	EN 2&5
Su Yönetimi								
Kaynağına Göre Toplam Su Çekimi								
Çimento								
⁴ Yer Altı Suyu	M³/Y	-	-	-	-	-	480.553	EN 8
Hazır Beton								
Yer Altı Suyu	M³/Y	-	-	-	-	-	666.387	EN 8
Agrega								
Yer Altı Suyu	M³/Y	-	-	-	-	-	5.700	EN 8
Emisyonlar								
Sera Gazı Emisyonları								
Çimento								
Toplam Brüt Doğrudan CO ₂ Emisyonu	Milyon Ton/Y	3,5	4,1	4,0	4,1	4,3	4,3	EN 16
Gri Çimento Spesifik CO ₂ Emisyonu	Kg CO ₂ /Ton Çimentomsu	691	709	706	699	711	701	EN 16
NOx, SOx, Toz ve Diğer Hava Emisyonları								
Çimento								
Toplam Toz Emisyonu	Ton/Y	252	177	184	207	128	108	EN20
Spesifik Toz Emisyonu	G/T Klinker	61	36	37	47	25	25	EN 20
Öğütme ve Paketleme		2007	2008	2009	2010	2011	2012	
⁵ Toplam Toz Emisyonu	G/T Çimento	-	2,34	-	3,25	-	3,88	EN 20
Hazır Beton		2007	2008	2009	2010	2011	2012	
⁶ Havada Asılı Toz Emisyonu	Mg/Nm ³			1,21		-	1,47	EN 20

Çevresel Performansımız (Devamı)								
	Birim	2007	2008	2009	2010	2011	2012	GRI
Çimento								
Toplam NOx Emisyonu	Ton/Y	6008	6232	8635	7259	7417	5368	EN 20
Spesifik NOx Emisyonu	G/T Klinker	1442	1451	1731	1659	1459	1227	EN 20
Toplam Ağır Metal	Ton/Y	0,021	0,005	0,009	0,09	0,1	0,07	EN 20
Spesifik Ağır Metal	G/T Klinker	0,006	0,001	0,002	0,02	0,02	0,02	EN 20
Toplam Uçucu Organik Bileşikler	Ton/Y	155	324	270	208	135	125	EN 20
Spesifik Uçucu Organik Bileşikler	G/T Klinker	44	91	62	47	31	29	EN 20
Toplam Dioksin/Furan	G/Y	0,052	0,096	0,284	0,106	0,076	0,125	EN 20
Spesifik Dioksin/Furan	µg/Kg Klinker	0,015	0,027	0,065	0,024	0,017	0,028	EN 20
Toplam HCl	Ton/Y	15	17	21	8	2	2	EN 20
Spesifik HCl	G/T Klinker	5	5	5	2	1	1	EN 20
Toplam HF	Ton/Y	2	3	4	4	2	2	EN 20
Spesifik HF	G/T Klinker	0,5	0,7	0,9	1,0	0,5	0,5	EN 20
Atıklar								
Çimento								
Tehlikeli Atık	Ton/Y	71	125	131	77	91	186	EN 22-24
Tehlikesiz Atık								
Geri Dönüştürülen Atık	Ton/Y	531	433	469	544	323	1200	EN 22
Evsel Atık	Ton/Y	64	87	70	116	226	238	EN 22
⁷Kategorilere Göre Ambalajlı ve Dökme Satılan Çimento Yüzdesi								
Gri Çimento								
Dökme	Yüzde					76,1	80,6	EN 27
Ambalajlı	Yüzde					23,9	19,4	EN 27
Beyaz Çimento								
Dökme	Yüzde					48,7	43,7	EN 27
Ambalajlı	Yüzde					51,3	56,3	EN 27
Geri Kazanılan Ambalaj Oranı	Yüzde					40	40	EN 27
Genel								
Çimento								
Çevre Koruma Faaliyetleri Harcamaları	Milyon TL	11,1	3,1	2,4	17,3	61,2	22,14	EN 30
Hazır Beton								
Çevre Koruma Faaliyetleri Harcamaları	Milyon TL	0,11	0,06	0,37	0,46	0,64	5,33	EN 30
Agrega								
Çevre Koruma Faaliyetleri Harcamaları	Milyon TL	0,05	0,03	0,13	0,20	0,29	1,01	EN 30

- 1: Klinker üretimi için Çimsa tarafından ocaklardan çıkarılan toplam doğal hammadde miktarıdır.
2: Gri çimento, beyaz çimento ve öğütme tesisleri bilgileri dâhildir.
3: Kalorifik olarak hesaplanmıştır.
4: Çimsa Mersin fabrikamız bu seneki raporlama döneminde toplam çekilen su miktarına dâhil edilmemiştir.
5: Önceki senelerde verilen toplam toz miktarı, bu raporlama döneminde, yalnızca 'değirmen bacası toz emisyonu' miktarı olarak verilmiş olup, önceki yıllar da bu duruma göre yeniden hesaplanmıştır.
6: 2007-2009 yılları arasında verilen periyodik havada asılı toz miktarı ölçümleri 27 tesis ortalaması, 2012 yılında verilen değerimiz 17 tesis ortalamasıdır.
7: Değerler otomatik olarak SAP sisteminden alınmaktadır.

Profil Açıklamaları			
GRI	Strateji ve Analiz	Referans & Açıklamalar	Raporlama
1.1.	Üst yönetimin beyanı	Sayfa 04-05, 14-22	Tam
1.2.	Önemli etkiler, risk ve fırsatlar	Sayfa 13-19, 28-29, 31-32, 33-54, 55-67	Tam
GRI	Organizasyonel Profil	Referans & Açıklamalar	Raporlama
2.1.	Şirketin adı	Çimsa Çimento San. ve Tic. A.Ş.	Tam
2.2.	Temel markalar, ürünler ve/veya hizmetler	Sayfa 6-8 kurumsal profil Sayfa 20-33 2012 faaliyet raporu	Tam
2.3.	Operasyonel yapı	Sayfa 6-7 kurumsal profil, sayfa 24-25 2012 faaliyet raporu- CIMSA Cementos Espana S.A.U (İspanya), CSN Cement Sales North GmbH (Almanya - %50 ortaklık), CIMSAROM Marketing Distributie S.R.L. (Romanya), CIMSA-RUS Cement Trading Company Limited (Rusya), CIMSA Adriatico SRL (İtalya - %60 ortaklık) CIMSA Cement Free Zone Ltd. (Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti) Afyon Çimento San.T.A.Ş. (%51 ortaklık)	Tam
2.4.	Genel merkezin yeri	Kısıklı Cad. No:4 Sarkuysan - Ak İş Merkezi S-Blok Altunizade/İSTANBUL	Tam
2.5.	Faaliyet gösterdiği ülkeler	Sayfa 7 kurumsal profil	Tam
2.6.	Mülkiyetin niteliği ve hukuki formu	Sayfa 6-7 kurumsal profil, www.cimsa.com.tr	Tam
2.7.	Hizmet verilen pazarlar	Sayfa 6-7 kurumsal profil	Tam
2.8.	Şirketin ölçeği	Sayfa 6-8 kurumsal profil, sayfa 69 işgücü verileri	Tam
2.9.	Yapı veya mülkiyet ile ilgili önemli değişiklikler	31.05.2012 tarihinde Afyon Çimento Sanayi T.A.Ş. şirketinin hisselerinin %51'i İtalcementi şirketinden satın alındı. Aralık 2012'de Denizli Üçler Hazır Beton Tesisi ve Agregat Operasyonları satın alınmıştır.	Tam
2.10.	Ödüller	Sayfa 83	Tam
GRI	Rapor Parametreleri	Referans & Açıklamalar	Raporlama
3.1.	Raporlama dönemi	Sayfa 1 rapor hakkında	Tam
3.2.	Bir önceki rapor tarihi	2011	Tam
3.3.	Raporlama frekansı	Sayfa 1	Tam
3.4.	İletişim bilgileri	Arka kapak	Tam
3.5.	Rapor içeriği tanımlama süreci	Sayfa 1, 15, 23-27	Tam
3.6.	Raporun içerik sınırı	Sayfa 1	Tam
3.7.	Raporun kapsamı ve kısıtlamaları	Sayfa 1	Tam
3.8.	Ortak girişimler ve diğer yan kuruluşların raporlanması	Sayfa 1	Tam
3.9.	Veri ölçüm teknikleri ve hesaplama temelleri	Sayfa 84	Tam
3.10.	Daha önceki raporlarda tekrarlanan açıklamalar	Yönetim yaklaşımı açıklamaları ve önemli etkiler.	Tam
3.11.	Önceki raporlama dönemine kıyasla raporun kapsam, sınır veya uygulanan ölçüm yöntemlerindeki önemli değişiklikler	Önemli bir değişiklik yoktur.	Tam
3.12.	GRI içerik tablosu	GRI içerik tablosu 74-82 sayfaları arasında verilmiştir.	Tam
3.13.	Teminat	Sayfa 86	Tam

Profil Açıklamaları			
GRI	Strateji ve Analiz	Referans & Açıklamalar	Raporlama
4.1.	Organizasyonun yönetim yapısı	Sayfa 14, 20-22, Sayfa 43 2012 faaliyet raporu-kurumsal yönetim uyum raporu	Tam
4.2.	Yönetim kurulu başkanı	Sabancı Holding Çimento Grubu Başkanı Mehmet Göçmen, aynı zamanda Çimsa Yönetim Kurulu Başkanı'dır. Bu uygulamanın temel nedeni Sn. Göçmen'in Sabancı Holding ve çimento sektöründeki uzun soluklu tecrübesidir. Yönetim kurulu, şirketi yöneten genel müdür ve üst yönetime danışmalık yapar. Gerçek anlamda en üst düzeyde icracı genel müdürdür.	Tam
4.3.	Yönetim kurulundaki bağımsız üye sayısı	Çimsa Yönetim Kurulu'nda iki bağımsız üye mevcuttur. Ancak yönetim kurulu üyelerinin şirket yönetiminde icracı sıfatı yoktur. Şirket performansından ve yönetim kurulu ve icra komitesi tarafından alınan kararların icraatından şirket üst yönetimi sorumludur.	Tam
4.4.	Hissedar ve çalışanların yönetime katılımını sağlayan mekanizmalar	Hissedarlar: Türk Ticaret Kanunu kapsamında, yılda bir kez genel kurul yapılmaktadır. Azınlık hissedarlarında davetli olduğu bu toplantı tüm hissedarlara talep ve fikirlerini yüzyüze paylaşma fırsatı tanımaktadır. Mali işler fonksiyonuna bağlı hissedarların, fikir, öneri ve taleplerini mektup ya da randevu talebi ile doğrudan şirkete iletebilecekleri iki yetkili mevcuttur. Çimsa tarafından yılda bir kez, önceki yıl sonuçları açıklandıktan sonraki bir ay içinde analist ve yatırımcılara özel toplantı düzenlenir. Her çeyrek sonuçları açıklandığında da tüm pay sahiplerine elektronik mesaj ile son durum özeti gönderilir. Şirket talep üzerine yatırımcılar ve analistleri ile şirket sonuçlarının açıklandığı, sorulara cevap verildiği üst düzey katılım ile bilgi paylaşılır. Sayfa: 25	Tam
4.5.	Üst yönetime yönelik tazminat uygulamaları ile organizasyonun sürdürülebilirlik performansı arasındaki bağlantı	Mevzuat gereği 24 Nisan 2012 tarihli Genel Kurul toplantısında, yönetim kurulu üyelerine görev süresi boyunca 3.000 TL / ay brüt ücret verilmesine karar verilmiş olup, ücret performans ilişkisi söz konusu değildir. İcra komitesini oluşturan üst yönetime yönelik ücretlendirme ve bonus sistemi ise şirketin sürdürülebilirlik performansını ve bireysel performansları ile doğrudan bağlantılıdır.	Tam
4.6.	Çıkar çatışmalarını engelleyici süreçler	Yönetim kurulu üyelerinin hiçbirisi şirket ortağı değildir. Buna rağmen kendilerine SPK'ya (Sermaye Piyasası Kurulu) uygun içsel bilgiyi korumayı ve çıkar çatışmalarını engellemeyi hedefleyen yazılı bilgilendirmeler yapılır. Bu bilgilendirmenin içeriğine yönelik olarak SPK, Borsa İstanbul ve Sabancı Etik Kurulu gerekli takipleri yapar. Bağımsız denetleme şirketine ek olarak Türk Ticaret Kanunu kapsamında şirket içinde iki denetçi görev yapmaktadır.	Tam
4.7.	Ekonomik, çevresel ve sosyal konularda organizasyonun stratejisini yönlendiren uzmanların nitelikleri	Yönetim kurulu ve icra komitesi üyelerinin Sabancı Holding stratejik liderlik modeli kapsamında belirlenmiş yetkinlik tanı ve seviyeleri vardır. Bu pozisyonlardaki kişiler bu yetkinliklere göre her yıl performans değerlendirmesi sistemi içerisinde değerlendirilmektedirler. Yönetim kurulu üyeleri ana hissedar tarafından ve özel uzmanlıklara sahip bir portföyden seçilir. Yönetim kurulu üyelerinin uzmanlıklarına dair bilgiler 2012 faaliyet raporumuzun 12. ve 13. sayfalarında mevcuttur.	Tam
4.8.	Organizasyonun ekonomik, çevresel ve sosyal performansına yönelik misyonu, değerleri, davranış kuralları ve prensipleri	Çimsa'da Sabancı Holding etik standartları (SA Etik) uygulanmaktadır. Vizyon ve misyonumuza yönelik açıklamalar sayfa 12-14' de yer almaktadır. Yönetim kurulu başkanı aynı zamanda Türkiye Kurumsal Yönetim Derneği (TKYD) Başkanlığı görevini de yürütmektedir. WBCSD'nin çimento sürdürülebilirlik inisiyatifi ÇİMSA yönetimi tarafından takip edilmektedir.	Tam
4.9.	Sürdürülebilirlik performansı ve ilgili risklerin yönetim kurulu tarafından gözetimi	Sayfa 13-15 vizyon ve strateji	Tam
4.10.	Yönetim kurulunun kendi sürdürülebilirlik performansını değerlendirmesi	Çimsa Yönetim Kurulu'nun sürdürülebilirlik performansı, Çimsa'nın yıllık kurumsal performansı dikkate alınarak, Sabancı Holding Yönetim Kurulu nezdinde değerlendirilmektedir.	Tam

GRI	Yönetişim & Taahhütler	Referans & Açıklamalar	Raporlama
4.11.	İhtiyatlılık yaklaşımı	Sayfa 12-13, 28-29, 31-32, 35-36, 37-54	
4.12.	Organizasyonun temel aldığı harici ekonomik, çevresel ve sosyal etkiler	Çimsa, CEMBUREAU - Avrupa Çimento Birliği'nin üyesi olan TÇMB'nin ve ERMCO - Avrupa Hazır Beton Birliği'nin üyesi olan THBB - Türkiye Hazır Beton Birliği'nin aktif üyesidir. (Sayfa 65-67)	Tam
4.13.	Birlik ve dernek üyeleri	Sayfa 83-84	Tam
4.14.	Organizasyonun paydaş grupları	Sayfa 23-27 - Öncelikli paydaşlarımız	Tam
4.15.	Paydaşların tanımlanma ve seçim temeli	Sayfa 23-27 - Öncelikli paydaşlarımız	Tam
4.16.	Paydaşlarla iletişim yaklaşımı	Sayfa 23-27	Tam
4.17.	Paydaş iletişim sonucu ortaya çıkan önemli konular	Sayfa 15, 23-27	Tam

Yönetim Yaklaşımı Açıklamaları			
GRI G3.1	Tanım	Referans & Açıklamalar	Raporlama
Ekonomi unsurları	Ekonomik performans	Sayfa 28, 31-32, 55-56, 68	Tam
	Piyasadaki konum	Sayfa 4-5, 28, 31-32, 77	Tam
	Dolaylı ekonomik etkiler	Sayfa 31-32, 77	Tam
İş gücü uygulamaları unsurları	İstihdam ^{COMM}	Sayfa 6	Tam
	İş gücü/yönetim ilişkileri ^{COMM}	Sayfa 6	Tam
	İş sağlığı ve güvenliği ^{COMM}	Sayfa 57- 64	Tam
	Eğitim ve öğretim	Sayfa 64-67	Tam
	Çeşitlilik ve fırsat eşitliği	Sayfa 56	Tam
	Kadın ve erkek için eşit ücretlendirme	Sayfa 56	Tam
İnsan hakları unsurları	Yatırım ve satın alma uygulamaları	Sayfa 55- 56	Tam
	Ayrımcılık yapmama	Sayfa 56-57	Tam
	Örgütlenme özgürlüğü ve toplu sözleşme	Sayfa 56-57	Tam
	Çocuk işçi	Sayfa 56-57	Tam
	Zorla veya zorunlu tutarak çalıştırma	Sayfa 56-57	Tam
	Güvenlik uygulamaları	Sayfa 56-57	Tam
	Yerli halkın hakları ^{COMM}	Sayfa 26	Tam
	Değerlendirme	Etik kurallarımıza referans vermektedir.	Raporlanmadı
Toplum unsurları	İyileştirme	Etik kurallarımıza referans vermektedir.	Raporlanmadı
	Yerel halk	Sayfa 26	Tam
	Zanaat ve küçük ölçekli madencilik	Sayfa 48, 49	Tam
	Yeniden Yerleşim	Sayfa 81, MM09	Tam
	Kapatma planlaması ^{COMM}	Sayfa 48-52	Tam
	Şikayet mekanizmaları ve prosedürleri	Sayfa 22-23	Tam
	Acil Durum Hazırlık	Sayfa 21	Tam
	Yolsuzluk	Sayfa 22, 81,82	Tam
	Kamu politikası	Sayfa 22 82	Tam
	Rekabet dışı davranış	Sayfa 22	Tam
	Uyum	Sayfa 22	Tam
Ürün sorumluluğu unsurları	Malzeme yönetim	Sayfa 20, 6-11, 33-36	Tam
	Müşteri sağlığı ve güvenliği	Sayfa 33-36, 82	Tam
	Ürün ve hizmet etiketlenmesi	Sayfa 36-36, 82	Tam
	Pazarlama iletişimi	Sayfa 6- 8, 10 -11, 33-36, 82	Tam
	Müşterinin kişisel gizliliği	Sayfa 6-8, 10-11, 32-36, 82	Tam
	Uyum	Sayfa 35-36	Tam
Çevre unsurları	Malzemeler	Sayfa 18, 19, 46 -50	Tam
	Enerji	Sayfa 18, 19, 43-48	Tam
	Su	Yüzey suyu arıtma yönetimi yatırımların 2014'te tamamlanması planlandığı için raporlanmamıştır. Sayfa 18, 19, 50 - 52, 71- 73	Raporlanmadı
	Biyoçeşitlilik	Sayfa 18, 19, 48 - 52	Tam
	Emisyonlar, sıvı ve katı atıklar	Sayfa 18, 19, 40 -43, 46-48	Tam
	Ürün ve hizmetler	Sayfa 6-8	Tam
	Uyum	Sayfa 33-36, 39 -43, 48 - 50	Tam
	Ulaştırma	Sayfa 37 - 38	Tam
	Genel	Sayfa 14-16, 18-19, 33-54	Tam

Performans Göstergeleri			
GRI	Ekonomik Performans	Referans & Açıklamalar	Raporlama
EC1 ^{COMM}	Yaratılan ve dağıtılan direkt ekonomik değer	Sayfa 31-32, 68 Çimsa'nın Extractive Industries Transparency Initiative (EITI) üyeliği halihazırda mevcut değildir.	Tam
EC2	İklim değişikliğinin kurumun mali sonuçlarına etkisi ve faaliyette yarattığı diğer riskler ve fırsatlar	Sayfa 20-21, 29-30, 39-54	Tam
EC3	Organizasyonel tanımlanmış menfaat planı yükümlülükleri	Sayfa 55-56, 68	Tam
EC4	Devletten alınan önemli finansal yardımlar	Şirketimizin faydalandığı ihracata yönelik vergi indirimleri toplamı 2012 yılında 819.169 TL'ye ulaşmıştır. Sayfa 32 - Kamu kaynaklı destekler Sayfa 6 - Çimsa'nın ortaklık yapısı	Tam
EC5	Standart giriş düzeyi ücretlerinin, yerel asgari ücret ile mukayesesi	Şirketteki tüm bordrolu çalışanların (beyaz ve mavi yaka) ve şirkete hizmet veren alt işveren personelinin brüt ücretleri yasal olarak belirlenen asgari ücret düzeyinin altında değildir. Çimsa'da bölgesel bazdaki yaşam maliyeti farklılıkları (yerel enflasyon) esas alınarak, iş yerlerinin bulunduğu şehirler bazında nispi ücret farklılıkları politikası benimsenmektedir. Bu kapsamda, Niğde-Mersin-Adana-Afyonkarahisar bölgelerinde çalışmakta olan personellerimiz için endeks -100 olarak baz alınmakta; Eskişehir-Kayseri-Sakarya-Ankara bölgesi için endeks -105 olarak baz alınmakta ve İstanbul için ise endeks -114 olarak uygulanmaktadır.	Tam
EC6	Yerel tedarikçi politikası, uygulamaları ve harcama oranı	Şirketimizde özel olarak uygulanan bir yerel tedarikçi politikası mevcut değildir. Sayfa 32 - Tedarikçilerimize katkılarımız	Tam
EC7 ^{COMM}	Yerel istihdam prosedürleri	Çimsa İşe Alım ve Yerleştirme Yönetmeliği kapsamında; iş ilanlarına yapılan tüm iş başvuruları objektif ve tarafsız bir değerlendirme sürecinden geçmektedir. İlane çıkılan pozisyonlar için birden çok adayla görüşülmekte olup, seçim yapılırken farklı yöneticilerin adaylarla görüşmesi sağlanıp, görüşleri alınmaktadır. Çimsa bünyesinde çalışmakta olan personellerin içerisinde yerel halkın oranı; Ankara - %59, Eskişehir - %62, İstanbul - %18, Kayseri- %70, Mersin - %65, Niğde - %79 olmak üzere Çimsa genelinde ise %62 oranında gerçekleşmiştir.	Tam
EC8	Kamu yaran için yapılan altyapı yatırımlarının ve hizmetlerinin etkisi	Eskişehir/Çukurhisar mevkiinde mevcut ÇİMSA-Eskişehir Çimento Fabrikası'nın İstanbul-Eskişehir karayoluna bağlantı noktasında trafik akışının güvenli hale getirilmesi amaçlı olarak yapılan fizibilite sonucunda, döner kavşaklı beton yol yatırımı yapılmasına karar verilmiştir. 2012 yılında ÇİMSA tarafından kamu yararına yönelik olarak Eskişehir/Çukurhisar mevkiinde yapılan 2 km.'lik (40.000 m ²) döner kavşaklı bölünmüş beton yol yatırımı için 4.173 bin ABD doları harcanmıştır. Sayfa 31-32	Tam
EC9	Önemli dolaylı ekonomik etkilerin, kapsamları da dahil, anlaşılması ve tanımlanması	Sayfa 29, 30-31, 43-48, 52-54	Tam

Çevre Performans Göstergeleri			
GRI	Çevresel Performans	Referans & Açıklamalar	Raporlama Durumu
EN1	Kullanılan malzemeler (hacimce veya kütlece)	Sayfa 46-50, 71	Tam
EN2	Geri dönüştürülmüş girdi malzeme kullanım oranı	Sayfa 46-50, 71	Tam
EN3	Birincil enerji kaynağına göre doğrudan enerji tüketimi	Sayfa 44, 72	Tam
EN4	Birincil enerji kaynağına göre dolaylı enerji tüketimi	Sayfa 44-45, 72	Tam
EN5	Kaynakların korunması ve verimliliği artırma çalışmaları sayesinde sağlanan enerji tasarrufu	Sayfa 33-35, 37, 46-48	Tam
EN6	Enerji verimliliği sağlayan veya yenilenebilir enerji kullanan ürün ve hizmet sağlama girişimleri ve bu girişimlerin sonucunda enerji gereksinimlerindeki azalmalar	Sayfa 33-35, 37, 46-48	Tam
EN7	Dolaylı enerji tüketimini azaltma girişimleri ve elde edilen azalmalar	Sayfa 33-35, 37, 46-48	Tam
EN8	Kaynağına göre toplam su çekimi	Sayfa 50-52, 72	Tam
EN9	Su çekiminden önemli biçimde etkilenen su kaynakları	Sayfa 50-52	Tam
EN10	Geri kazanılan ve yeniden kullanılan suyun yüzdesi ve toplam hacmi	Geri kazanılan suyun hacmi yatırımların 2020'de tamamlanması planlandığı için raporlanmamıştır. Sayfa 50-52, 19	Kismen
EN11	Çevre koruma alanı ya da yüksek biyoçeşitlilik değerine sahip alanların içinde ya da sınırında sahip olunan, kiralanan, yönetilen arazilerin yeri ve büyüklüğü	Sayfa 48-50	Tam
EN12	Koruma alanlarındaki veya koruma alanlarında olmayıp yüksek biyolojik çeşitlilik değerine sahip alanlardaki faaliyet, ürün ve hizmetlerin biyolojik çeşitlilik üzerindeki önemli etkilerinin tanımlanması	Sayfa 48-50	Tam

Çevre Performans Göstergeleri (Devam)			
GRI	Çevresel Performans	Referans & Açıklamalar	Raporlama Durumu
MM1	Bozulan veya rehabilite edilmiş arazi miktarı (sahibi olunan, kiralanılan ve üretim ve maden amaçlı yönetilen)	Sayfa 48-50	Tam
EN13	Korunan ya da iyileştirilen yaşam alanları	Sayfa 48-50	Tam
EN14	Biyoçeşitlilik üzerindeki etkilerin yönetimi için oluşturulan stratejiler, devam eden faaliyetler ve geleceğe yönelik planlar	Sayfa 48-50	Tam
MM2	Verilen kriterlere göre biyolojik çeşitlilik yönetim ihtiyacı olan toplam alanların sayısı, yüzdesi ve plan dahilinde olan alanların sayısı (yüzdesi)	Sayfa 48-50	Tam
EN15	Soy tükenmesi riski düzeyine göre, operasyonlardan etkilenen bölgelerdeki yaşam alanlarında bulunan IUCN Kırmızı Listesi'ndeki ve ulusal koruma listesindeki türlerin sayısı	ÇED Raporlarımız ile çalışma yapılan alanlarda herhangi bir tahribat olmadığı ve bu türlerin operasyonlarımızdan etkilenen alanlarda olmadığı beyan edilmektedir.	Tam
EN16	Ağırlığa göre toplam doğrudan ve dolaylı sera gazı emisyonları	Sayfa 39-40, 72	Tam
EN17	Ağırlığına göre diğer ilgili dolaylı sera gazı emisyonları	Yatırımlarımızın 2020'de tamamlanması planlanmaktadır.	2020 yılında raporlanacaktır.
EN18	Sera gazı emisyonlarını azaltım çalışmaları ve sağlanan azaltım miktarı	Sayfa 33-35, 37, 39-40, 43-48	Tam
EN19	Ağırlığına göre ozon tüketen maddelerin emisyonları	Sektör için anlamlı bir parametre olmadığından raporlanmamıştır.	_
EN20	NOx, SOx, ve diğer önemli hava emisyonları	Sayfa 40-43, 73	Tam
EN21	Kalite ve varış noktasına göre toplam su deşarjı	Yatırımlarımızın 2018'de tamamlanması planlanmaktadır.	2018 yılında raporlanacaktır.
EN22	Türüne ve bertaraf yöntemine göre toplam atık miktarı	Çimsa olarak atık lisansımız dahilinde olan ürettiğimiz tehlikeli atıkların çimento döner fırınlarımızda bertaraf ediyoruz. Bertaraf edemediğimiz tehlikeli atıklarımızı yakma tesislerine gönderiyoruz. Tehlikesiz atıklarımızdan geri dönüştürülebilir olanları geri dönüşüm yapılan tesislere, tehlikesiz atıklardan evsel atıkları da Belediye'nin deponi alanlarına gönderiyoruz. Sayfa 73	Tam
MM3	Toplam örtü, kaya, cevher, tortu miktarı ve bunlarla ilgili riskler	Sayfa 48-50	Tam
EN23	Önemli sızıntıların toplam sayısı ve hacmi	Raporlama döneminde herhangi önemli bir sızıntı gerçekleşmemiştir.	Tam
EN24	Tehlikeli kabul edilen atıkların ağırlığı	Sayfa 73	Tam
EN25	Raporlama yapan kurumun su deşarjlarından ve kaçaklarından önemli biçimde etkilenen su kütlelerinin ve ilgili yaşam alanlarının adı, büyüklüğü, koruma durumu ve biyoçeşitlilik değeri	Sayfa 50-52	Tam
EN26	Ürün ve hizmetlerin çevresel etkilerini azaltmaya yönelik girişimler ve bu etki azalımının boyutları	Sayfa 33-35, 37, 44-48	Tam
EN27	Kategorilere göre ambalajlı ve dökme satılan ürünlerin yüzdesi ve geri kazanılan ambalaj yüzdesi	Sayfa 34, 73	Tam
EN28	Çevresel yasa ve yönetmeliklere uyulmaması neticesinde uygulanan önemli para cezalarının maddi değeri ve parasal olmayan yaptırımların toplam sayısı	Raporlama döneminde herhangi bir para cezası veya bir yaptırım uygulanmamıştır.	Tam
EN29	Ürünlerin ve kurumun operasyonlarında kullanılan diğer malların ve malzemelerin taşınmasından ve kurum çalışanlarının ulaşımından kaynaklanan önemli çevresel etkiler	Sayfa 37	Tam
EN30	Türüne göre toplam çevre koruma harcamaları ve yatırımları	Sayfa 52-54, 73	Tam

GRI	Sosyal Performans (Çalışanlar)	Referans & Açıklamalar	Raporlama
LA1 COMM	İstihdam tipine, istihdam kontratına ve bölgesine göre toplam işgücü	Çimsa'da stajyer dışındaki tüm istihdamlarda-istisnai haller dışında belirsiz süreli ve tam zamanlı iş sözleşmesi uygulaması esas alınmaktadır. Esnek istihdam uygulamaları alt işveren firmalarının personelleri üzerinden gerçekleştirilebilmektedir. Bölgelere göre toplam iş gücünün dağılımı işletme ve iş yeri büyüklükleri ve norm kadro gereklilikleri ile doğru orantılıdır. İş birliği oluşturulan tedarikçi ve alt işveren firmalarıyla yapılan satın alma sözleşmelerinde Çimsa'nın etik ve kurumsallık ilkelerine yönelik standartları sözleşme metni veya şartnamede yer almaktadır. Bu kapsamda, çocuk işçi çalıştırmama, fazla mesaideki yasal sınırlamalara ve çalışma sürelerine uyum ile SGK ve bordrolama süreçlerinin takibi gibi konular da asıl işveren denetimine açıktır. Firmaların performans değerlendirmesinde de sözleşme koşullarına uyum düzeyi yılda en az 1 kez değerlendirilmektedir. Temel hizmetlerdeki bazı tedarikçi seçimlerinin tüm topluluk şirketlerini kapsayacak biçimde gerçekleştirilmesi ve teminat uygulamaları da yüklenici firmaların müteselsil sorumluluğunun asıl işveren tarafından üstlenilmesi noktasında sürecin etkinliğine katkı sağlamaktadır. Toplam çalışanların bölge, iş sözleşmesi ve tipi kırılımını sayı olarak Sayfa 69-70 'de yer alan tablolarda bulabilirsiniz.	Tam
LA2	Yaş grubu, cinsiyet ve bölgeye göre toplam çalışan sayısı ve devir oranı	Yaş grubu ve cinsiyete göre toplam çalışan sayısı bilgileri LA13 tablosunda belirtilmiştir. Personel devir oranlarına ilişkin veriler de LA2 tablosunda düzenlenmiştir. (bölge/yaş/cinsiyet detayında)	Tam
LA3	Sadece tam-zamanlı çalışanlara sağlanan menfaatler	Çimsa'da tüm bordrolu çalışan personel tam zamanlı (haftada 45 saat) belirsiz süreli iş sözleşmesi ile görev yapmaktadır. Yan hak (menfaat) olarak, iş büyüklüğü esas alınmak kaydıyla bazı Memur rolleri ile tüm Uzman Mühendis ve üzeri pozisyonlar için brüt ücretin %3'ü oranında şirket katkılı bireysel emeklilik uygulaması, işe girişten itibaren özel sağlık sigortası ve özel hayat sigortası imkanı sağlanmaktadır. Beyaz yakalı çalışanlarımızın %47'sinde pozisyon ve görev tanımlarına bağlı olarak kurumsal GSM hattı bulunmaktadır. Fabrikalardaki tüm personele (beyaz-mavi yaka) yemek ve personel servis hizmetleri sağlanmaktadır. Fabrika dışındaki iş yerlerinde çalışanlarımız için ise yemek kartı tahsis yapılmaktadır. Genel Müdürlük iş yerinde de personel servisi uygulaması bulunmaktadır. Mavi yakalı çalışanlarımız için yürürlükte bulunan Grup Toplu İş Sözleşmesi'nden ileri gelen sosyal ve aynı yardımlar ayrıca sağlanmaktadır.	Tam
LA4 COMM	Toplu iş sözleşmelerin kapsadığı çalışan oranı	31.12.2012 itibarıyla Çimsa'nın Grup Toplu İş Sözleşmesi kapsamındaki personel sayısı 580 olup; toplam çalışan sayısına oranı %55,6'dır. Paydaş gruplarından müşteriler ve çalışanlara yönelik olarak periyodik olarak gerçekleştirilen bağlılık ve memnuniyet anketleri ile beklenti ve değerlendirmeleri raporlanmaktadır. Bu doğrultuda iyileştirme alanlarına yönelik detaylı aksiyon planları da belirlenerek uygulanmaktadır.	Tam
LA5	Operasyonel/Organizasyonel değişiklikler ile ilgili asgari ihbar süresi	Beyaz yakalı çalışanlarımızın için çalışma sürelerine bağlı olarak 4857 sayılı İş Kanunu'nun 17. maddesi kapsamında ihbar önel (bildirim) süreleri belirlenmektedir. Mavi yakalı çalışanlarımız için çalışma sürelerine bağlı olarak yürürlükte bulunan Grup Toplu İş Sözleşmesi'nin maddesine uygun olarak ihbar önel süreleri belirlenmektedir. Organizasyonel değişikliklerle ilgili olarak ise 1 hafta öncesinden ilgili personele bilgi verilmektedir.	Tam
MM4	Bir hafta süreyi geçen grev ve lokavt sayısı	Son 20 yılda çimento sektöründe herhangi bir grev veya lokavt uygulamasına başvurulmamıştır. Yasal süre zarfında tamamlanmayan toplu iş sözleşmesi anlaşmalarında prosedür gereği grev kararı alınabilse de (örnek 2010-2012 dönemi Grup TİS anlaşması) herhangi bir biçimde uygulama fazına geçilmemiştir. Sektörde işçi ve işveren sendikalarının uyum içinde ve mutabakata yönelik yaklaşımları çerçevesinde bugüne kadar imzalanan Grup Toplu İş Sözleşmeleri de 2 veya 3 yıllık olarak gerçekleştirilmiştir. Yürürlükte bulunan Grup TİS 01 Ocak 2013-31 Aralık 2015 dönemini kapsamaktadır ve 18 Mart 2013'te taraflarca imzalanmıştır.	Tam
LA6	İşçi sağlığı ve güvenliği komitelerinde temsil edilen toplam işgücünün oranı	Çimsa genelinde işçi sağlığı ve güvenliği komitelerinde temsil edilen iş gücünün bu iş yerlerindeki toplam çalışanlar düşünüldüğünde kümülatif oranı %7'dir.	Tam
LA7 COMM	Yaralanma, mesleki hastalık, kayıp gün ve devamsızlık oranları ve iş ile bağlantılı ölüm sayısı	İSG ile ilgili verilerin olduğu bölümde bu veriler paylaşılmıştır. Çimsa'daki İSG yaklaşım ve uygulamaları 6331 sayılı İSG Kanunu ve ILO konvansiyonuna uygun biçimde gerçekleştirilmektedir. Yaralanma veya ölümlü kazalar raporlanmakta olup, bu tür durumlardaki süreç ve görev tanımları ile acil durum eylem planları düzenlenmiş durumdadır.	Tam
LA8	Ciddi hastalıkların önlenmesine yönelik uygulamadaki danışmanlık ve risk-kontrol programları	Periyodik sağlık kontrolleri, çok tehlikeli ve tehlikeli işlerde çalışabilir raporu portör muayeneleri gibi tetkikler risk sınıflarına göre gerçekleştirilmektedir.	Tam
LA9	Ticari sendikalarla resmi anlaşmalardaki sağlık ve güvenlik konuları	İlgili detaylı bilgiler Çimento Endüstrisi İşverenleri Sendikası ÇEİS'in Türkiye Çimento Seramik, Toprak ve Cam Sanayii İşçileri Sendikası (Türkiye Çam-İş) ile yaptığı 01.01.2013-31.12.2015 tarihli Toplu İş Sözleşmesi'nde 3 madde olarak yer almaktadır: 1-Koruyucu Önlemler 2-Hastalık ve Kazaların Bildirimi 3-İş Güvenliği Bakımından Uygulanacak Kurallar. Yürürlükte bulunan Grup Toplu İş Sözleşmesi kapsamındaki İş Sağlığı ve Güvenliği maddesi hükümleri kapsamında sektör genelinde iş sağlığı ve güvenliği konuları büyük önem verilmektedir. Bu kapsamda sektördeki 50'nin üzerindeki çimento fabrikasında yeni mevzuat kapsamında İSG hükümleri ve eğitimleri uygulanmaktadır.	Tam

Performans Göstergeleri (Devam)			
GRI	Sosyal Performans (Çalışanlar)	Referans & Açıklamalar	Raporlama
LA10	Çalışan başına yıllık ortalama eğitim saatleri	Yıllık ortalama eğitim saati 23 olarak gerçekleşmiştir.	Tam
LA11	Çalışanların sürekli istihdamını destekleyen yetkinlik yönetimi ve ömür-boyu öğrenim programları	Çalışanlara yetkinliklerinin gelişimi ve bireysel gelişimleri için yetkinlik hedefi sonuçlarına göre eğitim atamaları yapılmaktadır. Özellikle organizasyondaki kritik pozisyonlar için bu tür yetkinlik eğitimleri daha sık takip edilmektedir.	Tam
LA12	Düzenli performans ve kariyer gelişim revizyonu alan çalışanların oranı	Tüm beyaz yakalı çalışanlar (%100) için iş ve yetkinlik hedeflerinin ölçülmesiyle, her sene yapılmakta olan bir bireysel performans yönetim sistemi bulunmaktadır. Her yılsonunda yılbaşında verilen hedefler değerlendirilmekte ve sonuçlar bireysel gelişim planlarına yansıtılmaktadır. Mühendis/Uzman ve üzeri personel için her yıl Organizasyonel Başan Planı yapılmakta olup; bu gruptaki çalışanlar için detaylı gelişim planlaması ve yedeklemesi gerçekleştirilmektedir. Bu grubun tüm beyaz yakalı personel içindeki oranı %42'dir. Mavi yakalı çalışanlarda bireysel performans değerlendirmesi ve kariyer gelişim programı yürürülükte bulunan Grup Toplu İş Sözleşmesi gereği bulunmamaktadır. Bu personel grubu için işe girişini takip eden 2. ve 6. aylarda deneme süresi performans değerlendirmesi takibi yapılmaktadır.	Tam
LA13	Çalışanların cinsiyet, yaş grubu, azınlık grubu üyeliği dökümü	31.12.2012 itibariyle Çimsa'daki çalışanların 955'i erkek, 47'si kadındır. Kadın personelin 46'sı Beyaz Yakalı çalışanlardan oluşmaktadır. Yönetimsel rollerdeki kadın çalışan sayısı 4'tür(%10). Yaş grubu açısından çalışanların dağılımı LA-13 tablosunda yer almaktadır. Çimsa beyaz yakalı personelinin genelinde yaş ortalaması 36,6'dır.	Tam
LA14	Çalışan kategorisine göre erkeklerin kadınlara göre temel maaş oranı	Çalışan kategorisine göre aynı/benzer işleri ve görevleri yapmakta olan erkek ve kadınların brüt ücretleri tamamen eşitlikçi ve denklik esasına dayalı adil bir yaklaşımla ele alınmaktadır. Aynı lokasyonda aynı işi yapmakta olan deneyim, öğrenim gibi yönden benzer nitelikteki erkek çalışanın ortalama ücretinin kadın çalışanın ortalama ücretine oranı 1'dir. Bu eşitlik yaklaşımı sadece ücrette değil diğer yan faydalarda (yan hak) ve toplam ödül paketinde de aynı şekilde geçerlidir.	Tam
LA15	Hamilelik nedeniyle oluşan işten ayrılımlarda elde tutma oranı ve işe geri dönme durumu	Çimsa'da 2012 yılında hamilelik nedeniyle ücretli doğum iznine ayrılan üç personel yasal izinlerinin tamamlanmasının ardından herhangi bir kaybı olmaksızın aynı görevine dönecek şekilde (kadrosu korunarak) izne ayrılmıştır. İlgili personel 2012 sonu ve 2013 yılı başında işbaşı yapmaktadır.	Tam

GRI	Sosyal Performans (İnsan Hakları)	Referans & Açıklamalar	Raporlama
HR1	İnsan hakları maddeleri içeren yatırım anlaşmaları	Çimsa'nın tüm yatırım anlaşmaları, yaş, sosyal güvenlik, çalışma saatleri ve iş sağlığı güvenliği konularını kapsayan ve anayasa ile ilgili yasa ve yönetmeliklerle uyumlu özel ve kesin hükümleri içermektedir.	Tam
HR2	İnsan hakları ile ilgili taramadan geçmiş önemli tedarikçilerin yüzdesi	Çimsa'da insan hakları ile ilgili konular genellikle iş sağlığı ve güvenliği ile sosyal güvenlik çerçevesinde değerlendirilmektedir. Tedarikçilerin (hizmet sağlayıcıların) tamamıyla yapılan satın alma sözleşmeleri Çimsa'nın işin yürütülmesine yönelik mevzuatla uyumlu tüm kuralları kapsamaktadır. Tedarikçi ve alt işveren firmalarının personeli fabrikalardaki iş sağlığı ve güvenliği sorumlularının yaptığı denetlemelere dahildirler ve kural dışı bir uygulamada kesinlikle uyarılırlar. Yanlış uygulamaların devamı firmaya ve personeline ihtar verilmesi, ve satın alma sözleşmesinin iptali ile sonuçlanabilmektedir. Bununla ilgili olarak 2011 yılında yayınlanıp, yürürlüğe giren Çimsa Alt İş veren prosedüründe de gerekli detayda yazılı düzenleme yapılmıştır. Yaptırım uygulanan veya çalışmaya son verilen tedarikçi bulunmamaktadır.	Tam
HR3	Çalışanların, insan hakları içerikli politika ve prosedürler ile ilgili olarak çalışanlara sağlanan eğitimler	Tüm beyaz yaka çalışanlarına yönelik SA-Etik Kuralları kapsamında hazırlanan iş etiğine yönelik eğitim verilmektedir. Alt işveren firması bünyesinde görev yapan tüm özel güvenlik personeli için ortalama bir günlük eğitim içinde 1 saatlik eğitim insan hakları konularını kapsamaktadır. 445 beyaz yaka çalışan için toplam 223 saat, 89 özel güvenlik çalışan için ise toplam 89 saat eğitim düzenlenmiştir.	Tam
HR4	Toplam ayrımcılık vakalarının sayısı ve alınan aksiyonlar	İlgili İş Kanunu ve Borçlar Kanunu kapsamında; Çimsa'da bugüne dek yaşanmış bir ayrımcılık vakası veya ilgili bir şikayet söz konusu değildir. Türkiye'nin farklı bölgelerinden gelen çok geniş ve çeşitli bir çalışan profili yapısına sahip olan şirket, farklılıklara saygılı yaklaşımı ve farklılıkların zenginlik olduğu prensibi ile çalışan yönetimi adil ve objektiftir.	Tam
HR5 ^{COMM}	Sendikalaşma özgürlüğü uygulanmasının önemli risk taşıyabildiği operasyonlar	Mavi yakalı (kapsam içi) çalışan gruplarında; Çimsa, tüm çimento fabrikalarında halen yürürlükte olan Toplu İş Sözleşmesi düzenlemesini çalışma barışı ilkeleri çerçevesinde 6356 sayılı Sendikalar ve Toplu İş Sözleşmesi Kanunu kapsamında referans almakta ve uygulamaktadır. Sektörde işçi ve işveren sendikasının bulunmasının da etkisiyle işçi-işveren ilişkileri ve sendikal konular herhangi bir uyumsuzluk olmaksızın etkin biçimde yürütülmektedir. Sektörde üretimin çok önemli bir yer tutması kapsamında sendikal yapı da işçi ve işveren sendikaları arasındaki başarılı diyalogla yürütülmektedir. Sendikaya üye çalışan sayısı açısından işçi sendikası %10 barajının üzerinde bir üyeye sahiptir ve yetki alabilme noktasında da herhangi bir riski bulunmamaktadır. Çimsa'da hangi pozisyonların sendikalı hangilerinin sendikasıız olduğu net biçimde yazılı olarak belirlenmiş olup, sendikalı statüdeki personelin toplu iş sözleşmesinden ileri gelen haklarının takip ve korunması esastır.	Tam

GRI	Sosyal Performans (İnsan Hakları)	Referans & Açıklamalar	Raporlama
HR6	Çocuk işçi çalıştırma ile ilgili olarak önemli risk taşıyabilen operasyonlar ve alınan önlemler	Çimsa'ya hizmet veren bordrolu ve/veya alt işveren statüsündeki tüm çalışanlar 5510 sayılı Sosyal Güvenlik Kanunu'na riayet kapsamında kayıt içi istihdam ilkesine uygun olarak sosyal sigorta sahibi olmak zorundadır. Bordrolu çalışanların sosyal güvenlik prim katkı ve ödemeleri bizzat Çimsa tarafından herhangi bir aksama ve gecikme olmaksızın gerçekleştirilmektedir. Çimsa'ya hizmet sağlayan alt işveren firmalarının personeli için ise 4857 sayılı İş Kanunu'nun 3. maddesi kapsamındaki müteselsil sorumluluk gereği alt işveren firmasının kendi personelinin sosyal güvenlik primini ödemesi koşulu tüm alt işveren sözleşmelerinde esas maddelerden olup, asıl işverence de denetlenmekte ve firmaya hak ediş ödemelerinin yapılabilmesi için önkoşul niteliği taşımaktadır. Bu durum Çimsa Alt İşveren prosedüründe de yazılı olarak düzenlenmiştir.	Tam
HR7	Zorunlu iş gücü çalıştırma ile ilgili olarak önemli risk taşıyabilen operasyonlar ve alınan önlemler	Tüm çalışanlar kendi serbest iradeleriyle iş sözleşmesini okuyup, imzalayarak 4857 sayılı İş Kanunu kapsamında normal koşullarda görev yapmaktadırlar. Zorla istihdam ve/veya personel çalıştırma gibi bir durum/vaka söz konusu değildir.	Tam
HR8	İnsan hakları ile ilgili politikalar ve prosedürlerle ilgili eğitilen güvenlik personeli yüzdesi	Çimsa, iş yerlerindeki özel güvenlik hizmetlerini 5118 nolu kanun kapsamında alt işveren firmasından almaktadır. İlgili alt işveren firması belirlenen kurumsal ve yasal kriterlere uygun olarak seçilmektedir. Bu özel güvenlik personelinin tümü insan hakları eğitimi almaktadır ve bu durum hizmet fiyat anlaşmalarında eğitim bedeli/gideri olarak maliyet tablosunda yer almaktadır. İlgili satın alma/hizmet anlaşmalarında ve şartnamelerinde de bu yönde hükümler bulunmaktadır.	Tam
MM5	Toplam faaliyet gösteren operasyonların sayısı veya bağlı bulunan bölgedeki yerel halk ve yerel halk grupları ile anlaşma yapılan operasyonların sayısı/ yüzdesi	Çimsa'nın idari sınırlar kapsamında toplamda 21 ayrı şehirde (ülkenin yaklaşık %25'inde) operasyonları bulunmaktadır. Bunun 5'ini fabrikaların bulunduğu şehirler oluşturmaktadır. Bu operasyonların yer aldığı veya sınır olduğu bölgelerdeki yerel halkla herhangi bir yazılı anlaşma yapılmamıştır. Olası konularda karşılıklı diyalogla yerel halk temsilcileri ile iletişim kurulmaktadır.	Tam
HR9	Yerel halkın haklarının ihlali ile ilgili vakalar	Bu konuyla ilgili herhangi bir bulgu bulunmamaktadır.	Tam
HR10	İnsan hakları konusunda inceleme yapılan operasyonların oranı	Çimsa'nın alt işveren hizmetleri kapsamında insan hakları uygulamalarının periyodik olarak kontrol edildiği ve denetlendiği faaliyetlerin oranı %16'dır. Çimsa operasyonları bütünüyle yürürlükte yasa, mevzuat ve yönetmeliklere tam uyumludur. İnsan hakları konusunda inceleme yapılan operasyonların oranı ve sayısı sıfırdır. (%0)	Tam
HR11	İnsan hakları konusunda şikayet/ihlal sayısı ve bilgisi	Bugüne kadar Çimsa'nın uygulamalarının tümü düşünüldüğünde, anayasa ve tüm ilişkin kanunlarla tam uyum prensibi kapsamında herhangi bir insan hakları ihlali, şikayeti söz konusu olmamıştır. İnsan hakları konusunda şikayet/ihlal sayısı ve bilgisi sıfırdır. (%0)	Tam

GRI	Sosyal Performans (Toplum)	Referans & Açıklamalar	Raporlama
SO1 ^{COMM (MM55)}	Operasyonların, giriş, işletme ve terk etme süreçlerinin yerel toplumlar üzerindeki etkileri hakkındaki programlar	Sayfa 26	Tam
SO1 ^(G3.1)	Operasyonların, giriş, işletme ve terk etme süreçlerinin yerel toplumlar üzerindeki etkilerinin oranı	Sayfa 26	Tam
MM6	Yerel halkın arazilerinin kullanımı ve örf adet haklarının kısıtlanması ile ilgili uyumsuzluk açıklaması ve sayısı	Çimsa'nın faaliyet gösterdiği bölgelerde, komşu olduğu yerel halkın sahip olduğu arazilerin kullanımını ve örf adet haklarını kısıtlayıcı bir uzlaşmazlık mevcut değildir.	Tam
MM7	Yerel halkın arazilerinin kullanımı ve örf adet haklarının kısıtlanması ile ilgili uyumsuzluk durumunda çözümüne yönelik yöntemler	Çimsa'nın faaliyet gösterdiği bölgelerde, komşu olduğu yerel halkın sahip olduğu arazilerin kullanımını ve örf adet haklarını kısıtlayıcı bir uzlaşmazlık mevcut değildir.	Tam
MM8	İstihgal olunan veya komşu olunan artisanal ve küçük ölçekli madencilik faaliyetleri sayı ve yüzdesi ile bu faaliyetler sebebiyle karşılaşılan riskleri azaltmaya yönelik faaliyetler	Çimsa'nın faaliyet gösterdiği bölgelerde operasyonlarda artisanal ve küçük ölçekli madencilik faaliyet mevcut değildir.	Tam
MM9	Yöre halkının yer değiştirmesine sebep olan bölgeler ve bu süreç esnasında geçim kaynaklarının nasıl etkilendiği	Çimsa'nın 2012 yılı içerisinde yöre halkının yer değiştirmesine sebep olacak faaliyetleri olmamıştır.	Tam
MM10	Kapama planları bulunan tesislerin sayı ve yüzdesi	Sayfa 48-52, %100	Tam
SO2	Yolsuzluk ile ilgili olarak analiz edilen iş birimlerinin oranı ve sayısı	Çimsa'nın denetim evreni, risk ve süreç odaklı bir yaklaşımla yeniden değerlendirilerek, güncellenmiş ve tüm süreç ve lokasyonları kapsayacak şekilde değiştirilmiştir. Yolsuzluk ve usulsüzlük riskleri denetim evrenindeki ana değerlendirme kriterlerindendir. 2012 yılı içerisinde 3 adet özel inceleme gerçekleştirilmiştir.	Tam

GRI	Sosyal Performans (Toplum)	Referans & Açıklamalar	Raporlama
SO3	Organizasyonun yolsuzluk-karşıtı politikaları ve prosedürlerinde eğitilen çalışanların oranı	İş etiği, iş yapma yöntemlerimizin temelini oluşturur. Çimsa çalışanlarının uyması gereken etik kurallar insan kaynakları direktifinin 3. bölümünde dürüstlük, gizlilik çıkar çatışması ve sorumluluk ana başlıklarında yer alır ve intranet üzerinden de tüm çalışanlara duyurulur. Beyaz yakalı çalışanların %100'ü işe girişlerinin ilk ayında kurumsal etik kuralları ile ilgili eğitim alırlar. Her yıl etik eğitimini tekrar alan tüm çalışanlar, etik taahhüt belgesini de tekrar doldurup imzalarlar. Mavi yakalı personel de etik kapsamına alınmıştır.	Tam
SO4	Yolsuzluk vakalarında alınan aksiyonlar	2012 yılı içerisinde 3 adet özel inceleme gerçekleştirilmiştir. Bunların hepsi Çimsa çalışanlarını ilgilendiren incelemelerdir. 1 Bilgilendirme Notu, 2 Soruşturma Raporu hazırlanmıştır. Sadece bir vakada çalışanımız sözlü bir şekilde uyarılmıştır. Onun dışındaki durumlarda herhangi bir cezai önlem alınmasına gerek görülmemiştir	Tam
SO5	Kamu politikası geliştirme faaliyetlerine katılım	Sayfa 20-21 kurumsal yönetim	Tam
SO6	Ülke bazında siyasi partilere politikacılara ve ilgili kurumlara yapılan maddi manevi katkılarının miktarı	Bu şekilde bir maddi/manevi katkı ve/veya destek iş etiği ve kurumsal yönetim standartları kapsamında bulunmamaktadır.	Tam
SO7	Rekabeti kısıtlayan davranış	Çimsa'nın 2012 yılında gerçekleştirdiği iki adet devralma işlemi, konusu olduğu altı adet ön araştırma bulunmaktadır. 2012 yılına yönelik ceza alınmamıştır.	Tam
SO8	Kanunlara uyumsuzluk sonucu alınan önemli cezalar	2012 yılında Çimsa'nın kanun ve yönetmeliklere uygunsuzluğu sonucu aldığı herhangi bir önemli ceza bulunmamaktadır.	Tam
SO9	Operasyonlarının yerel halk üzerindeki negatif etki oranı	Sayfa 26 Türkiye'deki Çimsa's operasyonlarının yerel halk üzerinde olumsuz etkisi bulunmamaktadır.	Tam
SO10	Operasyonlarının yerel halk üzerindeki negatif etkilerini önlemek veya ortadan kaldırmaya yönelik ölçümler	Sayfa 26 Türkiye Çimsa operasyonları Türkiye'deki hukuki yapı çerçevesinde yürütülmektedir. Şirketin ayrıca kendine ait kanun ve anayasaya uyumlu ilgili prosedürü bulunmaktadır.	Tam
Ürün ve Hizmet Sorumluluğu			
GRI	Sosyal Performans (Ürün ve Hizmet Sorumluluğu)	Referans & Açıklamalar	Raporlama
MM11	Ürün yönetimi gelişimi ve programları	Sayfa 6-11, 33-36	Tam
PR1	İyileştirme için ürün ve hizmetlerin sağlık ve güvenlik etkilerinin değerlendirildiği hayat döngüsü aşamaları	Ürünlerin sağlık ve güvenlik etkilerinin değerlendirildiği hayat döngüsü aşamaları mevzuata uygun güvenlik bilgi formlarında (MSDS - Material Safety Data Sheet) ve teknik veri dosyalarında mevcuttur.	Tam
PR2	Ürün ve hizmetlerin sağlık ve güvenlik etkileri ile ilgili kanun ve yönetmeliklere uyumsuzluk vakaları	Raporlama döneminde hukuksal sürece giren herhangi bir uyumsuzluk yaşanmamıştır.	Tam
PR3	Prosedürlerin gerekli gördüğü, ürün ve hizmet bilgilerinin türü ve bu bilgi gerekliliklerine tabi olan ana ürün ve hizmetlerin yüzdesi	Sayfa 6-11, 33-36	Tam
PR4	Ürün ve hizmet bilgisi ve etiketlemesi ile kanunlara uyumsuzluk vakaları	Raporlama döneminde hukuksal sürece giren herhangi bir uyumsuzluk yaşanmamıştır.	Tam
PR5	Müşteri memnuniyeti ile ilgili uygulamalar	Sayfa 26	Tam
PR6	Pazarlama iletişimi ile ilgili kanun ve standartlara uyum için gözetilen programlar	Çimsa'da uygulanan özel bir program yoktur. Pazarlama iletişiminde de temel prensibimiz tüm kanun ve yönetmeliklere uyumludur.	Tam
PR7	Pazarlama iletişimi ile ilgili kanun ve standartlara uyumsuzluk vakaları	Raporlama döneminde hukuksal sürece giren herhangi bir uyumsuzluk yaşanmamıştır.	Tam
PR8	Müşteri gizliliği ihlali ve müşteri verilerinin kaybı ile ilgili olarak doğrulanan şikayetlerin toplam sayısı	Raporlama döneminde müşterilerimizden gizlilik ihlali ya da veri kaybına yönelik bir şikayet alınmamıştır.	Tam
PR9	Ürün ve hizmetlerin kullanımı ve hükümleri konusundaki hukuk ve regülasyonlara uyumsuzlukla ilgili verilen maddi ceza bedeli	2012 yılı içinde ürün ve hizmetlere yönelik ceza bulunmadığı için bedeli sıfırdır.	Tam

Ödüllerimiz			
Çimsa Kurumsal	Organizasyon Adı	Ödüllendiren Kuruluş	Tarih
Türkiye'nin En Temiz Sanayi Tesisi (Kayseri Fabrika Çevre Beratı)	Temiz Türkiye	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	2012
Yeşil Nokta Çevre Ödülü (Pamukova, Kozan, Misis, İnegöl Tesisleri)	4.Yeşil Nokta Çevre Ödülleri	Türkiye Hazır Beton Birliği	2012
Uluslararası Temsil Ödülü (Pamukova Tesisi)	4.Yeşil Nokta Çevre Ödülleri	Avrupa Hazır Beton Birliği (ERMCO)	2012
İşletme Sermayesi Yönetim Kategorisi – Mansiyon	Sabancı Altnyaka Ödülleri	Sabancı Holding	2012
Kurumsal Üyeliklerimiz (Alfabetik sıra ile)			
Kısaltma	Dernek/Birlik/Sendika/Kuruluş Adı	Yönetimdeki Temsilcisi	Görevi
AKİB	Akdeniz İhracatçı Birlikleri	Çimsa(Kurumsal Temsil)	Üye
CEMBUREAU	Cembureau The European Cement Association	Mehmet GÖÇMEN	Üye
CEMBUREAU	Cembureau The European Cement Association	Mehmet HACIKAMİLOĞLU	Üye
ÇEDBİK	Çevre Dostu Yeşil Binalar Derneği	Mehmet HACIKAMİLOĞLU	Üye
ÇMO	Çevre Mühendisler Odası	İlhami BARILDAR(İSG Lideri)	Üye
ÇEİS	Çimento Endüstrisi İşverenleri Sendikası	ÇİMSA(KURUMSAL TEMSİL)	Üye
ÇEİS	Çimento Endüstrisi İşverenleri Sendikası	Mehmet GÖÇMEN	Yönetim Kurulu Üyesi
ÇEİS	Çimento Endüstrisi İşverenleri Sendikası	Bilgen ÇAÇLI	ÇAİK (Çalışma İlişkileri Kurulu) Başkan Vekili
ÇEİS	Çimento Endüstrisi İşverenleri Sendikası	Çağatay AVŞAR	İSG Kurulu Üyesi
ÇEİS	Çimento Endüstrisi İşverenleri Sendikası	Caner TÜRKYENER	ÇEİS Çimento Ulusal Yeterlilikler Kurulu (ÇYK) Üyesi
ÇEİS	Çimento Endüstrisi İşverenleri Sendikası	İlhami BARILDAR(İSG Lideri)	ÇEİS İş Değerlendirme Üyesi
TURMEPA	Deniz Temiz Derneği	Mehmet HACIKAMİLOĞLU	Üye
İMSAD	İnşaat Malzemesi Sanayicileri Derneği	Mehmet HACIKAMİLOĞLU	Üye
SKD/TBCSD	İş Dünyası ve Sürdürülebilir Kalkınma Derneği	Mehmet HACIKAMİLOĞLU	Üye
MAD. MÜH. ODASI	Maden Mühendisler Odası	Enver AYAS(Hammadde Lideri)	Üye
MAK. MÜH. ODASI	Makine Mühendisler Odası	Mustafa TURAN	Üye
MAK. MÜH. ODASI	Makine Mühendisler Odası	Faruk ÖZERGİL(Planlama Lideri)	Üye
OAİB	Orta Anadolu İhracatçı Birlikleri	Erbil KOÇAK	Yönetim Kurulu Üyesi
OSGD	Özel Sektör Gönüllüleri Derneği	Bilgen ÇAÇLI	Üye
OSGD	Özel Sektör Gönüllüleri Derneği	Çiğdem GÜRBÜZ	Yedek Denetim Kurulu Üyesi
TİC. VE SAN. ODALARI	Ticaret ve Sanayi Odaları	ÇİMSA(KURUMSAL TEMSİL)-HB Bölge Müdürleri	Tüm Fabrika ve HB Tesisleri Kurumsal Üyeliği
TÜSİAD	Türk Sanayicileri ve İşadamları Derneği	ÇİMSA(KURUMSAL TEMSİL)-Mehmet GÖÇMEN	Üye
TÇMB	Türkiye Çimento Müstahsiller Birliği	Mehmet HACIKAMİLOĞLU	Başkan Yardımcısı, Hazır Beton Daimi Komitesi Başkanı
TÇMB	Türkiye Çimento Müstahsiller Birliği	Şahap SARIER	Teknik Daimi Komitesi Üyesi

Kurumsal Üyeliklerimiz (Alfabetik sıra ile)			
Kısaltma	Dernek/Birlik/Sendika/Kuruluş Adı	Yönetimdeki Temsilcisi	Görevi
TÇMB	Türkiye Çimento Müstahsiller Birliği	Erman DERİN	Hazır Beton Daimi Komitesi -Beton Yollar Beton Bariyerler Alt Komitesi Üyesi
TÇMB	Türkiye Çimento Müstahsiller Birliği	Çağatay AVŞAR	İSG Kurulu Üyesi
TÇMB	Türkiye Çimento Müstahsiller Birliği	Mehmet ÖZYİĞİTOĞLU	Hazır Beton Daimi Komitesi-Çevre ve İş Güvenliği Alt Komitesi Üyesi
TÇMB	Türkiye Çimento Müstahsiller Birliği	Tolga KALE	Hazır Beton Daimi Komitesi-Çevre ve İş Güvenliği Alt Komitesi Üyesi
TÇMB	Türkiye Çimento Müstahsiller Birliği	Yeşim TEKNİKER	Hazır Beton Daimi Komitesi-Çevre ve İş Güvenliği Alt Komitesi Üyesi
TÇMB	Türkiye Çimento Müstahsiller Birliği	Hüsnü GÜL	Teknik Daimi Komitesi Üyesi, Teknik İhtisas Komitesi - Standartlar Üyesi
TÇMB	Türkiye Çimento Müstahsiller Birliği	İsmail BOZ	Çevre ve İklim Değişikliği Komitesi Üyesi, Atıklar ve Petrokok Geçici Alt Komitesi Üyesi, On Line Bağlantı Geçici Alt Komitesi Üyesi, Çevre ve İklim Komisyonu Yürütme Kurulu Üyesi
TEMA	Türkiye Erozyonla Mücadele ve Ağaç Vakfı	Alkan ŞENEL	Üye
THBB	Türkiye Hazır Beton Birliği	Önder KIRCA	Kurum Temsilcisi
THBB	Türkiye Hazır Beton Birliği	Mustafa DEMİRCİ	Kurum Temsilcisi, Teknik Komite Üyesi
THBB	Türkiye Hazır Beton Birliği	Yeşim TEKNİKER	Çevre Komitesi Üyesi
THBB	Türkiye Hazır Beton Birliği	Tolga KALE	Çevre Komitesi Üyesi
THBB	Türkiye Hazır Beton Birliği	Merve ÖZKAN	Tanıtım ve Halkla İlişkiler Komitesi Üyesi
TKYD	Türkiye Kurumsal Yönetim Derneği	Mehmet HACIKAMİLOĞLU	Kurum Temsilcisi
TKYD	Türkiye Kurumsal Yönetim Derneği	Nevra ÖZHATAY	Üye
TKYD	Türkiye Kurumsal Yönetim Derneği	Memduh GÜLLÜ	Üye
TKYD	Türkiye Kurumsal Yönetim Derneği	Remzi KARATAL	Üye
TKYD	Türkiye Kurumsal Yönetim Derneği	Ümit ÇETİN	Üye

Veri Ölçümleme Teknikleri ve Hesaplama Temelleri

Raporda yer alan emisyon verileri ve ilgili ölçümleme standartları aşağıdaki gibidir; Toz: TS ISO 9096, TS EN 13284; NO: EPA CTM-022, Metaller: EPA Metot 29; Organikler: TS EN 13526, TS EN 12619 ve Dioksin-furan: TS EN 1948 Tüm ölçümlerde, döner fırın bacalarında yapılan ölçüm sonuçları (kg/saat cinsinden) kullanıldı. Yıl içerisinde döner fırın ana bacası bazında yapılan ölçümlere ait sonuçların her fabrika için ortalaması alındı. Diğer çevresel ve sosyal göstergelere ait veri ölçümleme ve hesaplama yöntemleri, raporun ilgili bölümlerinde yer alıyor.

BAĞIMSIZ DOĞRULAMA BEYANI

Çimsa 2012 Sürdürülebilirlik Raporu Okuyucularına

Giriş

DRT Bağımsız Denetim ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik A.Ş. (Deloitte) Çimsa Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş. (Çimsa) tarafından, 2012 yılı Sürdürülebilirlik Raporu'nun (Rapor) bağımsız doğrulanması hizmeti için görevlendirilmiştir. Rapor, Global Raporlama Girişimi (GRI) G3.1. Standartları A Uygulama Seviyesine göre hazırlanmıştır.

Çimsa Yönetimi'nin Sorumluluğu

Raporun hazırlanmasından ve içeriğindeki bilgilerin GRI G3.1. standartlarına uyumundan Çimsa Yönetim Kurulu ve Yönetimi sorumludur. Bu sorumluluk, Rapor'un herhangi bir yanlış bilgi içermeyecek şekilde hazırlanmasını temin edecek iç kontrollerin geliştirilmesi, uygulamaya alınması ve gözetimini içermektedir. Deloitte, Rapor'un içeriğindeki hiçbir materyalin hazırlanmasına dahil olmamıştır.

Doğrulama Kapsamı

Deloitte tarafından sağlanan doğrulama hizmeti, Rapor'un GRI G3.1. Standartları A Uygulama Seviyesi'ne uygunluğu konusunda bağımsız bir görüş verilmesi ile sınırlıdır. Doğrulama hizmeti ayrıca, sürdürülebilirlik raporlaması süreçlerinde yer alan iç kontrollerin etkinliği ile verilerin toplanması ve konsolidasyonu için kullanılan veri yönetimi sistemlerinin değerlendirilmesini hedeflemektedir.

Doğrulama Metodolojisi

Deloitte tarafından sağlanan doğrulama hizmeti, çalışma sonuçlarına dayanak oluşturacak kanıtların bir araya getirilmesini amaçlamaktadır. Doğrulama süreci, yönetim ve çalışanlar ile görüşmeleri, Çimsa'nın sürdürülebilirlik faaliyetlerine ilişkin raporlamaları için kullandığı başlıca sistemler ve süreçler üzerinde yapılan gözden geçirmeleri, yürütülen doğrulama çalışmalarını destekleyecek kanıtların bir araya getirilmesini ve değerlendirilmesini ve Rapor'un GRI G3.1. Standartları A seviyesi gerekliliklerine uygun olarak hazırlandığının kontrol edilmesine yönelik gözden geçirmeleri içermektedir.

Sonuç

Doğrulama kapsamı ve doğrulama sürecinde ulaşılan bilgiler ve veriler temel alındığında, aşağıda yer alan sonuçları destekleyecek yeterli kanıta ulaşılmıştır.

Görüşümüze göre Rapor, GRI G3.1. Standartları A Uygulama Seviyesi'nin gerektirdiği tüm bilgileri ve Çimsa'nın operasyonlarının ilişkili olduğu tüm performans göstergelerini içermektedir. Raporda bir göstergeye ilişkin bilgi verilmemesi halinde bu durumda nedenleri hakkında açıklama notu verilmiştir. Yaptığımız çalışmalar baz alındığında, Rapor'un GRI G3.1. Standartları A Uygulama Seviyesi'nin gerekliliklerini karşılamadığına ilişkin bir görüş oluşturmamızı gerektirecek herhangi bir konu ile karşılaşmamıştır.

DRT BAĞIMSIZ DENETİM VE SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLİK A.Ş.

DELOITTE TOUCHE TOHMATSU LIMITED Member Firm

İstanbul, 13 Kasım 2013

Evren Sezer,
Ortak

GRI Uygulama Seviyesi Kontrol Beyanı

GRI, Çimsa Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş. tarafından yayınlanan ve GRI Raporlama Hizmetleri'ne sunulan "Çimsa Sürdürülebilirlik Raporu 2012" A+ Uygulama Seviyesi'nin gereklerini karşıladığı sonucuna varmıştır.

GRI Uygulama Seviyeleri, sunulan raporlarda G3.1 İlkelerinin ne ölçüde kullanıldığı hususunda bilgi verir. Kontrol, Uygulama Seviyesi için talep edilen çeşit ve sayıda açıklamanın raporda yer aldığını ve GRI İçerik Endeksi'nin ilgili açıklamaları GRI G3.1 İlkeleri'nde tarif edildiği şekilde sunduğunu teyit eder.

Uygulama Seviyeleri raporu hazırlayan kurumun sürdürülebilirlik performansı veya raporda sunulan bilginin kalitesi hakkında bir görüş içermez.

Amsterdam, 3 Aralık 2013

Nelmara Arbex
Genel Müdür Yardımcısı
Global Reporting Initiative

Çimsa Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş. bu raporu (bir bölümünü) dış denetime sunduğu için bu Uygulama Seviyesi'ne "artı (+)" eklenmiştir. GRI, raporu yayınlayan kurumun gerek dış denetim hizmet sağlayıcısını seçme gerekse dış denetimin amacını belirleme konularındaki kararını kabul eder.

Network bazlı bir organizasyon olan Global Reporting Initiative (GRI), dünyanın en yaygın kullanılan sürdürülebilirlik raporlaması çerçevesinin gelişmesine öncülük etmiş olup raporlama çerçevesinin sürekli gelişimi ve dünya çapında yaygınlaşması adına çalışmaktadır. GRI Raporlama Çerçevesi kurumların ekonomik, çevresel ve sosyal performanslarını ölçmede ve raporlamada kullanabilecekleri ilke ve göstergeleri belirlemektedir. www.globalreporting.org

Çekince: İlgili sürdürülebilirlik raporlamasının dış linkler (işitsel-görsel malzemeler de dahil olmak üzere) içerdiği durumlarda, iş bu Beyan, Kontrol'ün gerçekleştirildiği 28 Kasım 2013 tarihinde GRI'a sunulmuş bulunan malzemeyi kapsar. GRI'in Beyanı, ilgili raporda takiben yapılacak olan herhangi bir değişikliği kapsamaz.

Çimsa Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş.

Kısıklı Cad. No: 4, Sarısu - Ak İş Merkezi S Blok, Altunizade - İstanbul

Tel: (+90 216) 651 53 00 - 651 05 00 - 651 03 85

Faks: (+90 216) 651 14 15

www.cimsa.com.tr

/cimsacement

/cimsacement

/company/cimsa

